

POLSKA AGENCJA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
STOWARZYSZENIE ORGANIZATORÓW OŚRODKÓW INNOWACJI
I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W POLSCE

OŚRODKI INNOWACJI W POLSCE

INSTYTUCJE RZĄDOWE I OGÓLNOKRAJOWE
CENTRA TRANSFERU TECHNOLOGII
INKUBATORY TECHNOLOGICZNE
AKADEMICKIE INKUBATORY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
PARKI TECHNOLOGICZNE

Poznań/Warszawa, 2005

Autorzy:

Paweł Głodek

Krzysztof Gulda

Elwira Koprowska-Skalska

Małgorzata Matusiak

Aleksandra Nowakowska

Aneta Wilmańska

Krzysztof Zasiadły

Redakcja naukowa: Krzysztof B. Matusiak

Korekta i skład komputerowy: Małgorzata Matusiak, Elwira Koprowska-Skalska

© Copyright by Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, 2005

ISBN 83-60009-16-3

Wydanie I

Nakład 1000 egzemplarzy

Projekt okładki, przygotowanie do druku, druk i oprawa:

Edit Sp. z o.o.

05-400 Otwock, ul. Inwalidów Wojennych 14

SPIIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Krzysztof B. Matusiak Pojęcie i rola ośrodków innowacji w gospodarce narodowej	6
Krzysztof B. Matusiak, Aleksandra Nowakowska, Krzysztof Zasiadły Budowa krajowego i regionalnych systemów innowacji	14
Krzysztof B. Matusiak, Małgorzata Matusiak, Paweł Głodek Potencjał i kierunki rozwoju centrów transferu technologii	40
Krzysztof B. Matusiak, Krzysztof Zasiadły Rozwój inkubatorów technologicznych	93
Krzysztof B. Matusiak, Krzysztof Zasiadły, Elwira Koprowska-Skańska Początki akademickich inkubatorów przedsiębiorczości	99
Krzysztof B. Matusiak, Małgorzata Matusiak Potencjał i zasoby parków technologicznych	134
Krzysztof Gulda, Aneta Wilmańska Ośrodki wspierania przedsiębiorstw w Narodowym Planie Rozwoju na lata 2007–2013	155
Literatura	170

WPROWADZENIE

Od ponad 20 lat innowacje i przedsiębiorczość są postrzegane jako kluczowe źródło wzrostu gospodarczego, konkurencyjności, wydajności i zatrudnienia. Rozwój rynków i współczesna konkurencja międzynarodowa „opierają się” na pogoni za nowością i wyższą jakością. Miernikiem rozwoju stają się nowe, produktywne miejsca pracy w nowoczesnych branżach. Tradycyjne czynniki wzrostu gospodarczego, takie jak: ziemia, kapitał, bogactwa naturalne, które były przez wieki źródłem wzrostu dobrobytu społeczeństw, są zastępowane przez czynniki o charakterze jakościowym – naukę, edukację, kulturę przedsiębiorczości i elastyczne systemy organizacyjne. Zdolności proinnowacyjne stają się więc podstawą strategii konkurencji na początku XXI wieku. Tworzenie tego typu strategii jest coraz silniej uwarunkowane lokalnie przy jednoczesnej globalizacji procesów gospodarczych i rozwojowych. W tych warunkach w państwach narzucających tempo rozwoju cywilizacyjnego podejmowane są różnego typu działania, tworzące dogodne warunki dla powstawania nowych, innowacyjnych firm oraz rozwoju wiedzy i kreacji mechanizmów przenoszenia jej rezultatów do praktyki gospodarczej.

Rynkowa komercjalizacja nowej wiedzy w formie nowych produktów czy technologii jest procesem skomplikowanym i obciążonym dużym ryzykiem niepowodzenia. Proces ten wymaga szczególnych i zróżnicowanych kompetencji, z reguły przestających środowisko naukowe, jak i ludzi biznesu. **Jednocześnie styk nauka-gospodarka obciążony jest szeregiem barier utrudniających wspólne prace nad projektami komercjalizacyjnymi. W tych warunkach i niejako w odpowiedzi na zachodzące zmiany, wykształciły się wyspecjalizowane podmioty działające na rzecz transferu technologii z nauki do gospodarki.** Spotykamy je pod różnymi nazwami: centra transferu technologii, centra lub agencje technologiczne, inkubatory innowacji, parki technologiczne itp. Dla tej kategorii instytucji różniących się pod wieloma względami celami, formułą organizacyjno-prawną, strukturą itd., przyjęły się określenia: **ośrodki innowacji, instytucje pomostowe, infrastruktura transferu technologii.**

Niezadawalający poziom innowacyjności polskiej gospodarki, szczególnie w zakresie wykorzystania krajowej myśli technologicznej, wskazuje na potrzebę umiejętnego inwestowania w tego typu podmioty i optymalizacji ich ekonomiczno-społecz-

nej użyteczności. Bogata oferta wsparcia finansowego z funduszy europejskich stanowi szczególną szansę dla rozwoju infrastruktury pomostowej, łączącej instytucje B+R z gospodarką, w tym przede wszystkim z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw. Rozwój ośrodków innowacji znajduje szczególne miejsce w założeniach: Strategii Lizbońskiej, Narodowym Planie Rozwoju i innych dokumentach programowych polityki gospodarczej europejskiego obszaru ekonomicznego.

Prezentowana publikacja została przygotowana w okresie czerwiec–sierpień 2005 r., na zlecenie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, w Stowarzyszeniu Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce. **Badaniami objęto ponad 80 podmiotów wspierających innowacyjność oraz transfer technologii z uwzględnieniem następujących kategorii organizacji:**

- 1) instytucje rządowe i ogólnokrajowe** – rządowe jednostki organizacyjne wspierające innowacyjność i transfer technologii, wyodrębnione m.in. w obrębie: Ministerstwa Gospodarki, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), Agencji Rozwoju Przemysłu (ARP) oraz innych instytucjach o zasięgu ogólnokrajowym – Naczelna Organizacja Techniczna, Krajowa Izba Gospodarcza, Krajowy Punkt Kontaktowy;
- 2) wyodrębnione organizacyjnie jednostki transferu technologii w ramach sektora nauki i techniki:** centra transferu technologii w ramach jednostek badawczo-rozwojowych (JBR) i szkół wyższych oraz akademickie inkubatory przedsiębiorczości;
- 3) regionalne i lokalne instytucje wsparcia innowacji i transferu technologii:** parki technologiczne, naukowo-technologiczne i przemysłowo technologiczne, inkubatory technologiczne, centra transferu technologii.

Przedłożone opracowanie bazuje na metodologii monitoringu rozwoju infrastruktury wsparcia innowacji i przedsiębiorczości w Polsce, wypracowanej przez SOOIPP i wykorzystywanej w publikowanych systematycznie w latach 1996–2004 w SOOIPP-Raportach. Publikacja ma charakter informacyjno-popularyzacyjny. Zawiera syntetyczne charakterystyki poszczególnych typów ośrodków innowacji: centra transferu technologii, inkubatory technologiczne, akademickie inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne; uzupełnione o prezentacje uczestniczących w badaniach instytucji. Uzupełnieniem opracowanych charakterystyk są teksty eksperckie dotyczące uwarunkowań innowacyjności gospodarki polskiej oraz miejsca ośrodków innowacji w przygotowywanym Narodowym Planie Rozwoju na lata 2007–2013.

Przedstawiony materiał powinien być przydatny dla wszystkich wspierających innowacyjność, zarówno na poziomie regionalnym, jak i krajowym oraz dla podmiotów poszukujących wsparcia w tym zakresie. **Za współpracę dziękujemy wszystkim uczestniczącym w badaniach dyrektorom ośrodków innowacji, których wiedza i doświadczenie wspomogły opracowanie niniejszej publikacji.**

Poznań/Warszawa, 31 sierpnia 2005 r.

Krzysztof B. Matusiak

POJĘCIE I ROLA OŚRODKÓW INNOWACJI W GOSPODARCE NARODOWEJ

Rynkowa komercjalizacja nowej wiedzy w formie nowych produktów czy technologii jest procesem skomplikowanym i obciążonym dużym ryzykiem niepowodzenia. Proces ten wymaga szczególnych i zróżnicowanych kompetencji, z reguły przerażających zarówno środowisko naukowe, jak i ludzi biznesu. **Jednocześnie styk nauki i gospodarka obciążony jest szeregiem barier utrudniających wspólne prace nad projektami komercjalizacyjnymi. W tych warunkach wykształciły się wyspecjalizowane podmioty, działające na rzecz transferu technologii z nauki do gospodarki.** Spotykamy je pod różnymi nazwami: centra transferu technologii, centra lub agencje technologiczne, inkubatory innowacji, parki technologiczne itp. Dla tej kategorii instytucji, różniących się pod wieloma względami celami, formułą organizacyjno-prawną, strukturą itd., przyjęły się określenia: **ośrodki innowacji, instytucje pomostowe, infrastruktura transferu technologii.** W praktyce zadania omawianych instytucji mają komplementarny i uzupełniający charakter względem inicjatyw na rzecz przedsiębiorczości i rozwoju sektora MSP¹. Stąd w praktyce spotyka-

¹ W tradycji schumpeterowskiej innowacyjność jest jedną z funkcji przedsiębiorczości. Oznacza to, że dla powodzenia przedsięwzięć innowacyjnych niezbędny jest przedsiębiorca w postaci założyciela i właściciela nowej, technologicznej firmy lub przedsiębiorcy wewnętrznego (intraprzedsiębiorcy) działającego w dużych, ustabilizowanych rynkowo przedsiębiorstwach. Komplementarność działań programów na rzecz innowacyjności, przedsiębiorczości i rozwoju MSP, jest szczególnie widoczna w inicjatywach regionalnych i lokalnych.

my się z określeniem **ośrodki innowacji i przedsiębiorczości**, które obejmuje podmioty realizujące programy wsparcia w obszarze innowacyjności i szeroko rozumianej przedsiębiorczości².

Funkcjonalnie omawiane instytucje koncentrują swoją aktywność na newralgicznych dla procesów innowacyjnych obszarach w formie:

- szerzenia wiedzy i umiejętności poprzez doradztwo i szkolenia, gromadzenia i przetwarzania informacji, asysty w transferze technologii w ramach **centrów transferu technologii**;
- asysty w tworzeniu nowych firm w otoczeniu instytucji naukowych i szkół wyższych, zakładanych przez studentów, absolwentów, doktorantów i pracowników naukowych w **preinkubatorach i akademickich inkubatorach przedsiębiorczości**;
- kompleksowych usług w miejscu o określonym standardzie, w otoczeniu instytucji naukowych, wspierających rozpoczęcie innowacyjnej działalności gospodarczej (**preinkubatory, inkubatory przedsiębiorczości, centra technologiczne**);
- tworzenia skupisk przedsiębiorstw (cluster) i innowacyjnego środowiska poprzez łączenie na określonym terenie usług biznesowych i różnych form pomocy technologicznym firmom w ramach **parków technologicznych, naukowych, przemysłowo-technologicznych**;
- wsparcia finansowego (seed i start-up) w formie **parabankowych funduszy pożyczkowych i gwarancyjnych**; ważnym rynkowym uzupełnieniem tej kategorii są komercyjnie zorientowane **fundusze venture capital**.

Ośrodki innowacji stanowią istotny element każdego nowoczesnego systemu innowacyjnego państw budujących podstawy gospodarki opartej na wiedzy. Są one odpowiedzialne za budowę platformy dialogu i współpracy świata nauki i biznesu, tworząc tym samym warunki dla poprawy efektywności przepływu wiedzy, informacji i technologii. Ich aktywność obejmuje:

- inspirowanie i organizację współpracy wszystkich partnerów niezbędnych dla efektywnej realizacji procesu innowacyjnego;
- rozpoznanie potrzeb innowacyjnych firm i możliwości komercyjnych w ramach instytucji naukowych;
- doskonalenie mechanizmów transferu technologii;
- budowę partnerstwa różnych podmiotów prywatnych i publicznych niezbędnego dla rozwoju gospodarczego;

² Zob. K.B. Matusiak, *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości* [w:] K.B. Matusiak, E. Stawasz (red.), *Przedsiębiorczość i transfer technologii*, Łódź/Zyrardów 1998, ss. 123–124.

- realizację programów wsparcia w regionach³.

Zakres przedmiotowy podejmowanych działań, misja i cele oraz założenie o niedochodowym charakterze (non-profit), w polskich warunkach pozwalają zakwalifikować do instytucji wsparcia następujące rodzaje podmiotów:

- **wyodrębnione organizacyjnie i finansowo jednostki instytucji naukowo-badawczych** aktywne w obszarze komercjalizacji nowych technologii i wspierania rozwoju lokalnej/regionalnej gospodarki;
- **fundacje i stowarzyszenia lub jednostki przez nie powołane**, realizujące programy rozwoju przedsiębiorczości i transferu technologii;
- **spółki publiczno-prywatne** powołane z inicjatywy i przy dużym zaangażowaniu organizacyjnym i finansowym władz publicznych, podejmujące działania prorozwojowe i niezobligowane do generowania zysków do podziału między udziałowców (agencje rozwoju lokalnego i regionalnego);
- **izby gospodarcze i rzemieślnicze, organizacje zawodowe, zrzeszenia i związki pracodawców oraz inne instytucje przedstawicielskie biznesu** podejmujące inicjatywy i działania prorozwojowe;
- **wyodrębnione organizacyjnie i finansowo jednostki administracji publicznej**, zorientowane na wspieranie innowacyjności i rozwoju lokalnej gospodarki.

Nie ma jednocześnie jednego, uniwersalnego wzorca organizacyjnego i funkcjonalnego dla omawianych instytucji. Działalność każdej z nich jest uzależniona od: zasobów uzyskanych od udziałowców, przyjętej misji, sprawności i przygotowania merytorycznego pracowników, możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków na działalność statutową oraz ich odbioru przez lokalną społeczność. Instytucje pomostowe umożliwiają aktywizację wewnętrznych (endogenicznych), innowacyjnych zasobów regionów i pełne wykorzystanie lokalnych czynników wzrostu. W nowoczesnych

³ O wsparciu mówimy wówczas, gdy cena świadczonych usług odbiega od bieżących relacji rynkowych i tworzone są rodzaje usług wyższego rzędu, „normalnie” niedostępne dla potencjalnych odbiorców. Świadczenie tych usług, oprócz wymiernych korzyści dla odbiorcy, niesie określone efekty edukacyjne i demonstracyjne, które z perspektywy rozważań ekonomicznych należy zaliczyć do „rynków przyszłych”. Udostępnianie usług wspierających następuje w oparciu o pomoc publiczną i różne formy działalności nie nastawionej na zysk (non-profit). Obejmuje różne formy aktywności podejmowane nie w oparciu o kalkulację rynkową lub proponowaną cenę ograniczającą szeroką ich dostępność, ale w oparciu o inny rodzaj kalkulacji, mający na celu szeroko pojęty rozwój lokalny i regionalny. Takie działania dotyczą obszarów uznanych za kluczowe dla rozwoju rynków, lokalnej gospodarki oraz prywatnych małych i średnich firm – edukacji, szkoleń, doradztwa, transferu technologii, zarządzania informacją. Budowa systemów wsparcia jest przykładem nowej formy protekcyjizmu gospodarczego. Usługi wspierające przedsiębiorczość i procesy innowacyjne spełniają tym samym następujące warunki:

- wywodzą się z realizowanej w kraju, regionie lub gminie polityki ekonomicznej;
- mają niekomercyjny charakter i są realizowane przez publiczne, parapubliczne i prywatne podmioty;
- są skierowane do określonych grup odbiorców.

Sprawność systemu wsparcia jest funkcją identyfikacji potrzeb rozwojowych oraz budowy na tej podstawie programów umożliwiających optymalne wykorzystanie ograniczonych środków.

strategiach rozwoju odchodzi się od struktur zhierarchizowanych, bazujących na dużym zakresie interwencjonizmu państwowego i przechodzi do relacji sieciowych i inicjatyw obywatelskich ułatwiających przenikanie idei i wymianę informacji.

Rola ośrodków innowacji we współczesnych gospodarkach dynamicznie rośnie. Ma to związek z odchodzeniem od liniowego modelu procesu innowacyjnego, w którym dominowały akty kupna i sprzedaży rozwiązań technologicznych. Współcześnie transfer technologii jest procesem interakcyjnym, w którym występują rozmaite pętle sprzężeń zwrotnych pomiędzy nadawcami i odbiorcami. Stanowi on szczególnie przypadek procesu komunikowania się i obejmuje wszelkiego rodzaju formy dyfuzji innowacji oraz edukacji technicznej. Tradycyjne formy transferu współcześnie rozszerza się o zagadnienia: (1) tworzenia małych technologicznych firm oraz wspierania przedsięwzięć innowacyjnych w MSP; (2) doradztwa i pośrednictwa technologicznego oraz informację o nowych technologiach; (3) inicjowania sieci wspierania, współpracy i kooperacji.

Historycznie rzecz ujmując, geneza ośrodków innowacji związana jest z prywatnymi uczelniami amerykańskimi i sięga początku lat pięćdziesiątych. Tam właśnie zaczęto poszukiwać sposobów na dodatkowe dochody z komercjalizacji osiągnięć naukowych. Jednocześnie efekty w tym obszarze traktowano prestiżowo, jako sposób na budowę szczególnej pozycji uczelni. Początki miały miejsce w Stanach Zjednoczonych w okolicach Bostonu i San Francisco; w innych krajach, w tym w Europie, zainteresowanie omawianymi inicjatywami pojawiło się na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Do państw, które jako pierwsze odkryły celowość tworzenia instytucji pomostowych należały: Wielka Brytania, Francja, Japonia, Izrael, Tajwan. Rozwój ośrodków innowacji w pierwszych dziesięcioleciach dotyczył tworzenia dużych koncepcji infrastrukturalnych takich jak: Stanford Research Park, Triangl Research Park, Tsukuba City, Sophia Antipolis itp. W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych pojawiły się mniej kosztowne i ambitne projekty, zorientowane na budowę systemu doradztwa, gromadzenia informacji i wsparcia technologicznej przedsiębiorczości – inkubatory technologiczne, centra technologiczne i centra transferu technologii. W latach dziewięćdziesiątych poprzedniego stulecia pojawiły się także koncepcje łączenia edukacji akademickiej z praktycznym przygotowaniem w zakresie przedsiębiorczości (tzw. uniwersytet trzeciej generacji), które zaowocowały rozwojem uczelnianych inkubatorów przedsiębiorczości.

Początki polskich rozmyślań nad ośrodkami innowacji miały miejsce w drugiej połowie lat osiemdziesiątych. Podjęte wówczas w Poznaniu przez zespół Prof. B. Gruchmana, pierwsze prace studyjne nad adaptacją parków technologicznych, zaowocowały między innymi utworzeniem w 1990 roku pierwszego polskiego centrum technologicznego – Wielkopolskiego Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości. Niedługo po tym uruchamiano kolejne inicjatywy w otoczeniu instytucji naukowo-badawczych – Centrum Przedsiębiorczości przy Politechnice Warszawskiej, Fundacja Progress and Business w Krakowie, Centrum Zaawansowanych Technologii (CETE) w War-

szawie. Pierwsze inicjatywy miały charakter lokalny i były z reguły podejmowane przez pasjonatów, którzy wcześniej mieli okazję zapoznać się z zachodnimi doświadczeniami dotyczącymi organizacji, rozwoju, działalności oraz potencjalnych korzyści płynących z funkcjonowania instytucji proinnowacyjnych. Inicjatorzy zmian, ci którzy próbowali wprowadzić jakiekolwiek nowości do życia gospodarczego i społecznego, z reguły napotykali różne bariery – mentalne, finansowe, polityczne, organizacyjne – tak było i w tym przypadku. Musieli i próbowali przekonywać decydentów nie tylko o tym, czym są takie ośrodki, ale przede wszystkim o tym, jaką stanowią szansę rozwojową dla całego kraju. Duży wpływ na wzrost zainteresowania omawianymi inicjatywami miała realizacja różnego typu programów pomocowych, przyjazdy zagranicznych ekspertów i konsultantów oraz wyjazdy działaczy gospodarczych i przedstawicieli administracji. Na początku podchodzono z dużą rezerwą do wszystkich tego typu inicjatyw, a działania organizacyjne podejmowano z myślą o łatwiejszym dostępie do środków pomocowych. Wiele pomysłów i podjętych na początku lat dziewięćdziesiątych działań nie zostało zrealizowanych zgodnie z zamierzeniami; przede wszystkim ze względu na ograniczenia finansowe i organizacyjne. Duża część ośrodków, w tym większość uczelnianych, nie wytrzymała „próby czasu”. Do głównych źródeł niepowodzeń należy zaliczyć przede wszystkim skromną wiedzę inicjatorów, brak klimatu i poparcia politycznego, brak środków finansowych i wsparcia rzeczowego oraz spontaniczny i mało profesjonalny charakter działań. Analiza tych pierwszych doświadczeń oraz wyciągnięte na jej podstawie wnioski pozwoliły na lepsze zrozumienie idei, dopracowanie koncepcji, budowę zespołów, które w kolejnych latach nie popełniały już błędów pionierskiego okresu. Istotną okazała się również poprawa klimatu społecznego i politycznego wokół tego typu inicjatyw. Jednym z wymiernych efektów było utworzenie Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości, które rozpoczęło działania informacyjno-popularyzatorskie, doradcze, szkoleniowe i lobbingsowe.

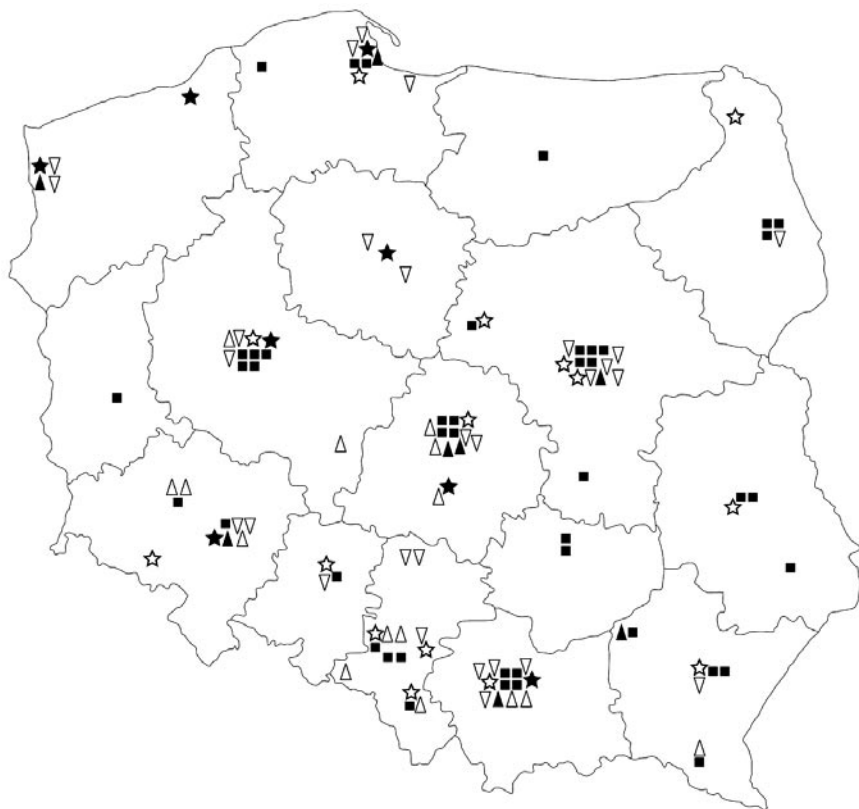
Kolejna fala zainteresowania ośrodkami innowacji pojawiła się pod koniec lat dziewięćdziesiątych i miała trzy podstawowe źródła: (1) rosnącą świadomość o niepokojąco niskiej innowacyjności gospodarki polskiej⁴; (2) realizację szeregu programów pomocowych (unijnych i bilateralnych) w sferze instytucji transferu technologii, np.: Sci-Tech I i II, Income, Phare, Fabrykat 2000 oraz (3) budowę polskiej struktury europejskiej sieci ośrodków przekazu innowacji (IRC – Innovation Relay Centres) w ramach przygotowywania do uczestnictwa w V Ramowym Programie Technologicznym.

⁴ Wstępne założenia przyjęte na początku transformacji mówiące o tym, że dla wzrostu innowacyjności wystarczy wolna konkurencja i uporządkowanie sfery regulacyjnej gospodarki, okazały się nietrafione. Zaczęła tym samym dojrzywać potrzeba aktywnej polityki innowacyjnej i budowy infrastruktury transferu technologii w regionach. Pierwszym programem rządowym był przygotowany w Ministerstwie Przemysłu i Handlu „Program wspierania instytucji regionalnych, których celem jest transfer technologii do małych i średnich firm”.

Obecnie, po 15 latach nabywania kolejnych doświadczeń, następuje powolna konsolidacja polskiego modelu instytucjonalnego wsparcia działalności innowacyjnej. Rola ośrodków innowacji jest dostrzegana w Narodowym Planie Rozwoju i innych dokumentach programujących rozwój gospodarczy kraju. Następuje również wzmacnianie ich pozycji w poszczególnych regionach i środowiskach lokalnych. Instytucje wsparcia stają się w Polsce, zgodnie z tendencjami europejskimi i globalnymi, pożądanym elementem otoczenia rynkowego. Poprawa klimatu wokół tego typu inicjatyw ma przede wszystkim związek z przystąpieniem do UE; szereg ścieżek finansowania z funduszy strukturalnych i technologicznych jest bezpośrednio skierowanych do instytucji wsparcia. Również w kraju porządkowane są zasady funkcjonowania sektora obywatelskiego (Ustawa o pożytku publicznym) oraz reguły pomocy publicznej i kontraktowania usług przez instytucje publiczne.

Ośrodki innowacji odnajdujemy jako priorytetowy instrument realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Gospodarki. Na działania dotyczące rozwoju przedsiębiorczości i poprawy innowacyjności z wykorzystaniem instytucji otoczenia biznesu, do końca 2006 r. zakłada się przeznaczenie kwoty przewyższającej 1 mld euro. Rozwój parków i inkubatorów technologicznych został bezpośrednio zapisany w priorytecie 1, działanie 3 „tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm”. Na wsparcie analizowanych inicjatyw można również liczyć w innych działaniach, np. (1) „wzmocnienie instytucji wspierających działalność przedsiębiorstw” i (4) „wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową a gospodarką”, głównie w zakresie rozwoju oferowanych usług wspierających biznes. Projekty mogą być także finansowane z SPO „Rozwój zasobów ludzkich”, priorytet 2 „rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy”, działanie 3 „rozwój kadr nowoczesnej gospodarki i przedsiębiorczości” oraz w ramach „Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego”, np. priorytet 1 „rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów”, działanie 5 „infrastruktura społeczeństwa informacyjnego”; priorytet 2 „wzmocnienie regionalnej bazy ekonomicznej i zasobów ludzkich”, działanie 3 „rozwój kadr regionalnej gospodarki” działanie 4 „regionalne strategie innowacyjne”, priorytet 3 „rozwój lokalny”⁵. Zatem potencjalnie, na rozwój systemu usług wspierających przedsiębiorczość i innowacyjność dostępnych jest kilkaset milionów euro; pojawiają się tym samym nadzwyczajne możliwości, jakich dotychczas nie było. Aby wykorzystać tę szansę rozwojową potrzebne są pomysły i ludzie zdolni do zarządzania projektami i faktyczne zaangażowanie lokalnych środowisk, ponieważ od zdolności tworzenia projektów zależy to, w jakim stopniu owe szanse zostaną wykorzystane.

⁵ NARODOWY PLAN ROZWOJU 2004-2006, dokument przyjęty przez Radę Ministrów 14 stycznia 2003 r., skorygowany zgodnie z decyzją Rady Ministrów 11 lutego 2003 r., Warszawa, luty 2003, ss. 91–125.

Rysunek nr 1. Lokalizacja ośrodków innowacji w Polsce

- ★ parki prowadzące działalność operacyjną;
- ☆ parki w trakcie organizacji;
- ▲ działające inkubatory technologiczne;
- △ inkubatory technologiczne w tworzeniu;
- ▽ akademickie inkubatory przedsiębiorczości;
- centra transferu technologii.

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzone na użytek niniejszego opracowania badania, pozwalają na określenie **w drugiej połowie 2005 r. liczby aktywnych ośrodków innowacji na poziomie 77 oraz około 86 inicjatyw na różnym poziomie zaawansowania organizacyjnego.** Oznacza to wzrost liczby tego typu podmiotów o ponad 60% w porównaniu z 2004 rokiem. Na tak dużą dynamikę wzrostu ma wpływ kilka czynników:

- 1) rozwój nowej kategorii ośrodków – akademickich inkubatorów przedsiębiorczości, które w większości rozpoczęły działalność na przełomie 2004 i 2005 roku;

- 2) podjęcie zadań w obszarze wsparcia innowacyjności przez Jednostki Badawczo Rozwojowe (JBR-y) oraz stowarzyszenia zawodowe (Naczelna Organizacja Techniczna i Wojewódzkie Kluby Techniki i Racjonalizacji), stymulowane przez akredytację do Krajowej Sieci Innowacji organizowanej przez PARP;
- 3) wzrost aktywności niepaństwowych szkół wyższych;
- 4) realizacja projektów priorytetu 1, działania 3 „tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm”, w ramach sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost Konkurencyjności Gospodarki”.

Większość nowych ośrodków powstała w wyniku podjęcia nowych zadań przez ustabilizowane rynkowo podmioty. Nowe instytucje należą do wyjątków. Szereg analizowanych ośrodków działa jako projekt o ograniczonym wyodrębnieniu organizacyjnym i technologicznym. W kilku przypadkach mamy do czynienia ze specyficznym dublowaniem ośrodków, np. w rozwijanym parku technologicznym działa inkubator technologiczny, czy w centrum transferu technologii funkcjonuje akademicki inkubator przedsiębiorczości.

Ważnym elementem wsparcia rozwoju infrastruktury transferu technologii w ostatnich latach były działania Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości obejmujące:

- opracowanie studiów wykonalności, raportów oddziaływania na środowisko i biznesplanów dla 13 parków przemysłowych i przemysłowo-technologicznych (zadanie zrealizowane wspólnie z Agencją Rozwoju Przemysłu);
- pomoc w zakresie zarządzania i tworzenia 23 centrów transferu technologii, parków i inkubatorów technologicznych.

Tabela nr 1. Typy ośrodków innowacji w Polsce

Typ ośrodka:	działające	w trakcie organizacji (wielkości szacunkowe)
centra transferu technologii	44	40
inkubatory technologiczne	7	15
akademickie inkubatory przedsiębiorczości	18	12
parki technologiczne (w tym naukowo-technologiczne i przemysłowo-technologiczne)	8	19
Ogółem	77	86

Źródło: opracowanie własne.

W rezultacie dopracowano szereg projektów: parków technologicznych i przemysłowo-technologicznych, inkubatorów technologicznych i inkubatorów akademickich. Ważnym działaniem konsolidującym środowiska instytucji wsparcia w poszczegól-

nych województwach, są prace nad regionalnymi strategiami innowacji. W przyszłości należy oczekiwać wzrostu roli decydentów i mechanizmów wsparcia na poziomie regionalnym, koordynowanym przez Urzędy Marszałkowskie.

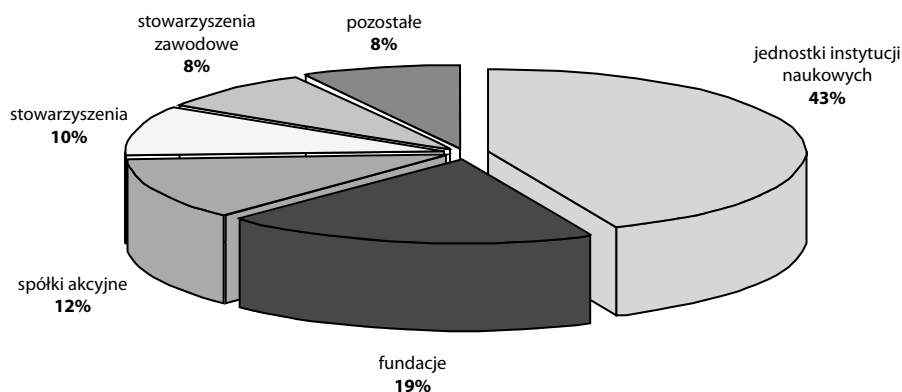
Polskie ośrodki innowacji funkcjonują w różnej formule organizacyjno-prawnej. Najczęściej spotykanymi są podmioty sektora B+R (43,2%), w tym 72% to akademickie jednostki ogólnouczelniane, międzywydziałowe lub wydziałowe.

W najbliższych latach należy spodziewać się utrzymania dynamiki powstawania nowych ośrodków; za czym przemawiają następujące przesłanki:

- 1) **priorytety państw Unii ujęte w Strategii Lizbońskiej** ukierunkowują w coraz większym zakresie wykorzystanie funduszy strukturalnych na cele umożliwiające budowę gospodarki opartej na wiedzy, w tym rozwój instytucji i mechanizmów transferu wiedzy i technologii do małych i średnich przedsiębiorstw;
- 2) **rozwój nowych form aktywności szkół wyższych**; wzrost konkurencji wymusza poszerzenie tradycyjnych funkcji uczelni (badawcza i dydaktyczna) o działania w zakresie przedsiębiorczości i transferu technologii;
- 3) **restrukturyzacja PAN i jednostek badawczo-rozwojowych**;
- 4) poszukiwanie przez instytucje akademickie środków trzecich, **poszerzenie zadań biur rzeczników patentowych, sieci punktów kontaktowych i biur karier**;
- 5) **poszerzanie zadań i stopniowe przekształcanie części dotychczasowych ośrodków przedsiębiorczości w ośrodki technologiczne**, realizujące programy wsparcia innowacji i transferu technologii do MSP.

Wykres nr 1.

Struktura ośrodków innowacji według formy organizacyjno-prawnej (w %)

Źródło: opracowanie własne.

W tym kontekście na uwagę zasługuje również tworzenie dwóch, ogólnokrajowych sieci przez Krajową Izbę Gospodarczą (KIG-NET) oraz przez Naczelną Organizację Techniczną⁶.

Globalizacja i zwiększająca się szybkość zmian w biznesie, powodują konieczność rozszerzania kompetencji przedsiębiorców i zarządów ośrodków innowacji i przedsiębiorczości. Równocześnie, od dłuższego czasu również w Polsce, obserwuje się zjawisko zaniedbywania rozwoju usług dla małych i średnich przedsiębiorstw w ośrodkach, które mogą w inny sposób zapewnić sobie dochód, np. czynsz w dużych inkubatorach. Stymulujący presję innowacyjną rozwój gospodarki opartej na wiedzy, powoduje wzrost znaczenia i pogłębiającą się specjalizację ośrodków transferu technologii. Dla wzmocnienia istniejących i tworzenia nowych instytucji wspierania innowacji i przedsiębiorczości, kluczowe znaczenie posiadają działania w zakresie:

- 1) tworzenia programów wspierania innowacyjności, przedsiębiorczości i rozwoju małych i średnich firm na poziomie krajowym, regionalnym i powiatowym, dysponujących środkami finansowymi i dostępnymi na zasadzie konkursu dla najefektywniejszych instytucji;**
- 2) poprawy zarządzania i przejrzystości istniejących programów wsparcia;**
- 3) rozwoju edukacji doradców biznesu i transferu technologii; szkolenie i doskonalenie zespołów w zakresie organizacji transferu technologii i ochrony własności intelektualnej: studia podyplomowe i doktoranckie, wyjazdy i staże zagraniczne w renomowanych ośrodkach europejskich i amerykańskich, jak również chińskich, tajwańskich czy izraelskich;**
- 4) podnoszenia umiejętności opracowywania i zarządzania programami transferu i komercjalizacji technologii;**
- 5) rozwoju struktur lobbingowych w regionach, na poziomie krajowym, a także przy komisjach europejskich; opracowanie i promocja „dobrych przykładów”;**
- 6) rozwoju regionalnych systemów innowacji, jako sieci współpracy administracji, instytucji naukowo-badawczych oraz ośrodków innowacji i przedsiębiorczości;**
- 7) pomocy w przygotowaniu studiów wykonalności i biznesplanów nowych ośrodków oraz dbałość o równomierny ich rozwój na terenie całego kraju;**
- 8) rozwoju międzynarodowych kontaktów i współpracy;**
- 9) budowy systemu monitoringu działalności instytucji i programów wsparcia.**

⁶ Szerzej zob. rozdział pt. „Potencjał i kierunki rozwoju centrów transferu technologii”, niniejszego opracowania.

Krzysztof B. Matusiak, Aleksandra Nowakowska, Krzysztof Zasiadły

BUDOWA KRAJOWEGO I REGIONALNYCH SYSTEMÓW INNOWACJI

1. Współczesne uwarunkowania innowacji

Rozwój rynków i współczesna konkurencja międzynarodowa opierają się na pogoni za nowością i wyższą jakością. Miernikiem rozwoju stają się nowe, produktywne miejsca pracy w nowoczesnych branżach. Realizacja procesów innowacyjnych jest w coraz większym zakresie zdeterminowana przez:

- rosnące koszty badań naukowych i prac rozwojowych;
- skrócenie cyklu życia poszczególnych produktów i technologii;
- globalizację i regionalizację procesów wytwórczych oraz serwicyzację gospodarki;
- edukację, jakość kapitału ludzkiego i kulturę przedsiębiorczości;
- wzrastającą kompleksowość nauki i techniki oraz przenikanie postępu technologicznego.

Od lat maleje znaczenie tradycyjnych czynników wzrostu gospodarczego, takich jak: ziemia, kapitał, praca i bogactwa naturalne. Ceny surowców spadają, nadprodukcja żywności dotyczy wszystkich państw uprzemysłowionych, kapitał po danej cenie na dochodowe przedsięwzięcia jest dostępny na rynkach międzynarodowych bez ogra-

niczeń, a nadwyżka pracy, objawiająca się wysokim bezrobociem, dotyka większości państw niezależnie od poziomu rozwoju gospodarczego. Zasoby, będące przez lata źródłem wzrostu dobrobytu społeczeństw są zastępowane przez czynniki o charakterze jakościowym, obejmujące przede wszystkim wiedzę, zdolności innowacyjne i przedsiębiorczość. Zmiany w logice gospodarowania zostały zdefiniowane pojęciem „gospodarki opartej na wiedzy” (*knowledge-based economy*). Dynamika rozwoju gospodarczego jest coraz silniej zależna od efektywnego generowania, nabywania, rozpowszechniania i stosowania wiedzy. Jednocześnie należy zauważyć, że sama wiedza nie przyspiesza wzrostu, lecz jej zastosowania w produkcji dóbr i usług. Kształtowanie dynamiki innowacyjnej leży u podstaw strategii konkurencji początku XX w. Tworzenie tego typu strategii jest coraz silniej uwarunkowane lokalnie, przy jednoczesnej globalizacji procesów gospodarczych i rozwojowych. Współczesny wyścig do gospodarki opartej na wiedzy zdecydowanie wygrywają Amerykanie, głównie dzięki systemowi nastawionemu na rozwój nowych technologii, masową edukację i przedsiębiorczość. Tylko w ubiegłych 10 latach powstało w USA 5,3 mln nowych firm, w większości w sektorach *high-tech* i usług. Strumień nowych technologii to owoc badań naukowych finansowanych w dużej części (ponad 50%) z funduszy publicznych, nierzadko związanych z celami militarnymi.

Przy internacjonalizacji dużych korporacji osiągnięcie przewagi konkurencyjnej przez poszczególne państwa (głównie mniejsze) jest w coraz większym zakresie uzależnione od sprawności mechanizmów innowacyjnych w gospodarce. Budowa zdolności innowacyjnych i kształtowanie klimatu przedsiębiorczości, stają się podstawą strategii konkurencji na początku trzeciego milenium.

W tych warunkach, w państwach narzucających tempo rozwoju cywilizacyjnego, od połowy lat osiemdziesiątych XX w. podejmowane są działania kształtujące dogodne warunki dla rozwoju wiedzy i dynamizacji mechanizmów przenoszenia jej rezultatów do praktyki gospodarczej. Rozwijany interwencjonizm technologiczny cechuje dywersyfikacja zadań pomiędzy struktury lokalne, regionalne i narodowe oraz tworzące się w wyniku procesów integracyjnych struktury ponadnarodowe. Realizowane na poszczególnych poziomach zadania wzajemnie się uzupełniają.

2. Innowacyjność gospodarki polskiej

Innowacyjność polskiej gospodarki jest niska w porównaniu z krajami Unii Europejskiej, jak również pozostałymi wiodącymi technologicznie obszarami naszego globu. Stan ten zagraża międzynarodowej konkurencyjności polskiej gospodarki i firm. Źródłem tej sytuacji należy szukać w ponad 40-letnich mechanizmach funkcjonowania gospodarki realnego socjalizmu. Działania innowacyjne polegające na ciągłej adaptacji w gospodarce nowych produktów i technologii, były w głębo-

kiej sprzeczności z logiką socjalistycznego modelu zarządzania gospodarką. Wszelkie nowe pomysły i inicjatywy „rozkładały” spójność planu na każdym poziomie zarządzania produkcją, wymuszając nową koordynację czynników wytwórczych. Rozwój gospodarczy występował praktycznie tylko w aspekcie ilościowym (ekstensywnym): nowe przedsiębiorstwa, wzrost zatrudnienia i mocy produkcyjnych w oparciu o te same, z reguły przestarzałe technologie. Gospodarka niedoborów, kosztowa formuła cen i brak konkurencji dodatkowo wzmacniały niechęć do zmian na poziomie mikroekonomicznym. Mimo świadomości wśród decydentów potrzeby innowacji wszelkie próby budowy mechanizmów innowacyjnych zakończyły się niepowodzeniem. **Niska innowacyjność gospodarki socjalistycznej legła z pewnością u podstaw bankructwa tego systemu ekonomicznego. Należy pamiętać o trudnym spadku strukturalnym, organizacyjnym i w zakresie kultury pracy, który odziedziczyliśmy na starcie transformacji. W rezultacie otrzymaliśmy gospodarkę zapóźnioną technologicznie, stanowiącą w wielu przypadkach skansen przemysłowy z początku XX wieku.**

Budowa podstaw gospodarki rynkowej i uruchomione mechanizmy konkurencji miały automatycznie zaowocować wzrostem innowacyjności. Zmiany systemowe nie zaowocowały jednak zasadniczym przełomem w tym zakresie. **Nasz system ekonomiczno-społeczny nadal nie zawiera sprawnych mechanizmów generowania rodzimego postępu technologicznego.** Oczywiście sytuacja w tym zakresie jest nieporównanie korzystniejsza w odniesieniu do stanu sprzed 1989 roku. Otwarcie i liberalizacja kontaktów zagranicznych przyniosły rozwój kontaktów gospodarczych i inwestycje bezpośrednie, które umożliwiły napływ nowej wiedzy technicznej i organizacyjnej. **Pozostajemy jednak ciągle krajem peryferyjnym technologicznie, którego wkład w globalny sektor nauki, badań i technologii jest znikomy.**

Oceny innowacyjności można dokonywać w dwóch, różnych metodologicznie, aspektach¹:

- 1) jako zdolność do wytwarzania nowych lub istotnie zmodernizowanych produktów, technologii, usług lub rozwiązań organizacyjnych², tworząca podstawy „gospodarki opartej na wiedzy”;
- 2) jako zdolność do podnoszenia poziomu technicznego i organizacyjnego gospodarki poprzez adaptację nowych rozwiązań technologicznych i ekonomiczno-organizacyjnych, które prowadzą do modernizacji (zmian jakościowych) i wzrostu produktywności czynników wytwórczych (pracy i kapitału).

W konkurencyjnej i technologicznie zaawansowanej gospodarce ten podział praktycznie nie istnieje, ponieważ aktywność innowacyjna firm sprowadza się do pierw-

¹ *Zwiększanie innowacyjności polskiej gospodarki. Stanowisko RSSG [w:] Procesy innowacyjne w polskiej gospodarce, Rada Strategii Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Ministrów, Raport nr 26, Warszawa 2005, s. 16–27.*

² To ujęcie bazuje na klasycznym podejściu schumpeterowskim, że innowacja to pierwsze, globalne zastosowanie wynalazku (nowej wiedzy).

szego aspektu innowacyjności czyli wykorzystywania najnowszej wiedzy oraz rozwiązań technologicznych i organizacyjnych. W krajach zapóźnionych technologicznie drugi aspekt innowacyjności, odnoszący się do szerokiego procesu modernizacji i nadrobienia zaległości, może być istotniejszy. Rozwój gospodarki dotkniętej głęboką luką technologiczną oznacza często adaptację i wykorzystywanie technologii dawno sprawdzonych w krajach wyżej rozwiniętych. To oznacza, że innowacyjność w gospodarce polskiej nie musi oznaczać jedynie masowego rozwoju produktów i technologii nieznanymi na świecie. W wymianie międzynarodowej możemy ciągle wykorzystywać inne przewagi konkurencyjne, np.: tanią siłę roboczą, dostępność zasobów czy produkcję poza normami ekologicznymi. Nie można jednak zapominać o budowie podstaw gospodarki opartej na wiedzy. Pozostaje oczywiście pytanie czy gospodarka polska jest zdolna do wykorzystania najnowszej wiedzy i czy pewne etapy rozwoju technologicznego i organizacyjnego można w krótkim czasie pokonać.

Analiza wskazanych aspektów innowacyjności polskiej gospodarki daje diametralnie inną ocenę stanu. Innowacyjność w pierwszym wymiarze, odnoszącym się do podstaw gospodarki opartej na wiedzy jest bardzo niska. Świadczą o tym następujące, wybrane charakterystyki:

- udział przedsiębiorstw stosujących innowacje w procesach produkcyjnych wynosi 18%, przy średniej europejskiej 51%, a w przypadku wiodących – ponad 70%;
- udział wydatków na B + R wynosi 0,59% PKB i należy do najniższych wśród starych i nowych członków UE;
- średni współczynnik wynalazczości to 0,6 przy średniej unijnej 2,6;
- wydatki na B + R *per capita* – 66,8 USD, przy średniej unijnej 493,1 USD;
- niski udział wysokiej techniki w eksporcie (2,7% w 2003 r.), przy średniej europejskiej 17,8%.

Analiza drugiego aspektu innowacyjności wskazuje na bardzo optymistyczny obraz naszej gospodarki. W latach transformacji wydajność pracy (mierzona wartością dodaną na pracownika) rosła średnio w tempie około 5% rocznie; w sektorze przedsiębiorstw przemysłowych wzrost ten przekraczał 10% (w 2003 wyniósł około 17%). Jest to wynik znacznie wyższy od wyników w USA, Japonii i państwach „starej” Unii Europejskiej. W porównaniu z poprzednim stanem w gospodarce nastąpiła głęboka modernizacja, obejmująca wprowadzenie nowych (często nowoczesnych) produktów i metod wytwarzania, przy stosunkowo bardzo małych nakładach na B+R. Omawiane efekty są skutkiem ciągłej restrukturyzacji, poprawy efektywności gospodarowania (głównie rozwiązania organizacyjne) oraz importu technologii nie zawsze najnowszej, ale na nasze warunki efektywnej. W ramach podejmowanych działań innowacyjnych pozyskuje się produkty i technologie z reguły łatwo dostępne na rynkach międzynarodowych. Działania modernizacyjne nadal bazują na:

- dość powszechnym kopiowaniu dostępnych rozwiązań zachodnich;
- komplementarnym imporcie komponentów, wyposażenia, maszyn i urządzeń;
- kontaktach osobistych przedsiębiorców, udziale w targach i wystawach;

- rozwoju współpracy kooperacyjnej z zagranicznymi partnerami;
- dostępie do literatury, baz danych i opracowań.

Wzrost wydajności pracy w zasadniczy sposób przyczynił się do utrzymania, a nawet wzrostu konkurencyjności polskiego eksportu, w trudnych warunkach aprecjacji krajowej waluty i dekonunktury u głównych odbiorców. Oczywiście te ekstensywne możliwości będą się szybko kurczyły, a dalsze inwestycje w coraz większym zakresie będą musiały bazować na autentycznie nowej myśli technologicznej, wzroście wydatków na *know-how* oraz rozwoju zasobów ludzkich. Szybkie tempo adaptacji nowoczesnych środków przetwarzania informacji w krajowych przedsiębiorstwach, wskazuje na wysoki poziom zasobów ludzkich, co dobrze prognozuje dalszym przeobrażeniom.

Należy podkreślić, że uchwycenie efektów działań innowacyjnych na poziomie przedsiębiorstw, napotyka niezależnie na szereg barier ograniczających rzetelną ocenę procesów innowacyjnych w gospodarce. Główne problemy dotyczą:

- powszechnego, przy dominacji działań modernizacyjnych, nakładania się działań innowacyjnych na przedsięwzięcia inwestycyjne przedsiębiorstw;
- słabości statystyki innowacyjnej GUS, ujmującej sprawozdania innowacyjne dla firm powyżej 50 zatrudnionych;
- akademickiej szarej strefy, obejmującej szeroki, nieformalny transfer wiedzy i rozwiązań technologicznych ze sfery B + R do gospodarki.

Obydwa podejścia implikują zupełnie inne podejście do mechanizmów sprawczych innowacyjności oraz kierunków polityki w tym obszarze. Kluczowe znaczenie dla innowacyjności pierwszego typu, czyli innowacyjności nowatorskiej, mają:

- wielkość i efektywność działania krajowego zaplecza B + R;
- formy i zakres wsparcia publicznego³;
- stymulowanie skłonności prywatnych firm do podejmowania prac badawczo-rozwojowych;
- instytucje i programy wsparcia.

Dla skuteczności drugiego podejścia, czyli innowacyjności modernizacyjnej, decydujące są:

- poziom krajowych oszczędności;
- napływ inwestycji bezpośrednich;
- stymulowanie skłonności prywatnych firm do inwestycji.

³ Publiczne wsparcie rozwoju nauki, wiedzy, edukacji i innowacyjności jest uzasadniane potrzebą budowy rynków przyszłych. Sfera ta jest zaliczana do tzw. niedoskonałości rynku, a więc sytuacji, gdzie efektywność regulacji rynkowej jest dyskusyjna. Rodzi to potrzebę aktywnej polityki państwa, obejmującej tworzenie rozwiązań systemowych oraz bezpośredniej interwencji obejmującej organizację i finansowanie badań (głównie stosowanych).

W polskich warunkach wspieranie innowacyjności musi uwzględniać obydwie aspekty. Budowa systemu innowacyjnego powinna w długookresowej perspektywie zakładać selektywne przechodzenie z grupy państw „peryferyjnej technologii” (a w konsekwencji „peryferyjnego kapitalizmu”), do wiodących technologicznie obszarów naszego globu.

3. Wyzwania europejskie – Strategia Lizbońska

Innowacyjność w zakresie tworzenia rozwiązań innowacyjnych w wymiarze globalnym nie jest tylko polskim problemem. Od ponad dwudziestu lat obserwujemy sukcesywne słabnięcie gospodarki europejskiej względem Stanów Zjednoczonych, objawiające się wolniejszym tempem wzrostu ekonomicznego⁴. Analitycy wskazują na przesuwanie się centrum rozwoju cywilizacyjnego do basenu Oceanu Spokojnego i stopniową marginalizację Europy. Negatywne skutki tego procesu w odniesieniu do innowacyjności są coraz wyraźniej widoczne w dwóch wymiarach:

1. Amerykańskie przedsiębiorstwa są bardziej innowacyjne i aktywne w kontaktach z klientami, budują trwałe przewagi konkurencyjne poprzez inwestycje w nowe technologie. Przykładem jest rozwój biznesowych zastosowań technologii internetowych, umożliwiający szeroki dostęp konsumentów do nowoczesnych produktów.
2. Rozwój nauki i komercyjnych zastosowań wiedzy w Europie pozostaje w tyle w porównaniu z dynamiką innowacyjną gospodarki amerykańskiej. Europa już dawno przestała być kuźnią postępu technologicznego. Jedynie 17% unijnego eksportu to produkty wysokiej techniki, w Stanach Zjednoczonych ten wskaźnik wynosi 25%. Na działalność B + R państwa europejskie przeznaczają przeciętnie o ponad 30% mniej środków finansowych, niż Amerykanie. Mało efektywna jest także struktura zatrudnienia i finansowania nauki.

Próba przeciwdziałania tym zjawiskom jest przygotowanie wieloletniego programu reform i zmian strukturalnych dla Europy, popularnie nazywanego Strategią Lizbońską. Przyjęty na szczycie przywódców państw UE w marcu 2000 r. w Lizbonie dokument, ma rangę nadrzędnego instrumentu kreowania rozwoju społeczno-gospodarczego Unii do 2010 roku. Strategia ta stanowi próbę rewitalizacji europejskiej gospodarki tak, by w założonej perspektywie czasowej stała się wiodącą potęgą ekonomiczną świata. Głównym celem Strategii Lizbońskiej jest stworzenie na obszarze UE do końca 2010 roku najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki świata.

⁴ W ostatnich dwóch dekadach XX w. kraje Unii rozwijały się w tempie 2,3%, a USA osiągnęło średnio poziom 3,3% wzrostu gospodarczego. W konsekwencji poziom życia liczony jako PKB na jednego mieszkańca w UE wynosi 70% poziomu amerykańskiego.

towej, opartej na wiedzy; zdolnej do tworzenia nowych miejsc pracy oraz zapewniającej spójność społeczną. W swojej treści merytorycznej nie odkrywa nowych kierunków działania, potencjalnych szans czy zagrożeń, lecz zbiera w jeden pakiet zamierzenia i instrumenty polityki szeroko dyskutowane w latach dziewięćdziesiątych. Jej główną zaletą jest kompleksowość i zintegrowane podejście do aktywizacji procesów rozwojowych, wymagających różnych elementów zazębiającej się polityki, łączącej cele gospodarcze, społeczne i ekologiczne⁵.

U podstaw Strategii Lizbońskiej odnajdujemy ofensywne dążenie do efektywniejszego wykorzystania dostępnych zasobów (pracy, wiedzy, kapitału, środowiska) oraz aktywne kształtowanie nowych przewag konkurencyjnych europejskiego obszaru gospodarczego. Osiągnięciu zakładanych celów mają służyć różnego typu działania w pięciu komplementarnych obszarach:

- 1) przechodzenia do gospodarki opartej na wiedzy** obejmującego rozwój społeczeństwa informacyjnego, wzrost znaczenia nauki i badań, stymulowanie zdolności innowacyjnych oraz kształtowanie kwalifikacji i umiejętności pod potrzeby przyszłych rynków pracy;
- 2) liberalizacji i integracji rynków i sektorów sieciowych** dotychczas wyłączonych z reguł wspólnego rynku (telekomunikacja, energetyka, transport, poczta, usługi finansowe);
- 3) rozwoju przedsiębiorczości**, kształtowania warunków wolnej konkurencji poprzez deregulację i likwidację barier administracyjno-prawnych, tworzenie i rozwój biznesu, łatwiejszy dostęp firm i przyszłych przedsiębiorców do kapitału, wiedzy i technologii;
- 4) wzrostu zatrudnienia i przebudowy modelu społecznego** poprzez uelastycznienie rynków pracy, wzrost aktywności zawodowej, doskonalenie systemów edukacji, unowocześnienie modelu zabezpieczeń społecznych oraz ograniczanie biedy i wykluczeń społecznych;
- 5) wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju i zachowania środowiska naturalnego.**

Ustalenia Strategii Lizbońskiej są skierowane bezpośrednio do instytucji unijnych i rządów poszczególnych państw członkowskich.

Budowa gospodarki opartej na wiedzy opiera się na inicjatywach i działaniach w dwóch komplementarnych obszarach:

- 1. Społeczeństwo informacyjne** – zapewnienie każdemu mieszkańcowi Unii swobodnego dostępu do informacji za pośrednictwem elektronicznych środków przekazu. Dla inicjatyw w tym zakresie nie stworzono specjalnych podstaw instytucjonalnych i finansowych. Główny nacisk położono na działania i środ-

⁵ Szerzej zob.: K.B. Matusiak, A. Nowakowska, *Dylematy Strategii Lizbońskiej – budowa gospodarki opartej na wiedzy* [w:] *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości*, SOIIPP-Raport 2004, Łódź-Warszawa 2004, s. 459–464.

ki krajowe. Poszczególne państwa same miały określić priorytety i plany działań, włącznie z zapewnieniem funduszy. W trakcie realizacji powstała jednak potrzeba koordynacji wybranych działań na poziomie unijnym. Ma temu służyć zatwierdzona na szczycie unijnym w Feirze (Portugalia) inicjatywa *eEurope Action Plan 2002*, obejmująca trzy komponenty: (1) tańszy, szybszy i bezpieczniejszy Internet; (2) inwestowanie w ludzi i umiejętności; (3) motywowanie do korzystania z Internetu.

2. Badania i innowacje – generowanie innowacji, rozwój nowoczesnych technologii oraz mechanizmów absorpcji wiedzy przez gospodarkę. Priorytety w tym zakresie obejmują:

- stworzenie Europejskiego Obszaru Badawczego (*ERA – European Research Area*), tzn. integracja działalności badawczo-rozwojowej na obszarze UE oraz zwiększenie mobilności kadry naukowej;
- zwiększenie do 2010 r. nakładów na B + R do poziomu 3% PKB (w tym 2/3 środków ma pochodzić od przedsiębiorstw).

Stworzenie wspólnego obszaru badawczego ma na celu wzmocnienie spójności aktywności badawczej, poprawę efektywności polityki wsparcia rozwoju oraz efektywniejsze wykorzystanie wyników badań naukowych i postępu technologicznego dla zwiększenia konkurencyjności gospodarki europejskiej. Wśród szczegółowych zadań na plan pierwszy wysuwają się⁶:

- rozwój mechanizmów tworzenia sieci doskonałości;
- stymulowanie wzrostu prywatnych wydatków na B + R (kształtowanie klimatu współpracy firm i instytucji B + R, zachęty podatkowe, rozwój *venture capital*, wzrost aktywności Europejskiego Banku Inwestycyjnego);
- wzrost mobilności kadry naukowo-badawczej;
- rozwój Europejskiego Systemu Patentowego;
- poprawa otoczenia regulacyjnego (prawnego, finansowego, podatkowego), oddziałującego na prowadzenie badań i zaangażowanie przedsiębiorstw w przedsięwzięcia innowacyjne;
- kształtowanie zdolności wchłaniania innowacji przez przedsiębiorstwa;
- rozwój współpracy naukowo-badawczej z USA.

Konsekwencją opracowania i przyjęcia dokumentów lizbońskich jest zmiana polityki naukowo-technologicznej Unii Europejskiej, która do tej pory zmierzała w kierunku oddolnego jej kreowania. Ma ona polegać na zbliżeniu jej do potrzeb regionalnych i krajowych, endogenicznych potrzeb regionalnej przestrzeni i podmiotów w niej działających. Według oddolnej zasady kreowania polityki naukowo-badawczej i postępu technologicznego zorganizowane było działanie pięciu programów ramowych (w latach 1984–2002), stanowiących instrument finansowy wspólnotowej polityki naukowo-badawczej. Zasady 6. Programu Ramowego rozpoczętego w li-

⁶ *Making Reality of the European Research Area: Guidelines for EU Research Activities (2002–2006)*, COM (200) 612\final, European Commission 2000.

stopadzie 2002 r. uległy zmianie. Wzmocniono zasadę koordynacji polityki naukowo-technologicznej na poziomie Wspólnoty, tak by umożliwić efektywniejsze wykorzystanie działalności potencjału B + R we wzmacnianiu konkurencyjności gospodarki europejskiej jako całości. Traktat o Unii Europejskiej⁷ wskazuje, że Wspólnota ma na celu wzmacnianie podstaw naukowo-technicznych swojego przemysłu i wspieranie jej większej konkurencyjności na poziomie międzynarodowym, jednocześnie wspomagając działalność badawczo-rozwojową uznaną za konieczną w innych obszarach.

W nowych ramach, polityce naukowo-technologicznej Wspólnoty nadano horyzontalny charakter. Zagwarantowano to Traktatem o Unii Europejskiej, w którym wskazuje się, że polityka ta powinna być zbieżna i uwzględniać cele innych polityk sektorowych. Zatem działania i instrumenty kreowane w ramach polityki naukowo-technologicznej powinny być koordynowane i służyć realizacji innym, sektorowym politykom Wspólnoty (np. w obszarze rolnictwa, ochrony zdrowia czy ochrony środowiska). Jednocześnie mocno podkreśla się konieczność zwiększenia współpracy sektora B + R z sektorem gospodarczym. W tym obszarze szczególne znaczenie nadaje się działaniom dotyczącym:

- wzmacniania bazy naukowo-badawczej dla potrzeb przemysłu;
- wzmacniania współpracy pomiędzy jednostkami badawczo-rozwojowymi i naukowymi a małymi i średnimi przedsiębiorstwami;
- wspierania wyselekcjonowanych obszarów badawczych i ich promocji (tych, które stwarzają szansę wejścia produktów europejskich na rynki międzynarodowe);
- wspierania specjalizacji produkcji.

Ocenę postępów w obszarze wdrażania Strategii na poziomie unijnym, jak i na poziomie poszczególnych państw, zawierają roczne raporty przygotowywane przez Komisję Europejską. W sferze realizacji przyjęto (w różnych dziedzinach) około 100 rozporządzeń, dyrektyw i programów. Po 4 latach realizacji wstępna ocena wskazuje na duże zróżnicowanie osiągnięć poszczególnych państw. Zdecydowanie najlepiej radzą sobie kraje Europy Północnej: Finlandia i Szwecja oraz Irlandia i Wielka Brytania. Natomiast problemy identyfikuje się w odniesieniu do państw tzw. „twardego jądra Europy” – Niemiec, Francji i Włoch.

Mimo szeregu pozytywnych efektów, tempo wdrażania strategii realizowane w pierwszych czterech latach, należy uznać za niewystarczające dla osiągnięcia założonych celów do końca 2010 roku⁸. Dystans dzielący gospodarkę unijną względem potęgi Stanów Zjednoczonych nie uległ istotnemu zmniejszeniu, a wręcz (w odniesieniu do szeregu wskaźników) dysproporcje pogłębiły się; np. nakłady na B + R,

⁷ Podstawę dla wspólnotowej polityki naukowo-badawczej i postępu technologicznego stanowią artykuły 163-173 Traktatu o Unii Europejskiej.

⁸ *Wdrażanie Strategii Lizbońskiej. Reformy dla rozszerzonej Unii*, Raport Komisji na wiosenny szczyt Rady Europejskiej 26 marca 2004, COM (2004) 29.

wielkość funduszy *venture capital*. Zadawalających wyników nie odnotowano w żadnym z kluczowych obszarów. Do głównych przyczyn tego stanu należy zaliczyć:

1. Radykalne spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego UE – w momencie formułowania celów Strategii Lizbońskiej w 2000 roku, wzrost PKB osiągał poziom 3,5%, zaś dla ostatnich 4 lat wynosił średnio około 0,8% rocznie.
2. Trudności w wypracowaniu kompromisu krajów członkowskich przy tworzeniu wielu rozwiązań prawnych, między innymi wspólnego prawa patentowego (wprowadzenie Wspólnego Patentu Europejskiego).
3. Opóźnienia we wdrażaniu legislacji dotyczących rynku wewnętrznego, realizowania idei jednolitego rynku (przede wszystkim rynku energii).

Dostrzegając powyższe ograniczenia i brak oczekiwanej dynamiki poprawy innowacyjności gospodarki europejskiej w latach 2003-2004 podjęto szereg inicjatyw i działań zaradczych. W czerwcu 2003 r. przyjęto plan „Inwestycje w badania”, w którym zaproponowano cztery grupy działań:⁹

- 1) poprawę spójności i koordynacji podejmowanych działań poprzez stworzenie kilku europejskich platform technologicznych, które wokół kluczowych technologii będą łączyć głównych partnerów: instytucje naukowe, przedsiębiorstwa, grupy konsumenckie, instytucje publiczne i pomostowe itp.,
- 2) poprawę systemu wsparcia badań i komercjalizacji innowacji technologicznych w zakresie:
 - rozwoju zasobów ludzkich;
 - wzmocnienia publicznej sfery B+R i jej powiązań z przemysłem;
 - udoskonalenie i rozwój instrumentów finansowych (m.in. gwarancje dla finansowania B+R w MSP oraz wsparcie *venture capital*),
- 3) zwiększenie nakładów publicznych na badania oraz szersze wykorzystanie innych instrumentów (pomoc publiczna dla przemysłu, zamówienia publiczne),
- 4) poprawę otoczenia dla badań i innowacji technologicznych (ochrona własności intelektualnej, regulacje dotyczące produktów i standardów, jasne reguły konkurencji, usprawnienie rynków finansowych itp.).

Aktualne tempo realizacji założonych priorytetów i wdrażanych zmian nie gwarantuje zrealizowania założonych w Strategii Lizbońskiej celów w wyznaczonym terminie. Wydaje się, że przyjęte w warunkach pomyślnej koniunktury i dynamicznie rozwijającej się „nowej ekonomii” cele, sformułowane zbyt optymistycznie. Krach inwestycyjny w sektorach IT oraz załamanie tempa wzrostu gospodarczego, silnie ograniczają możliwości zwiększenia nakładów na B + R przez przedsiębiorstwa i rządy poszczególnych państw. Proces deregulacji gospodarek europejskich napotyka na duży opór. Nikt nie kwestionuje wytyczonych w Barcelonie wskaźników gospodarki opartej na wiedzy, ale w niewielkim zakresie przekłada się to na decyzje budżetowe. Zwycięża europejskie przywiązanie do modelu państwa opiekuńczego.

⁹ *Investing In Research: an Action Plan for Europe*, COM (2003) 226 final/2, Brussels 4.06.2003.

Jednocześnie, tendencje stagnacyjne w państwach tzw. Starej Unii są silniejsze, niż w gospodarkach USA czy Japonii.

4. Podstawy Krajowego Systemu Innowacji

W nowoczesnym postrzeganiu innowacji odchodzi się od pojedynczego zdarzenia, na rzecz kompleksu zjawisk i zdarzeń tworzących nowe wzorce i technologie produkcji i usług. Procesy innowacyjne przebiegają w określonym układzie powiązań, który możemy określić jako system innowacyjny. System ten może dotyczyć całej gospodarki, może również posiadać charakter regionalny lub lokalny. W pierwszym przypadku przyjmuje się określenie krajowy system innowacyjny (KSI), zaś w drugim – regionalny system innowacyjny (RSI).

Krajowy system innowacyjny, to całokształt uwarunkowań i powiązań regulacyjnych, strukturalnych i instytucjonalnych w gospodarce, umożliwiający rozwój i wykorzystanie w procesach wytwórczych nowej wiedzy. Elementy tego systemu pozostają pod wpływem cech specyficznych danego kraju, takich jak: historyczne doświadczenia, systemy wartości czy kultura. Struktura systemu innowacyjnego, przyjęte rozwiązania i mechanizmy, powiązania między jego częściami składowymi, a także interakcje z otoczeniem wpływają na stan innowacyjności i konkurencyjności gospodarki. Sprawny KSI może zwiększyć efektywność wykorzystania ograniczonych zasobów, a dzięki lepszej organizacji i zarządzaniu oraz efektywniejszej kombinacji importowanej i krajowej technologii, przyspieszyć postęp w jej adaptacji i dyfuzji w całej gospodarce.

Systemy innowacyjne na poziomie krajowym cechuje orientacja na **podażowy aspekt innowacji**. Zadania szeroko makroekonomicznego obejmują kwestie strategiczne z punktu widzenia całego kraju, koordynację i pobudzanie działań regionalnych, regulacje systemowe oraz zagadnienia stabilizacji i porządku gospodarczego. Rząd i instytucje centralne winny kłaść nacisk głównie na następujące obszary:

- określanie kierunków specjalizacji naukowo-badawczej i technologicznej;
- organizację publicznej sfery nauki i techniki,
- finansowanie działalności naukowo-badawczej
- współpracę międzynarodową.

Ocena wszystkich powyższych obszarów wypada dla polskiej gospodarki nie najlepiej. Do podstawowych ułomności polskiego systemu innowacyjnego można zaliczyć:

1. Brak koncepcji polityki technologicznej łączącej politykę innowacyjną z poszczególnymi politykami sektorowymi (przemysłowa, rolna, zatrudnienia

itd.). Ta sytuacja powoduje brak koordynacji i wyznaczania kierunków strategicznych rozwoju technologicznego, restrukturyzacji i modernizacji gospodarki. Myślenia strategicznego nie odnajdujemy w ramach transformacji systemowej. Procesy prywatyzacji i restrukturyzacji praktycznie nie zakładały przyszłej konkurencyjności przedsiębiorstw, a eksponowały bezpieczeństwo socjalne i maksymalizację dochodów budżetowych.

- 2. Jeden z najniższych w Europie poziomów wydatków na naukę i badania w relacji do PKB (0,59%).** W tym 2/3 to środki publiczne, a tylko 1/3 – prywatne od przedsiębiorstw. Inną kwestią jest niewielki udział sfer gospodarczych w wytyczaniu celów polityki i decyzjach o alokacji badań. W konsekwencji badania podstawowe i stosowane pochłaniają 65% bieżących wydatków, a prace rozwojowe tylko 35%¹⁰. Przyjmuje się, że obecne finansowanie nauki jest na poziomie podkrytycznym, a więc nie wystarczającym nawet na utrzymanie potencjału na obecnym poziomie, a cała sfera pracuje wyłącznie na własne potrzeby¹¹.
- 3. Brak ekonomicznych mechanizmów zachęcających sektor prywatny do finansowania prac B + R;** słabe zainteresowanie przemysłu wynikami prac krajowego zaplecza B + R. Krajowe firmy przeznaczają na B + R poniżej 1% wartości sprzedaży, przy przeciętnym poziomie 3–7% w przedsiębiorstwach zachodnich. Już w latach osiemdziesiątych nastąpiła masowa likwidacja zakładowych B + R lub ich przestawienie na zadania czysto produkcyjne. Znamiona poprawy obserwujemy w sektorze prywatnym. Pojawiają się firmy technologiczne, będące podwykonawcami dla renomowanych korporacji międzynarodowych. Widoczna jest poprawa w zakresie projektowania i wzornictwa przemysłowego. Natomiast niezadowolająca jest skuteczność systemowych rozwiązań fiskalnych i finansowych w zakresie kształtowania popytu przez podmioty gospodarcze na wyniki prac B + R. Nie tworzą one także wystarczających zachęt dla tworzenia i patentowania nowych rozwiązań. System ulg, zwolnień, subwencji jest wysoce niedoskonały i budzący wiele kontrowersji. Jednocześnie firmy spotykają się często z dość swobodną interpretacją przepisów podatkowych przez Urzędy Skarbowe. Brak jest rozwiniętego rynku usług finansowych (głównie instytucji wysokiego ryzyka). Polski duży przemysł, zarówno prywatny, jak i publiczny, orientuje swe – słabe jeszcze zainteresowania innowacjami – raczej na źródła zagraniczne, głównie w formie zamówień na gotowe technologie.
- 4. Polski system nauki i techniki zachował podstawy prawne, strukturę organizacyjną oraz większość cech strukturalnych z lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych.** Wskutek reform wprowadzanych po roku 1989 zmianie uległy jed-

¹⁰ Są to proporcje dokładnie odwrotne w porównaniu z państwami wysokorozwiniętymi; na prace rozwojowe w Japonii przeznacza się 64%, w USA 62%, a w Niemczech 51% łącznych funduszy na B + R.

¹¹ M. Bartosik, *Wystąpienie przedstawiciela strony rządowej [w:] Procesy innowacyjne w polskiej gospodarce*, Rada Strategii Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Ministrów, Raport nr 26, Warszawa 2005, ss. 69–70.

nak zasady i procesy zarządzania. Brak jest jasnej koncepcji restrukturyzacji i prywatyzacji jednostek B + R, a programy restrukturyzacji nie są w stanie objąć swoim zasięgiem całego sektora. Przekształceniu uległo przede wszystkim otoczenie sektora. Cechy strukturalne z poprzedniego okresu hamują procesy adaptacyjne zaplecza badawczo-rozwojowego do warunków rynkowych. Sektor ten w znikomym stopniu stał się beneficjentem procesów wzrostu jakie miały miejsce od 1993 r., a jego powiązania z gospodarką nie uległy odczuwalnemu wzmocnieniu. **Proces transformacji gospodarczej nie wywołał dotychczas zmian**, zmierzających do wyłaniania się jednostek B + R, konkurencyjnych na rynku wewnętrznym względem zagranicznych źródeł innowacji. Nie powstały w jego strukturze mechanizmy współdziałania w postaci: kooperacji badawczej, tworzenia konsorcjów badawczych itp. Oferta krajowego zaplecza B+R jest nadal niedostosowana do potrzeb reformującej się gospodarki, co jest wynikiem złych rozwiązań strukturalnych, organizacyjnych oraz ekonomiczno-finansowych. Polskie zaplecze badawcze jest **wyraźnie rozdrobnione**. Duża liczba samodzielnych jednostek jest przyczyną ich słabości badawczej, zaś wąski zakres tematyczny realizowanych prac, uniemożliwia dywersyfikację na różne grupy odbiorców. Zatem efektywność i poziom zarządzania jednostkami B + R jest niski.

5. Dotychczasowy mechanizm stymulowania innowacyjności i transferu technologii do MSP jest mało skuteczny. Niedostateczna jest pomoc dla powstawania i rozwoju małych firm działających w obszarze zaawansowanych technologii. Istotnym elementem jest brak systemu wsparcia finansowego w formie publicznych i prywatnych funduszy *venture capital* dla nowo powstających i rozwojowych firm technologicznych. Sektor rynku finansowego składający się z instytucji *venture capital* jest obecnie we wczesnej fazie rozwoju. Działalność na rynku polskim funduszy *venture capital* nie rozwiązała, i na razie nie rozwiąże, problemu finansowania przedsięwzięć innowacyjnych, jak to ma miejsce w Unii Europejskiej, gdyż duże ryzyko towarzyszące takiej inwestycji w znaczący sposób hamuje decyzje kapitałodawców. Pojawia się więc problem tworzenia atrakcyjnych warunków prawno-fiskalnych, które zachęcałyby potencjalnych inwestorów do świadczenia tego typu usług finansowych. Dzisiaj trudne są jeszcze do zauważenia działania organizacyjne i chociażby propozycje wychodzące ze strony na przykład banków czy towarzystw ubezpieczeniowych, które mogłyby przeznaczać fundusze na taką działalność.

Operacyjnie można wskazać na następujące bariery innowacyjności w gospodarce polskiej¹²:

- 1) brak instrumentów finansowych rynku innowacji (trudności w pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania) 85,5%;

¹² Zestawienie danych liczbowych przygotowano w oparciu o wywiady zrealizowane z kierownikami rządowych jednostek oraz ogólnokrajowych instytucji działających na rzecz innowacyjności. Każde wskazanie mogło otrzymać maksymalnie stuprocentową ocenę, jeśli jednomyślnie było by wymienione przez respondentów jako najważniejsze.

2) niska skłonność do współpracy pomiędzy przedsiębiorcami a instytucjami sfery B+R, niekorzystna struktura nakładów publicznych na naukę	47,5%;
3) brak zidentyfikowanych, strategicznych obszarów gospodarki oraz koordynacji polityki innowacyjnej	42,5%;
4) wysokie koszty opracowania i wdrożenia innowacji, znacznie przekraczające możliwości kapitałowe większości przedsiębiorstw	25,9%;
5) niska świadomość, zbyt małe zainteresowanie i obecność przedsiębiorców w systemie innowacji	22,5%;
6) słabo rozwinięta infrastruktura komercjalizacji nauki i techniki w regionach	17,5%;
7) niechęć ogromnej części naukowców do współpracy z przedsiębiorcami, brak zrozumienia dla zasad funkcjonowania rynku i głęboko zakorzeniony liniowy model tworzenia innowacji	12,5%;
8) nieprzyjazna polityka podatkowa dotycząca tworzenia firm innowacyjnych	10,0%.

Poprawa sytuacji wymaga intensyfikacji działań w następujących kierunkach:

1) rozwój instrumentów rynku kapitałowego komplementarnych w stosunku do sektora bankowego (m.in. funduszy typu <i>seed capital</i> , sieci <i>business angels</i>) oraz form bezpośredniego wsparcia innowacyjnych firm (granty i pożyczki)	47,5%;
2) zmiany otoczenia instytucjonalno-prawnego działalności innowacyjnej	42,5%;
3) określenie priorytetów i sformułowanie skoordynowanej, horyzontalnej polityki innowacyjnej państwa	22,5%;
4) wzmocnienie i poprawa oferty instytucji otoczenia biznesu wspierających działalność innowacyjną przedsiębiorców	22,5%;
5) sformułowanie zasad, procedur i prezentacja najlepszych praktyk współpracy środowisk naukowych i gospodarczych	20,0%;
6) aktywne wykorzystanie programów i inicjatyw UE	17,5%;
7) wspieranie wspólnych działań przedsiębiorców o charakterze sieciowym, ukierunkowanych na realizację przedsięwzięć innowacyjnych	15,0%;
8) pobudzanie współpracy naukowców z przedsiębiorcami	15,0%.

W opinii respondentów jednoznacznie wskazuje się wzrost zainteresowania innowacyjnością w gremiach rządowych po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Prowadzone są prace nad szeregiem rozwiązań prawnych: (1) ustawą o zasadach finansowania nauki, (2) ustawą o informatyzacji, (3) ustawą o wspieraniu działalności innowacyjnej, (4) ustawą o partnerstwie publiczno-prywatnym, (5) nowelizacją ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych. W ramach prac nad Narodowym Planem Rozwoju 2007–2013 przygotowywany jest Program Operacyjny „Nauka, Nowe Technologie i Społeczeństwo Informacyjne”.

W realnym wymiarze pojawiły się nowe możliwości związane z dostępem do funduszy strukturalnych. W latach 2004–2006 na wsparcie sfery B + R w zakresie rozwoju nowych technologii i wzrostu innowacyjności przewidzianych jest około 425 mln euro, a na rozwój społeczeństwa informacyjnego 570 mln euro. Kolejne możliwości są związane z umową offsetową po zakupie F–16. Daje to możliwości znacznego zwiększenia środków pozabudżetowych na naukę i badania w Polsce.

5. Regionalizacja zdolności innowacyjnych

W wyniku przemian dokonujących się w ostatnich dziesięcioleciach, wzrasta ranga terytorium (regionu) w kreowaniu podstaw sukcesów ekonomicznych państw. Region przestaje być utożsamiany jedynie z fizyczną przestrzenią, traktowaną w tradycyjnych teoriach lokalizacji w kategoriach kosztów ziemi, kapitału, siły roboczej czy kosztów transportu, a zaczyna być postrzegany jako forma środowiska redukującego niepewność i ryzyko oraz stanowiącego źródło informacji, katalizatora wiedzy, umiejętności i innowacyjności. Region staje się jedną z najistotniejszych płaszczyzn, sprzyjających procesom kreowania, absorpcji i dyfuzji innowacji. Działalność innowacyjna nie zależy tylko od przedsiębiorstwa, lecz w coraz większym zakresie od sieciowo zorganizowanej kooperacji, która nabiera w coraz większym zakresie cech systemów przestrzennych odchodząc od systemów branżowych.

Współcześnie budowa innowacyjnej gospodarki w największym zakresie jest realizowana na poziomie regionalnym. Inicjatywy na tym poziomie koncentrują się głównie na zagadnieniach uaktywnienia endogenicznych czynników wzrostu, poprawy atrakcyjności lokalizacyjnej, podnoszenia poziomu kwalifikacji siły roboczej oraz rozwoju regionalnej infrastruktury przedsiębiorczości i transferu technologii.

Nowe podejście do polityki innowacyjnej eksponuje lokalne efekty wpływające na poprawę ogólnej sytuacji w skali miasta, gminy czy regionu. Podstawy wsparcia innowacyjności gospodarki generują elastyczne układy sieciowe tworzące **regionalne systemy innowacji (RSI)**. Nie można określić jednego uniwersalnego modelu takiego systemu. Można natomiast stwierdzić, że jest to przede wszystkim elastyczny, regionalny socjoekonomiczny układ o jak najszerzszych powiązaniach, który jest w stanie wykorzystać lokalne zasoby i atrybuty determinujące procesy produkcyjne, produkty oraz usługi stosownie do specyfiki lokalnego/regionalnego rynku. Od istnienia i efektywnego funkcjonowania regionalnych systemów innowacji, zależą w dużej mierze realne zdolności innowacyjne.

Główną przesłanką budowy RSI jest nowe podejście do strategii rozwoju gospodarczego, ukierunkowane na poszukiwanie bezpiecznych i trwałych podstaw rozwoju wewnątrz regionów, przy szerokim wykorzystaniu zaangażowania środowisk lokal-

nych. Kończą się czasy pojedynczych inwestorów będących swego rodzaju „dźwignią” dla całych regionów; system regionalny to oddolne stymulowanie procesów rozwojowych. Doświadczenia państw wysoko rozwiniętych wskazują na regionalizację zdolności innowacyjnych i denacjonalizację krajowych systemów innowacji. Dobre wyniki gospodarcze osiągają w ostatnich dziesięcioleciach kraje o strukturze federalnej albo przynajmniej decentralizujące środki gospodarcze na rzecz regionów; obserwuje się spadek konkurencyjności wiązany z centralizmem w zarządzaniu państwem i gospodarką. Obserwowane tendencje rozwoju systemów innowacyjnych wskazują na potrzebę decentralizacji zarządzania państwem poprzez utworzenie silnych i konkurencyjnych regionów.

Regionalny System Innowacji to publiczno-prywatne forum współpracy świata biznesu, administracji samorządowej i państwowej, instytucji naukowo-badawczych i edukacyjnych oraz instytucji pozarządowych umożliwiające aktywizację lokalnych czynników wzrostu i lepsze wykorzystanie zasobów. Funkcjonowanie systemu jest zorientowane na podejmowanie inicjatyw w zakresie:

- transferu technologii i systemu powiązań przedsiębiorstw (głównie MSP) z instytucjami naukowymi;
- organizacyjnego i finansowego wspierania przedsięwzięć innowacyjnych;
- motywowania, pozyskiwania i przygotowania do samozatrudnienia oraz szeroko rozumianej przedsiębiorczości;
- inicjowania powiązań sieciowych pomiędzy firmami, administracją i trzecim sektorem;
- tworzenia elastycznych systemów wytwórczych (*cluster*, dystrykt przemysłowy) na styku nauki i gospodarki;
- podnoszenia jakości zasobów ludzkich poprzez edukację, szkolenia i doradztwo oraz informację i upowszechnianie wzorów pozytywnego działania.

Cechą RSI jest komplementarność względem regionalnych struktur gospodarczych oraz kompleksowość w ramach regionów, realizowanych przez poszczególnych partnerów zadań. Powstaje swoista funkcjonalna sieć, łącząca wszystkie podmioty działające w sferze transferu wiedzy i technologii. Całość systemu jest zorientowana na wspieranie potencjału innowacyjnego małych i średnich firm¹³. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że skuteczny transfer i komercjalizacja technologii wymaga przedsiębiorcy działającego samodzielnie lub w ramach dużej firmy (tzw. *incorporate-entrepreneur*). Budowa systemu jest zdeterminowana regionalnie układem instytucjonalnym, poziomem rozwoju gospodarczego, zasobami, priorytetami strategii rozwoju, motywacją i wolą współdziałania. Wyraźnie widoczna jest orientacja regionów słabiej rozwiniętych na zadania w zakresie wspierania przedsiębiorczo-

¹³ Duże przedsiębiorstwa dysponują własnymi kanałami absorpcji innowacji: działy B + R, penetracja rynków technologicznych o pułapie cenowym niedostępnym dla mniejszych jednostek, fuzje z małymi innowacyjnymi firmami, udział w rządowych projektach badawczych. Jednocześnie koncerny ponadnarodowe coraz częściej same organizują działy transferu technologii do małych firm, włączając się w tworzenie systemów transferu.

ści. W regionach silnych gospodarczo, z reguły dysponujących rozwiniętą bazą B + R, dominują preferencje dla transferu technologii.

Funkcjonalnie i organizacyjnie trzonem regionalnych systemów są działania i instytucje autonomicznie rozwijane na następujących trzech płaszczyznach:

1. Rozwój ośrodków innowacji i przedsiębiorczości:

- centra transferu technologii;
- parki i centra technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości;
- akademickie inkubatory przedsiębiorczości;
- agencje technologiczne, dealerzy i brokerzy technologii;
- banki informacji technologicznej i patentowej;
- ośrodki szkoleniowo-doradcze.

2. Rozwój instrumentów finansowania nowej firmy oraz ryzykownych przedsięwzięć innowacyjnych:

- udziałowe fundusze ryzyka (towarzystwa *venture capital*);
- parabankowe fundusze pożyczkowe, gwarancyjne i poręczeniowe;
- subwencje i dopłaty wyrównawcze;
- granty wdrożeniowe, zamówienia publiczne, programy finansowania przedsięwzięć innowacyjnych.

3. Pobudzanie i promocja przedsiębiorczości technologicznej:

- organizacja kooperacji między prywatnymi firmami a jednostkami naukowymi;
- programy mobilności osób między nauką a przemysłem (np. asystenci innowacji), ze szczególnym uwzględnieniem MSP;
- przedsiębiorczość akademicka i ukierunkowany na przedsiębiorczość system kształcenia;
- pomoc merytoryczna i finansowa dla powstających innowacyjnych *spin-off*;
- programy symulacyjne, poszukiwanie twórczych osobowości;
- konkursy, wystawy, giełdy, targi innowacji itp.

Obudowa instytucjonalna, na bazie której zaczęły rozwijać się RSI na przełomie lat 80. i 90., zaczęła powstawać niezależnie od siebie w różnych regionach w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Źródłem inspiracji było poszukiwanie nowych możliwości w zakresie komercjalizacji technologii przez instytucje naukowe. Główną przesłanką było dążenie do zwiększenia dochodów w związku z ograniczeniem subwencji publicznych. Niejednokrotnie o podjęciu inicjatywy zdecydował przypadek lub upór pojedynczych osób.

Korzyści ze sprawnego systemu innowacyjnego obejmują:

- rozwój nowoczesnych form transferu technologii, wspierania przedsiębiorczości i marketingu lokalnego;

- mobilizację wszystkich „aktorów” rozwoju lokalnego, aktywizacji stojących na uboczu grup społecznych, tworzenia atmosfery wzajemnego zaufania i wspólnoty celów;
- rozwój publiczno-prywatnego partnerstwa i uspołecznienia polityki gospodarczej;
- wprowadzanie mechanizmów konkurencji w wykorzystaniu środków publicznych i odbiurokratyzowanie działań prorozwojowych;
- łączenia środków publicznych z prywatnymi oraz pozyskiwania środków zewnętrznych dla lokalnych przedsięwzięć prorozwojowych i infrastrukturalnych;
- koordynację działań proinnowacyjnych w regionie i oddolne kształtowanie priorytetów polityki innowacyjnej.

Podstawowymi wyzwaniami w procesie tworzenia regionalnych systemów innowacji są budowa konsensusu i rozszerzenie synergii. Pierwszy z elementów wymaga włączenia i współdziałania różnych podmiotów publicznych i prywatnych o odmiennych celach i interesach. Synergia natomiast jest produktem wspólnego działania, kontaktów i prób rozwiązywania problemów. Środowisko/sieć spełnia funkcję inkubatora procesu innowacyjnego. Regionalizacja systemów i zdolności innowacyjnych wynika z następujących przesłanek:

- interakcji – odstąpienie od linearnego modelu procesu innowacyjnego na korzyść modelu interakcyjnego, w którym biznes, nauka i administracja wywierają jednocześnie nacisk (*pull*) i ssanie (*push*) innowacyjne;
- zgrupowania – strefy największego/najdynamiczniejszego rozwoju gospodarczego są gęsto powiązane sieciami firm, instytucji naukowych, kapitału ryzyka i publicznych agencji rozwoju biznesu współpracujących ze sobą;
- sieci – niezhierarchizowana, pozarynkowa koordynacja działalności gospodarczej, wynikająca ze wspólnoty celów, wzajemności i zaufania.

W ramach sieci innowacyjnych kluczową rolę w wytwarzaniu i rozpowszechnianiu nowych produktów odgrywa komunikacja, koordynacja i kooperacja pomiędzy uczestnikami procesu innowacyjnego. Obecnie – w ramach wspierania procesów sieciowych i systemów innowacyjnych – kładzie się główny nacisk na interakcje między podmiotami i instytucjami, a drugoplanowe znaczenie posiada infrastruktura, będąca jedynie środkiem do osiągnięcia celu. Infrastruktura przedsiębiorczości i transferu technologii ułatwia innowacyjne interakcje między światem biznesu, nauki i organizacjami wspierającymi (ośrodkami innowacji i przedsiębiorczości). Region jest traktowany jako optymalne otoczenie dla środowisk innowacyjnych. Wynika to głównie z istnienia zlokalizowanej możliwości rozwijania kapitału ludzkiego, interakcji między firmami, uczelniami, administracją i sektorem obywatelskim. Istotną rolę odgrywają formalne i nieformalne kontakty, wymiana informacji i doświadczeń, związki kulturowe i tradycja.

Kluczową rolę dla funkcjonowania RSI odgrywają lokalne, regionalne oraz rządowe programy technologiczne i rozwoju przedsiębiorczości, które stanowią ważne źródło

zasilania finansowego bieżącej działalności instytucji tworzących systemy. Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości stawiają ogniwo pośredniczące w redystrybucji środków na różne zadania celowe i umożliwiają profesjonalną realizację różnego typu programów. Rozbudowany system z całym jego bogactwem i różnorodnością wymusza konkurencję, a wielość zadań wyzwala potrzebę współdziałania różnych podmiotów. Rozbudowa systemów następowała w różnym czasie i warunkach, owocując wielością rozwiązań instytucjonalnych i organizacyjnych; proces ten nie zakończył się. Widoczna jest ewolucja od instytucji rozwoju lokalnego do regionalnego systemu, w którym wiodącą rolę zaczynają odgrywać zachowania sieciowe. Ważnym katalizatorem tego procesu są **regionalne strategie innowacji**.

Proces regionalizacji zdolności innowacyjnych został w Polsce rozpoczęty wraz z upodmiotowieniem regionów w 1999 r. Reforma administracyjna kraju wprowadziła trzeci poziom samorządu terytorialnego (Urzędy Marszałkowskie), w którego kompetencjach jest kształtowanie podstaw samodzielnej polityki rozwoju. Już od początku lat 90. rozwijane są różne typy ośrodków innowacji i przedsiębiorczości oraz lokalne programy aktywizujące rozwój ekonomiczno-społeczny regionów. Rozpoczęte w 2002 r. prace nad regionalnymi strategiami innowacji zainicjowały proces konsolidacji regionalnych systemów. Należy na wstępie wskazać na duże zróżnicowanie potencjału innowacyjnego i rozwojowego polskich regionów. Z punktu widzenia istniejących zasobów oraz możliwości rozwoju zdolności innowacyjnych można wyodrębnić w Polsce, cztery grupy regionów¹⁴:

- Mazowsze, a precyzyjniej aglomeracja warszawska – subregion, który zarówno z punktu widzenia dynamiki rozwoju gospodarczego, jak i zgromadzonego potencjału wyraźnie dominuje w strukturze regionalnej kraju i daleko odbiega o przeciętnego poziomu rozwoju w Polsce. Przy sprzyjającej polityce władz regionalnych, region ten powinien w najbliższych latach wygenerować mechanizmy adaptacyjne i bez większych problemów włączyć się w gospodarkę europejską.
- II grupa to regiony o dużym potencjale społeczno-gospodarczym i dużej dynamice rozwoju. To regiony, które powinny dogonić w rozwoju regiony europejskie w niedługim czasie (szybko nadrobić dystans rozwojowy względem regionów europejskich). Do tej grupy regionów zaliczyć można województwa: małopolskie, śląskie, wielkopolskie oraz dolnośląskie.
- III grupa to regiony o przeciętnym potencjale rozwojowym i średniej dynamice zmian społeczno-gospodarczych; wymagające restrukturyzacji gospodarczej, borykające się z problemami strukturalnymi, wymagające impulsów rozwojowych i wsparcia ze strony polityki państwa. Wśród województw należących do tej klasy wymienić należy: pomorskie, łódzkie, podkarpackie, lubelskie, lubuskie, kujawsko-pomorskie.

¹⁴ A. Nowakowska, M.E. Sokołowicz, *Zdolności innowacyjne polskich regionów*, Zakład Ekonomiki Regionalnej i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2005 (materiał niepublikowany).

- IV grupa, to regiony o słabych zasobach gospodarczych i małej dynamice rozwoju; biedne, daleko odbiegające w rozwoju od poziomu unijnego; o dużych problemach gospodarczych i społecznych; wymagające dużej pomocy publicznej. Należą do nich województwa: zachodniopomorskie, świętokrzyskie, opolskie, podlaskie oraz warmińsko-mazurskie.

6. Prezentacja wybranych rządowych jednostek organizacyjnych i ogólnokrajowych instytucji wspierających innowacyjność i transfer technologii

Ministerstwo Gospodarki, Departament Innowacyjności	39
Ministerstwo Gospodarki Departament Zarządzania Programem Wzrostu Konkurencyjności Przedsiębiorstw	40
Agencja Rozwoju Przemysłu SA, Departament Instrumentów Wsparcia Rozwoju Regionalnego (DIR)	41
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Zespół Innowacji i Technologii.....	42
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	43
Centrum Innowacji NOT, Warszawa Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych – Naczelna Organizacja Techniczna,	44
KIGNET INNOWACJE, Krajowa Izba gospodarcza KIGNET, Warszawa	45
Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej, Warszawa	46
Biuro Promocji Inwestycji i Technologii Organizacji Narodów Zjednoczonych Ds. Rozwoju Przemysłowego UNIDO w Warszawie	47
Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce	48

DEPARTAMENT INNOWACYJNOŚCI

Institucja prowadząca: **Ministerstwo Gospodarki**

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

- przygotowywanie programów związanych ze wzrostem innowacyjności gospodarki, w tym wykorzystaniem prac badawczo-rozwojowych;
- identyfikowanie i analizowanie barier wzrostu innowacyjności oraz skuteczności i efektywności instrumentów wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw;
- współpraca z regionami w zakresie polityki innowacyjnej;
- współpraca z organizacjami międzynarodowymi w zakresie innowacyjności;
- przygotowywanie koncepcji zmian systemowych i własnościowych jednostek badawczo-rozwojowych;
- prowadzenie spraw związanych z prawem ochrony własności przemysłowej i sprawowaniem nadzoru Ministra nad Urzędem Patentowym RP;
- prowadzenie spraw związanych z kształtowaniem gospodarki opartej na wiedzy w tym społeczeństwa informacyjnego.

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej;
- ocena wniosków przedsiębiorców na podstawie ustawy o finansowym wspieraniu inwestycji (kryterium nowoczesności technologii, zgodności z kierunkami uznanymi za priorytetowe oraz społeczeństwa informacyjnego);
- Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004–2006 oraz Sektorowe Programy Operacyjne: Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, Rozwój Zasobów Ludzkich, Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego w części związanej ze wzrostem innowacyjności gospodarki;
- Strategia reorganizacji jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez MG.

ADRES:

**Ministerstwo Gospodarki
Departament Innowacyjności
pl. Trzech Krzyży 3/5
00-955 Warszawa**

Kierujący jednostką:

Krzysztof GULDA
Osoba d/s kontaktów:
Marek POPKO
(Naczelnik Wydziału)

tel.: 0-22/625-63-05; faks: 0-22/693-40-84

e-mail: krzysztof.gulda@mgip.gov.pl; www.mgip.gov.pl

DEPARTAMENT ZARZĄDZANIA PROGRAMEM WZROSTU KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Institucja prowadząca: **Ministerstwo Gospodarki**

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

- przygotowywanie dokumentów programowych w zakresie wspierania rozwoju przedsiębiorstw, służących wykorzystaniu środków strukturalnych Unii Europejskiej w ramach kolejnych edycji Narodowego Planu Rozwoju.

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

- Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, lata 2004–2006;
- Projekt Programu Operacyjnego Innowacje-Inwestycje-Otwarta gospodarka, lata 2007–2013.

ADRES:

**Ministerstwo Gospodarki
Departament Zarządzania Programem
Wzrostu Konkurencyjności Przedsiębiorstw
pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa**

Kierujący jednostką:

Danuta JABŁOŃSKA

Osoba d/s kontaktów:

Agnieszka KRASICKA

tel.: 0-22/693-53-57; faks: 0-22/693-40-26

e-mail: Agnieszka.Krasicka@mgip.gov.pl; www.konkurencyjnosc.gov.pl

DEPARTAMENT INSTRUMENTÓW WSPARCIA ROZWOJU REGIONALNEGO (DIR)

Institucja prowadząca: Agencja Rozwoju Przemysłu SA

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

- udział w tworzeniu przez organy państwowe oraz samorządowe prawnych i instytucjonalnych rozwiązań dla dalszej transformacji gospodarki;
- wspieranie funkcjonowania infrastruktury instytucjonalnej służącej realizacji polityki regionalnej, w tym głównie Agencji Rozwoju Regionalnego.

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

- Sektorowy Program Operacyjny – Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004–2006, Działanie 1.3. Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm (dotacje do inwestycji w infrastrukturę i doradztwo dla instytucji zarządzających parkami przemysłowymi, technologicznymi i inkubatorami technologii).

ADRES:

**Agencja Rozwoju Przemysłu SA
ul. Domaniewska 41
Budynek Mars, klatka A
02-672 Warszawa**

Kierujący jednostką:

Bronisława KOWALAK

Osoba d/s kontaktów:

Maria ZABOROWSKA

tel.: 0-22/460-36-15; faks: 0-22/460-36-13

e-mail: Maria.Zaborowska@arp.com.pl; www.arp.com.pl

ZESPÓŁ INNOWACJI I TECHNOLOGII

Institucja prowadząca: **Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości**

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

Działania PARP w zakresie wspierania innowacyjności są realizowane w ramach programu „Kierunki działań Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw od 2003 do 2006 roku”, Narodowy Program Rozwoju 2004–2006, Sektorowy Program Operacyjny „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw” wraz z Uzupełnieniami Programu oraz poprzez wdrażanie funduszy przedakcesyjnych Phare 2003. PARP realizuje też projekty własne ukierunkowane na promocję i rozwój innowacyjnych postaw, projektów, przedsiębiorstw w tym JBR; a także stymuluje rozwój transferu technologii. Ustawa o wspieraniu działalności innowacyjnej rozszerza dotychczasowe działania PARP w zakresie wspierania innowacyjności. Zdecydowana większość zadań z tym związanych realizowana jest przez Zespół Innowacji i Technologii. W związku z tym, własne projekty PARP koncentrują się przede wszystkim na tematyce wspierania innowacyjności. Zespół Innowacji i Technologii realizuje następujące działania wynikające z Planu Działania Agencji:

- Działanie nr 3 Interaktywne materiały szkoleniowe (budżet na 2005 r. 500 000 zł);
- Działanie nr 4 Wspieranie proinnowacyjne polityki państwa (budżet 2 415 000 zł).

W ramach działania 4 realizowane są następujące tematy:

- Portal Innowacji,
- Przedsiębiorczość Akademicka,
- Bank Technologii i Wytrobów,
- Współpraca MSP-JBR, Komercjalizacja,
- Konkurs „Polski Produkt Przyszłości”,
- Klub Innowacyjnych Przedsiębiorstw,
- Analiza krajowych instytucji wspierających innowacyjność i transfer technologii,
- Współpraca z instytucjami UE w zakresie wspierania innowacyjności,
- Regionalne Strategie Innowacji,
- Polskie Platformy Technologiczne,
- Współorganizacja przedsięwzięć,
- Wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju parków technologicznych, inkubatorów i preinkubatorów technologicznych,
- Promocja innowacyjnych rozwiązań i firm.

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

- programy: SPO WKP (1.1, 1.2, 2.1, 2.3); SPO RZL 2.3; Phare 2002, 2003;
- instrumenty wsparcia dla MSP: dotacje m.in. dla firm sektora MSP, instytucji działających na rzecz rozwoju MSP, instytucji szkoleniowych oraz instytucji rynku pracy, usługi doradcze i eksperckie, ułatwianie przedsiębiorcom dostępu do wiedzy, informacji gospodarczej, opracowań i analiz, organizowanie przedsięwzięć informacyjnych i promocyjnych, projekty własne realizowane ze środków budżetu państwa.

ADRES:

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Pańska 81/83
00-834 Warszawa

Kierujący jednostką:

Mirosław MAREK
Osoba d/s kontaktów:
Irma PĘCIAK

tel.: 0-22/432-80-80; faks: 0-22/432-86-20
e-mail: biuro@parp.gov.pl; www.PARP.gov.pl

FUNDACJA NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ

Institucja prowadząca: Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

Celem Fundacji na rzecz Nauki Polskiej jest działanie na rzecz nauki poprzez:

- a) wspieranie uznanych przez środowisko naukowców i zespołów badawczych, pracujących w tych obszarach nauki, które posiadają znaczenie dla rozwoju cywilizacyjnego, kulturowego i gospodarczego Polski oraz jej międzynarodowego prestiżu;
- b) **wspieranie transferu polskich osiągnięć naukowych do praktyki gospodarczej;**
- c) wspomaganie inicjatyw inwestycyjnych, służących nauce w Polsce.

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

Obecnie tylko jeden, spośród około 20 programów realizowanych przez FNP, poświęcony jest transferowi technologii; jest to program TECHNE, poświęcony rozwojowi nowych technologii, produktów i usług. W ramach programu indywidualni uczeni lub zespoły badawcze mogą uzyskać dofinansowanie przedkomercyjnych prac zmierzających do zastosowania (wdrożenia) nowych technologii. Subwencjonowaniu podlegać mogą prace techniczne i zakupy podzespołów, niezbędne do zakończenia budowy lub uruchomienia nowych urządzeń technologicznych, prototypowych czy demonstracyjnych. Można także otrzymać dofinansowanie na wykonanie serii próbnych czy przeprowadzenie badań lub półtechnicznych testów tych urządzeń, jak też na koszty uzyskania atestów i pozwoleń niezbędnych do wprowadzenia danego osiągnięcia na rynek. Program stwarza też możliwość częściowego pokrycia przez Fundację kosztów uzyskania patentu europejskiego.

We wcześniejszych latach FNP realizowała także inne przedsięwzięcia z dziedziny wsparcia rozwoju technologii począwszy od tworzenia firm i współpracy przy wprowadzaniu produktów na rynek, poprzez współfinansowanie wynalazków, aż do samodzielnej realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Ze względu jednak na problemy z tym związane od 2006 r. FNP realizować zamierza program szkoleniowo-doradczy dla naukowców, chcących rozpocząć działalność gospodarczą, bazującą na nowoczesnych technologiach. Naukowcy będą otrzymywać wsparcie w postaci treningu, doradztwa merytorycznego, częściowego finansowania oraz komunikowania z potencjalnymi źródłami finansowania zewnętrznego.

ADRES:

**Fundacja na rzecz Nauki Polskiej
ul. Grażyny 11
00-548 Warszawa**

Kierujący jednostką:

**Maciej ŻYLICZ
Osoba d/s kontaktów:
Jakub WOJNAROWSKI**

tel.: 0-22/845-95-00; faks: 0-22/845-95-05

e-mail: fnp@fnp.org.pl; www.fnp.org.pl

CENTRUM INNOWACJI NACZELNEJ ORGANIZACJI TECHNICZNEJ

Institucja prowadząca: **Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych – Naczelna Organizacja Techniczna**

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

- prowadzenie programów i projektów innowacyjnych;
- dokonywanie przeglądów innowacyjności branż;
- promowanie innowacyjnych projektów i ich twórców;
- organizowanie szkoleń w zakresie innowacji;
- wydawanie publikacji o tematyce związanej z innowacjami technicznymi.

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

- prowadzenie Programu FSNT-NOT projektów celowych dla MSP;
- prowadzenie projektu Sieć Ośrodków Innowacji NOT w ramach 1.1.2. SPO-WKP;
- prowadzenie projektu europejskiego ERA-NET Work;
- prowadzenie projektów szkoleniowych np. Szkoła Innowacji NOT i „Zarządzanie projektami w przemyśle” w ramach 2.3. SPO-WKP.

ADRES:

**Centrum Innowacji NOT
ul. Czackiego 3/5
00-043 Warszawa**

Kierujący jednostką:

Włodzimierz HAUSNER

Osoba d/s kontaktów:

Halina MIŁASZEWICZ

tel.: 0-22/827-16-36; faks: 0-22/336-12-80

e-mail: notknt@not.org.pl; www.not.org.pl

KIGNET INNOWACJE

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA – KIGNET

Institucja prowadząca: **Podsieć wyspecjalizowana w tematyce innowacyjnej w sieci KIGNET utworzonej przez Krajową Izbę Gospodarczą i jej organizacje członkowskie**

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

Zadania projektu KIGNET – izbowy system wsparcia konkurencyjności polskich przedsiębiorstw będą polegały na:

- stworzeniu przez KIG z udziałem członkowskich izb wyspecjalizowanych sieci usług dla przedsiębiorstw;
- stworzeniu wspólnych baz danych dostępnych (na różnych zasadach) dla członków sieci, innych izb, klientów;
- utworzeniu grup eksperckich z różnych obszarów merytorycznych, świadczących usługi dla przedsiębiorstw za pośrednictwem członków sieci;
- stworzeniu mechanizmu i instrumentów komunikacji i współpracy izb – uczestników pod-sieci;
- zdefiniowaniu norm dla usług oferowanych przez sieć KIGNET, jak również zdefiniowa-niu i uruchomieniu mechanizmów ich wdrażania.

Dla Podsieci KIGNET Innowacje statutowe zadania dotyczą usług informacyjnych, dorad-czych i szkoleniowych, dotyczących promocji i wdrażania innowacji w firmach, zarówno or-ganizacyjnej, jak i technologicznej.

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

- Projekt KIGNET jest przedsięwzięciem Krajowej Izby Gospodarczej oraz organizacji członkowskich KIG. Projekt znajduje się w fazie rozruchu (sierpień 2005 r.).

ADRES:

**Krajowa Izba Gospodarcza – KIGNET
ul. Trębacka 4
00-074 Warszawa**

Kierujący jednostką:

Barbara KOSICKA

Osoba d/s kontaktów:

**Koordynator KIGNET
Innowacje (TBA)**

tel.: 0-22/630-96-61; faks: 0-22/630-99-83

www.kig.pl

KRAJOWY PUNKT KONTAKTOWY PROGRAMÓW BADAWCZYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Institucja prowadząca: Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

- wspieranie udziału instytucji badawczo-rozwojowych w programach badawczych UE, a zwłaszcza w Programach Ramowych Badań i Rozwoju;
- wspieranie udziału przedsiębiorstw (głównie MSP) w programach badawczych UE, a zwłaszcza w Programach Ramowych Badań i Rozwoju;
- wspieranie udziału przedsiębiorstw, a zwłaszcza MSP oraz instytucji badawczo-rozwojowych w projektach badawczych finansowanych z funduszy strukturalnych;
- wspieranie instytucji otoczenia biznesu w programach badawczych UE, a zwłaszcza w Programie Badania i Innowacje 6PR;
- prowadzenie analiz dotyczących udziału polskich instytucji w Programach Ramowych UE;
- wspomaganie działania sieci KPK (punkty regionalne, branżowe i lokalne);
- konsultowanie założeń polityki innowacyjnej i badawczej realizowanej przez MNiI i MGiP, zwłaszcza w zakresie polityki strukturalnej;
- wspomaganie tworzenia Centrów Zaawansowanych Technologii i Platform Technologicznych, jako instrumentów realizacji polityki badawczej i innowacyjnej;
- prowadzenie działalności promocyjnej i wydawniczej (biuletyny, strona internetowa, broszury, publikacje).

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

- projekty wspomagające udział MSP w Programach Ramowych UE (finansowane przez Komisję Europejską);
- projekt wspomagający działalność sieci regionów wdrażających Regionalne Strategie Innowacji (2003-2005, finansowany przez MNiI);
- organizacja szkoleń, dni informacyjnych, seminariów i warsztatów w zakresie różnych aspektów przygotowania, realizacji i zarządzania projektami badawczymi i innowacyjnymi (działalność statutowa);
- przeprowadzanie audytów technologicznych w przedsiębiorstwach (finansowane ramach projektów wspomagających przez Komisję Europejską);
- prowadzenie działalności informacyjno-doradczej w postaci bezpośrednich spotkań i indywidualnych konsultacji (działalność statutowa).

ADRES:

**Krajowy Punkt Kontaktowy Programów
Badawczych Unii Europejskiej
ul. Świętokrzyska 21
00-049 Warszawa**

Kierujący jednostką:

Andrzej SIEMASZKO

Osoba d/s kontaktów:

Marta CHROSTOWSKA-WALENTA

tel.: 0-22/828-74-83; faks: 0-22/828-53-70

e-mail: marta.walenta@kpk.gov.pl; www.6pr.pl

BIURO PROMOCJI INWESTYCJI I TECHNOLOGII ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH DS. ROZWOJU PRZEMYSŁOWEGO UNIDO W WARSZAWIE

Instytucja prowadząca: Centrala UNIDO w Wiedniu/ Ministerstwo Gospodarki

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

- promocja inwestycji i transferu technologii do krajów rozwijających się i będących w okresie transformacji gospodarczej (głównie wybrane kraje WNP);
- wspieranie procesu restrukturyzacji i prywatyzacji polskiego przemysłu, w tym szkolenie kadr zarządzających (m.in. w zakresie zarządzania technologią i mechanizmów służących transferowi technologii).

Administrowane programy i instrumenty wsparcia:

- program promocji polskich ofert technologicznych (a także eksportowych i inwestycyjnych) poprzez platformę UNIDO Exchange;
- program szkoleniowy „Zarządzanie technologią i negocjacje w transferze technologii”
 - szkolenia dla przedsiębiorstw i współpraca z uczelniami wyższymi, program szkoleniowych „Konkurencyjność dzięki innowacjom”;
- program szkoleniowy Technology Foresight – uruchomienie planowane w 2006 roku.

ADRES:

Biuro UNIDO

Al. Niepodległości 186

00-608 Warszawa

Kierujący Jednostką:

Krzysztof LOTH

Osoba d/s kontaktów:

Paweł GĘBSKI

tel. 0-22/825-94-67, 825-91-86; faks: 0-22/825-89-70

e-mail: ips-waw@unido.pl; www.unido.pl

STOWARZYSZENIE ORGANIZATORÓW OŚRODKÓW INNOWACJI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W POLSCE

Statutowe zadania w zakresie wspierania innowacyjności i transferu technologii:

- doskonalenie kwalifikacji organizatorów i pracowników ośrodków innowacji i przedsiębiorczości oraz obrona ich interesów;
- popularyzacja wiedzy i osiągnięć naukowych oraz praktycznych w zakresie organizacji i działania ośrodków innowacji i przedsiębiorczości;
- wspomaganie transferu technologii i innowacji;
- działanie na rzecz adaptacji małych i średnich przedsiębiorstw do warunków wolnorynkowych oraz stowarzyszenia z Unią Europejską;
- tworzenie modelowych rozwiązań wspomagania przedsiębiorczości i ograniczania bezrobocia;
- popieranie i tworzenie sieci ośrodków innowacji i przedsiębiorczości.

Działania i instrumenty wsparcia:

- organizacja szkoleń i doradztwa na temat Unii Europejskiej i wspierania: MSP, innowacji i technologii;
- prowadzenie badań i publikacja „Raportu o stanie Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce”;
- prowadzenie sekretariatu Międzynarodowej Grupy Ekspertów Parków Naukowych i Centrów Innowacji SPICE oraz Centrów Innowacji w Europie Środkowej i Wschodniej ICECE;
- realizacja projektu „Pomoc na rzecz rozwoju ukraińskiej gospodarki poprzez regiony”;
- SOOIPP – PROTON POLSKA;
- organizacja nieprzerwanie od 1990 r. dorocznych konferencji SOOIPP na temat „Wspierania rozwoju regionalnego oraz promocji małych i średnich przedsiębiorstw”;
- pomoc i doradztwo w dziedzinie tworzenia i zarządzania Stowarzyszeniami Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości na Ukrainie, Białorusi, w Kazachstanie i w Rosji;
- upowszechnianie informacji o programach Unii Europejskiej;
- opracowywanie zestawu poradników dla ośrodków innowacji i przedsiębiorczości zarówno w celu wyjaśnienia czym są te ośrodki jak i przedstawienia najlepszych wzorów praktycznych;
- tworzenie systemu oceny ośrodków innowacji i przedsiębiorczości (*benchmarking* i „najlepsze praktyki”);
- rozwijanie współpracy z organizacjami międzynarodowymi w celu zwiększenia sieci wspierania członków Stowarzyszenia i przedsiębiorstw.

ADRES:

**Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków
Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce
ul. Rubież 48
61-612 Poznań**

Kierujący Jednostką:

Krzysztof B. MATUSIAK

Osoba d/s kontaktów:

**Izabela STELMASZEWSKA
Mariusz GOŁĘBIEWSKI**

**tel.: 0-61/827-97-44; faks: 0-61/827-97-41
e-mail: biuro@sooipp.org.pl; www.sooipp.org.pl**

Krzysztof B. Matusiak, Małgorzata Matusiak, Paweł Głodek

POTENCJAŁ I KIERUNKI ROZWOJU CENTRÓW TRANSFERU TECHNOLOGII

1. Charakterystyka centrów transferu technologii

Podstawowym typem ośrodków innowacji są:

Centra Transferu Technologii (CTT). Pod tą nazwą kryje się zróżnicowana organizacyjnie grupa nienastawionych na zys jednostek doradczych, szkoleniowych i informacyjnych realizujących programy wsparcia transferu i komercjalizacji technologii i wszystkich towarzyszących temu procesowi zadań. Działalność CTT na styku sfery nauki i biznesu (stąd częsta nazwa jednostki pomostowe), ma zaowocować adaptacją nowoczesnych technologii przez działające w regionie małe i średnie firmy, a tym samym przyczynić się do podniesienia innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw oraz regionalnych struktur gospodarczych. Do podstawowych celów działalności centrów należy zaliczyć:

- waloryzację potencjału naukowo-innowacyjnego w regionie, tworzenie baz danych i rozwijanie sieci kontaktów między światem nauki i gospodarki;
- opracowywanie studiów przedinwestycyjnych, obejmujących rozpoznanie zalet nowych produktów i technologii oraz porównanie ich ze znajdującymi się na ryn-

ku substytutami, ocenę wielkości potencjalnego rynku, oszacowanie kosztów produkcji i dystrybucji oraz niezbędnych nakładów inwestycyjnych;

- identyfikację potrzeb innowacyjnych podmiotów gospodarczych (audyt technologiczny);
- popularyzację, promocję i rozwój przedsiębiorczości technologicznej.

Pierwsze, profesjonalne instytucje transferu technologii zaczęły powstawać na świecie pod koniec lat sześćdziesiątych w amerykańskich i brytyjskich szkołach wyższych w formie **uczelnianych działów transferu technologii**. Do głównych ich zadań należy informowanie o prowadzonych na uczelniach pracach badawczych oraz poszukiwanie możliwości sprzedaży wyników, jak również poszukiwanie partnerów lub zleceniodawców na kolejne przedsięwzięcia. Stanowią próbę pozyskania dodatkowych funduszy dla uczelni, umożliwiającą częściowe uniezależnienie się od finansowania ze środków publicznych. Obecnie na zdecydowanej większości wyższych uczelni w państwach rozwiniętych gospodarczo działają omawiane jednostki. Organizacyjnie są najczęściej komórkami sztabowymi rektora lub kanclerza. Przeciętne zatrudnienie wynosi 1–5 pracowników, a w zależności od potrzeb mogą być zatrudniane dodatkowe osoby w ramach projektów zewnętrznych.

Głównym celem działalności uczelnianych działów transferu technologii jest organizacja szerokiej płaszczyzny kontaktów między badaniami a przemysłem. Można wyodrębnić dwa kierunki ewolucji rozwoju tego typu ośrodków. Część skupia się na promowaniu uniwersyteckich kontaktów i nadawaniu im form prawnych (umowy, kontrakty). Inne obrały szersze pole działania, specjalizując się w kontaktach z działającymi w regionie MSP i pomagając im w pozyskaniu nowych technologii oraz wiedzy fachowej. Komórki transferu stanowią istotny element polityki szkoły wyższej, umożliwiając większe otwarcie na kontakty z praktyką gospodarczą oraz uczestnictwo w regionalnych działaniach, stymulujących rozwój ekonomiczny. Podstawowym kryterium oceny komórek transferu jest wzrost udziału w funduszach uczelni tzw. środków trzecich, pozyskanych na rynku z realizacji projektów komercyjacyjnych. Poprzez tego typu jednostki szkoły wyższe uczestniczą w tworzeniu lokalnych inkubatorów nowoczesnych technologii i parków technologicznych. W ostatnich latach uczelnie kładą duży nacisk na rozwój przedsiębiorczości akademickiej i utrzymanie związków z firmami założonymi przez ich absolwentów (tworzenie np. struktur klubowych¹).

Akademickie ośrodki obciążone administracją uczelnianą, nie zawsze mogą sprostać zmieniającym się potrzebom rynku i partnerów biznesowych. Zaczęto więc poszukiwać bardziej elastycznych struktur organizacyjno-prawnych, zapewniających większą efektywność i interes środowiska naukowego. Ten warunek w największym zakresie umożliwiały nie zorientowane na zysk instytucje trzeciego sektora – fundacje

¹ Działania w tej sferze zostały zainicjowane przez MIT (Massachusetts Institute of Technology). Zidentyfikowano ponad 4000 wywodzących się z tej uczelni firm, które tworzą ponad 1,1 mln miejsc pracy oraz wytwarzają rocznie dobra i usługi o wartości 232 mld USD.

i stowarzyszenia. W ostatnich latach coraz więcej uczelni powołuje fundacje zajmujące się profesjonalnie omawianymi zadaniami, łączące jednocześnie różnych (społecznych, publicznych i biznesowych) partnerów transferu technologii. Poszukiwanie efektywności objawia się również udzielaniem przez szkoły wyższe i instytucje B + R koncesji prywatnym lub publiczno-prywatnym firmom, profesjonalnie zajmującym się komercjalizacją technologii. W wielu przypadkach wszystkie trzy formy organizacyjnie (ośrodki uczelniane, społeczne i komercyjne) działają niezależnie, obok siebie, specjalizując się w określonych obszarach transferu technologii.

Dalszy rozwój wyspecjalizowanych ośrodków transferu to podjęcie różnych funkcji transferu i komercjalizacji technologii przez instytucje przedstawicielskie biznesu oraz podmioty publiczne. W ramach izb i stowarzyszeń gospodarczych, towarzystw rozwoju regionalnego, związków zawodowych i instytucji samorządowych zaczęto wyodrębniać działy specjalizujące się w gromadzeniu informacji i doradztwie w zakresie nowych technologii oraz realizacji przedsięwzięć innowacyjnych. Izby i stowarzyszenia gospodarcze zajmują się przede wszystkim szkoleniami i doradztwem innowacyjno-technologicznym. Obejmuje ono różne formy konsultacji i spotkań z doświadczonymi praktykami (często są to emerytowani menedżerowie lub pracownicy naukowcy), których zadaniem jest pomoc w rozwiązywaniu określonych problemów technicznych lub organizacyjnych, ewentualnie – uczestnictwo w realizacji konkretnych przedsięwzięć wdrożeniowych. Innymi aspektami doradztwa technologicznego zajmują się organizacje wynalazców i racjonalizatorów. Podejmowane zagadnienia dotyczą głównie informacji i doradztwa patentowego, licencji, różnych problemów prawnych związanych z własnością intelektualną, znakami firmowymi, itp. Jednostki doradztwa i informacji przy administracji samorządowej koncentrują się na: tworzeniu banków informacji, pośrednictwie kooperacyjnym, opiniowaniu wniosków o środki z publicznych programów wspierania projektów innowacyjnych, organizacji targów, akcji promocyjnych itp. Agendy tego typu z reguły stanowią bazę dla tworzenia wyodrębnionych instytucji rozwoju lokalnego/regionalnego – fundacji czy agencji. Stymulujący presję innowacyjną rozwój „gospodarki opartej na wiedzy” powoduje wzrost znaczenia i pogłębiającą się specjalizację ośrodków transferu technologii.

Rysunek nr 1. Lokalizacja centrów transferu technologii

Źródło: opracowanie własne.

CTT są naturalnym partnerem parków i inkubatorów technologicznych, preinkubatorów, funduszy ryzyka i innych instytucji, w realizacji programów wspierania innowacyjności gospodarki. Część zadań dotyczących wsparcia technologicznego i biznesowego innowacyjnych firm, która może być realizowana przez pracowników CTT, to:

- 1) dostęp do baz danych i informacji technologicznej;
- 2) doradztwo technologiczne i patentowe;
- 3) pośrednictwo w kontaktach z twórcami techniki;

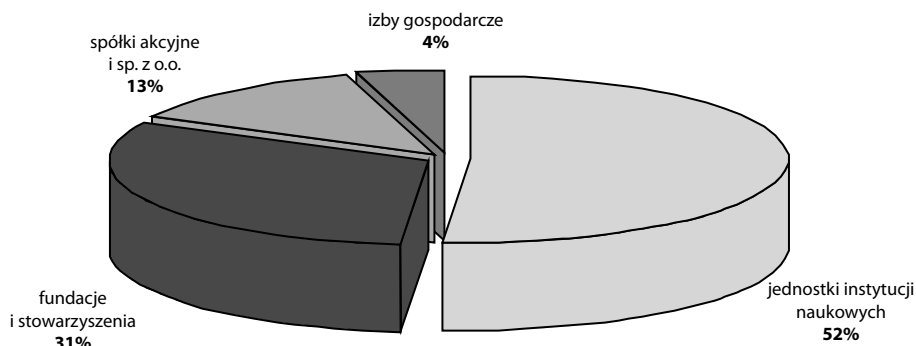
- 4) pozyskiwanie funduszy grantowych na rozwój przedsięwzięć innowacyjnych;
- 5) poszukiwanie partnerów i pośrednictwo kooperacyjne;
- 6) promocja firm i rozwijanych projektów;
- 7) pomoc w zakresie certyfikacji i ochrony prawnej.

Pierwsze polskie CTT pojawiły się na początku lat dziewięćdziesiątych. Wzrost zainteresowania nimi nastąpił dopiero po 1996 r. w wyniku uruchomienia przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej programu finansowania innowacji technologicznych „Income”, w wyniku którego powstała pierwsza sieć podmiotów specjalizujących się w organizacji transferu technologii. Dalsze impulsy dla rozwoju sieci pojawiły się wraz z realizacją Programu „Fabrykat 2000” finansowanego przez USA-ID oraz włączeniem Polski do V Ramowego Programu Technologicznego Unii Europejskiej. Wtedy pojawiła się silna, polityczna wola dla tworzenia ośrodków ułatwiających dostęp polskim instytucjom naukowym i przedsiębiorstwom do środków europejskich.

W połowie 2005 r. zidentyfikowano w Polsce 44 ośrodki oferujące pomoc w transferze technologii i dostępie do informacji o: nowych technologiach, programach czy możliwościach współpracy. W najbliższych miesiącach nastąpi dalszy wzrost ich liczby, głównie w wyniku rozwoju dwóch sieci:

- 1. Ośrodków Innowacji Naczelnej Organizacji Technicznej**, powstającej na bazie regionalnych stowarzyszeń naukowo-technicznych. W ramach tej sieci zakłada się rozwój 35 ośrodków na terenie całego kraju, głównie w byłych miastach wojewódzkich. Część ośrodków już rozpoczęła działalność, a pozostałe kończą etap przygotowań organizacyjnych.
- 2. KIGNET Innowacje** – sieci organizowanej przez Krajową Izbę Gospodarczą na bazie regionalnych izb przemysłowo-handlowych. Projekt zakłada rozwój sieci informacyjnych, doradczych i szkoleniowych w zakresie promocji i wdrażania innowacji w małych i średnich firmach. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem organizacyjnym sieci.

Niezależnie rośnie zainteresowanie ośrodkami transferu w szkołach wyższych (między innymi poprzez zmianę funkcji i poszerzenie zadań uczelnianych rzeczników patentowych lub działów nauki) i jednostkach badawczo-rozwojowych (JBR-y). Zakładana od lat reforma sektora JBR-rów zwiększy presję na rozwój profesjonalnych struktur organizujących kontakty z gospodarką. W większości placówek działania w tym zakresie są prowadzone od lat, regułą jest jednak brak wyodrębnienia organizacyjnego.

Wykres nr 1. Struktura CTT według formy organizacyjno-prawnej (w %)

Źródło: opracowanie własne.

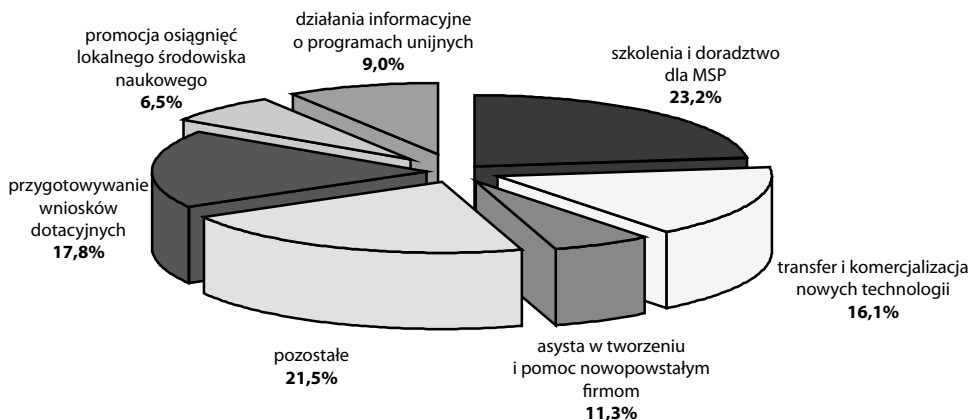
Grupa przebadanych CTT jest bardzo zróżnicowana; zarówno pod względem organizacyjno-prawnym, kadrowym, lokalowym, jak i zadaniowym. Co drugie centrum działa w ramach instytucji sektora nauki i badań (51,8%); w tym dominują jednostki uczelniane. Społeczna formuła organizacyjna (fundacje i stowarzyszenia) dotyczy 31% podmiotów, a formuła spółki – co ósmego ośrodka.

Statystyczny CTT zajmuje 178 m² przy jednoczesnym dużym zróżnicowaniu od 15,5 do 1819 m² (mediana 66 m²). Na tej powierzchni znajdują się: pomieszczenia biurowe, pokoje konsultantów, pracownie komputerowe, sale dydaktyczne i sale wykładowe. Określenie powyższych zasobów napotyka – głównie w centrach uczelnianych – na poważny problem. Większość tych ośrodków dysponuje bardzo łatwym dostępem do zaplecza szkół wyższych i instytucji B + R, a same dysponują jednym lub dwoma małymi pokojami. Wyposażenie techniczne sukcesywnie się poprawia. Praktycznie wszystkie centra dysponują: siecią komputerową, dostępem do szybkiego Internetu oraz dostępem do baz danych.

W statystycznym centrum zatrudnia się 7 pracowników etatowych, a dodatkowych 26 uczestniczy w jego pracach w formie umów–zleceń. Należy podkreślić, że w ostatnich 3 latach nastąpiło istotne wzmocnienie organizacyjne i merytoryczne działających CTT. Uczelnie i instytuty naukowo-badawcze zaczynają dostrzegać szansę w budowie nowoczesnych kontaktów z MSP. Dyskusje o potrzebie poprawy innowacyjności gospodarki, V i VI Program Technologiczny UE i tworzenie regio-

nalnych strategii innowacyjnych we wszystkich regionach kraju powoduje szczególne zainteresowanie tego typu strukturami.

Wykres nr 2. Struktura usług CTT według przeznaczanego czasu pracy (w %)

Źródło: opracowanie własne.

Bieżąca działalność centrów jest skoncentrowana na szkoleniach i doradztwie dla MSP. W ostatnim okresie dynamicznie rozwijane są działania dotyczące informacji europejskiej i przygotowywania wniosków dotacyjnych dla firm i instytucji naukowych. Oferta doradztwa obejmuje:

– dostęp do środków z funduszy europejskich	w 76,3% centrów;
– wdrażanie nowych produktów i usług	w 71,1%;
– opracowanie biznesplanów	w 68,4%;
– doradztwo technologiczne i patentowe	w 63,2%;
– przedsiębiorczość i tworzenie firmy	w 55,3%;
– pośrednictwo kooperacyjne	w 48,7%;
– zarządzanie jakością	w 48,7%;
– marketing i promocję	w 48,7%.

Działania informacyjne dotyczą następujących obszarów:

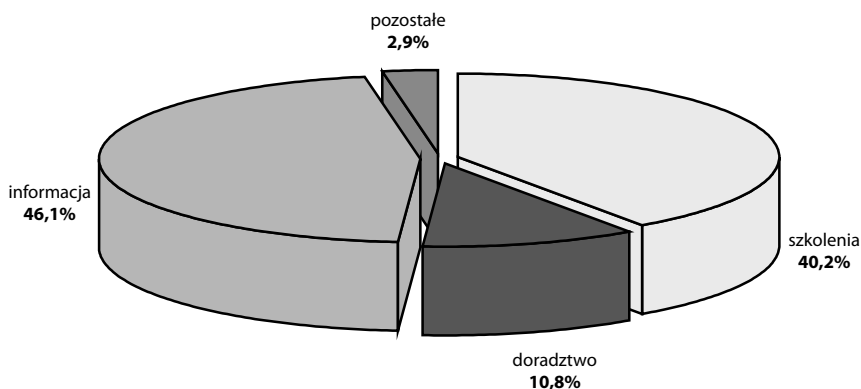
– dostęp do środków z funduszy europejskich	w 84,2% centrów;
– opracowanie biznesplanu	w 65,8%;
– pośrednictwo kooperacyjne	w 63,2%;
– wdrażanie nowych produktów i usług	w 63,2%;
– przedsiębiorczość i tworzenie firmy	w 60,5%;

- nowe technologie i patenty w 60,5%;
- zarządzanie biznesem w 47,4%.

Natomiast oferta kursów i szkoleń obejmuje następującą problematykę:

- dostęp do środków z funduszy europejskich w 57,9% centrów;
- zarządzanie jakością w 39,5%;
- przedsiębiorczość i tworzenie firmy w 39,5%;
- opracowanie biznesplanu w 31,6%.

Wykres nr 3. Struktura klientów według poszczególnych rodzajów usług (w%)

Źródło: opracowanie własne.

Ciągle skromnie prezentuje się dostępność wsparcia finansowego dla przedsięwzięć innowacyjnych i tworzenia nowych technologicznych biznesów. Śladowy charakter (7,9% centrów) posiadają kontakty z instytucjami finansowania ryzyka (*venture capital* czy anioły biznesu). Nowością są natomiast granty innowacyjne administrowane w skali kraju przez Naczelną Organizację Techniczną. Na uwagę zasługują również rosnące kontakty zagraniczne i uczestnictwo w europejskich projektach.

Z usług statystycznego, polskiego CTT w ciągu roku korzysta średnio 628 osób, w tym największym zainteresowaniem cieszy się oferta informacyjna i szkoleniowa.

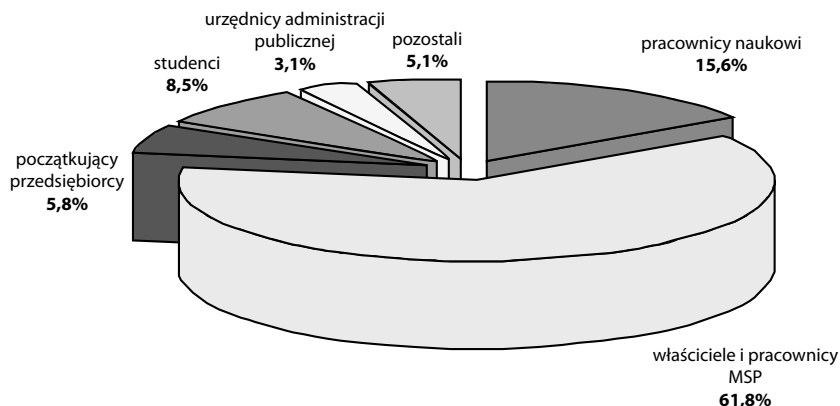
Wśród odbiorców usług dominują właściciele i menadżerowie firm (47,6%) oraz pracownicy małych i średnich firm (14,2%). Natomiast pracownicy naukowcy i studenci stanowią łącznie 24,1% klientów. Co 19 osoba odwiedzająca centrum to początkujący przedsiębiorca. Jednakże tylko pojedyncze centra mogą pochwalić się asystą w tworzeniu akademickich firm odpryskowych (*spin-off*). Łącznie, w skali kraju w 2004 r., zidentyfikowano 50 tego typu firm, założonych głównie przez studentów i doktorantów (85%).

W kategoriach ilościowych aktywność przeciętnego centrum w 2004 r. objęła:

- komercjalizację 2 technologii z lokalnego środowiska naukowego;

- opracowanie 4 biznesplanów;
- merytoryczne przygotowanie 5 przedsiębiorstw biznesowych i 3 naukowo-badawczych, które otrzymały wsparcie publiczne z funduszy europejskich i krajowych;
- stałą współpracę z 73 firmami, głównie lokalnymi MSP.

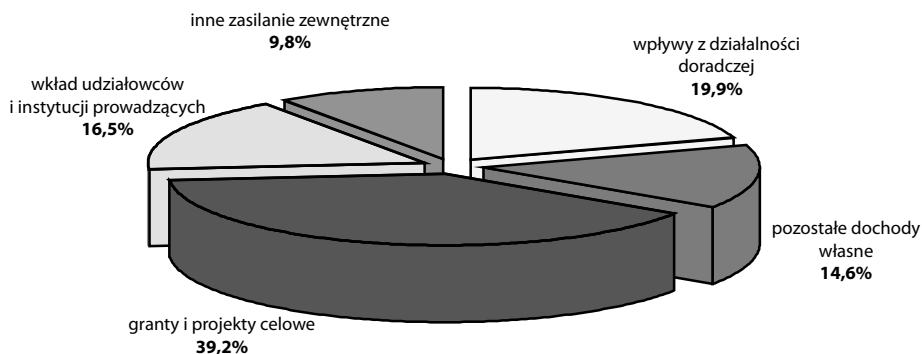
Wykres nr 4. Struktura korzystających z usług centrów transferu technologii (w%)

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzone badania wykazują ciągle małą specjalizację branżową oraz niską specjalizację w rozwoju rzadkich usług wspomagających działalność innowacyjną. Funkcjonowanie centrów ma w dużej mierze okazjonalny charakter. Starają się one podejmować zadania, za którymi idą pieniądze projektowe oraz reagować na różne idee lub pomysły instytucji macierzystych lub władz publicznych. W małym zakresie widoczna jest dogłębna analiza rynku i odpowiadanie na konkretne potrzeby środowiska biznesu. Strategiczne myślenie dotyczy w większym zakresie priorytetów europejskich, programów, strategii lizbońskiej, aniżeli diagnozy i zaspokojenia potrzeb lokalnych.

Utrzymanie przeciętnego centrum pochłania rocznie budżet w wysokości 881 527,2 zł. Łączne wpływy z działalności własnej pokrywają 34,5% dysponowanego budżetu; w tym 19,9% pochodzi z działalności doradczej, a 7,5% ze szkoleniowej. Podstawową kategorią zasilania finansowego są środki pochodzące z grantów i projektów (39,2%); w tym dominują fundusze europejskie (24,2%) oraz krajowe (13%). Regionalne i lokalne publiczne dofinansowanie działalności posiada ciągle marginalny charakter (2,4%). Istotne znaczenie ma dofinansowanie instytucji macierzystych (16,6%), głównie w pierwszym okresie tworzenia i wyposażenia centrów.

Wykres nr 5. Struktura przychodów przeciętnego CTT w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne.

Dyrektorzy CTT optymistycznie oceniają perspektywy rozwoju centrów, którymi kierują (4,3 p. na pięciostopniowej skali). Na najbliższe miesiące zaplanowano szereg ambitnych działań organizacyjnych dotyczących: (1) intensyfikacji europejskiej współpracy innowacyjnej i naukowo-badawczej oraz (2) rozwoju lokalnych/regionalnych zdolności innowacyjnych zgodnie z założeniami Regionalnych Strategii Innowacyjnych.

Natomiast do głównych barier rozwoju zalicza się najczęściej²:

– małe zainteresowanie tworzeniem technologicznych firm	3,4 p.;
– zawile procedury prawne transferu i komercjalizacji technologii	3,3 p.;
– brak projektów do komercjalizacji	2,9 p.;
– złą sytuację w regionie, marazm, zastój	2,8 p.;
– niechęć środowiska naukowego do działań komercjalizacyjnych i współpracy z biznesem	2,7 p.;
– problemy współpracy i brak wsparcia ze strony lokalnych i regionalnych instytucji	2,7 p.;
– szarą strefę w zakresie doradztwa i usług technologicznych	2,6 p.;
– niski budżet i brak wsparcia finansowego	2,6 p.;
– małe zainteresowanie biznesu ofertą centrum	2,5 p.

² Ocen dokonywano na pięciostopniowej skali od 1 do 5, gdzie 1 punkt oznacza ocenę najniższą, czyli brak występowania danego elementu, a 5 punktów – ocenę najwyższą, czyli fakt, że dany element ma decydujący wpływ/znaczenie.

2. Prezentacja centrów transferu technologii

Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Białystok	61
Wschodni Ośrodek Transferu Technologii, Białystok	62
Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT, Białystok	63
Biuro Transferu Technologii, Gdańsk	64
Centrum Transferu Technologii, Gdańsk	65
Centrum Transferu Technologii CMG KOMAG, Gliwice	66
Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Katowice	67
Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa, Kielce	68
Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Kielce	69
Centrum Innowacji Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu, Kraków	70
Centrum Transferu Technologii, Kraków	71
Program Czysty Biznes, Kraków	72
Centrum Transferu Technologii, Kraków	73
Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Krosno	74
Ośrodek Innowacji NOT, Legnica	75
Wojewódzki Klub Techniki i Racjonalizacji, Lublin	76
Lubelskie Centrum Transferu Technologii, Lublin	77
Akcelerator Technologii Uniwersytetu Łódzkiego, Centrum Innowacji Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź	78
Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Łódź	79
Centrum Transferu Technologii, Łódź	80
Instytut Technik i Technologii Dziewiarskich „TRICOTEXTIL“, Łódź	81
Centrum Transferu Technologii, Mielec	82
Centrum Jakości i Innowacji, Olsztyn	83
Opolskie Centrum Transferu Innowacji, Opole	84
Centrum Komercjalizacji Technologii, Płock	85
Uczelniane Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Poznań	86

Centrum Wspierania Innowacji, Poznań	87
Instytut Technologii Drewna, Poznań	88
Instytut Logistyki i Magazynowania, Poznań	89
Wielkopolski Klub Techniki i Racjonalizacji, Poznań	90
Ośrodek Innowacyjności, Radom	91
Centrum Transferu Technologii RARR SA, Rzeszów	92
Stowarzyszenie na rzecz Innowacyjności i Transferu Technologii „HORYZONTY“, Rzeszów	93
Ośrodek Innowacji NOT, Słupsk	94
Uniwersytecki Ośrodek Transferu Technologii, Warszawa	95
Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Warszawa	96
Ośrodek Transferu Innowacji, Warszawa	97
Centrum Transferu Technologii, Warszawa	98
Fundacja Centrum Innowacji FIRE, Warszawa	99
Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Wrocław	100
Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Zabrze	101
Wschodni Klub Techniki i Racjonalizacji, Zamość	102
Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego	103

BIAŁYSTOK**CENTRUM INNOWACJI I TRANSFERU TECHNOLOGII***Instytucja prowadząca:* **Wydział Zarządzania Politechniki Białostockiej***Data utworzenia:* **2001***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 60 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: INFORMACJA DORADZTWO KURSY****I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☒	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☒	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☐
– finansowe, podatkowe	☒	☒	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☒	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☐
– informatyka i komputery	☒	☒	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☒ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Wydział Zarządzania Politechniki
Białostockiej
ul. Ojca Stefana Tarasiuka 2
16-001 Kleosin**

Kierujący centrum:**Sławomir IGNATIUK****Osoba d/s kontaktów:****Aneta MICHALCZUK****tel.: 0-85/746-98-91; faks: 0-85/746-98-92****e-mail: citt@pb.bialystok.pl; www.wz.pb.bialystok.pl**

BIĄŁYSTOK**WSCHODNI OŚRODEK TRANSFERU TECHNOLOGII***Institucja prowadząca: Uniwersytet w Białymstoku**Data utworzenia: 2003**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 100 m²*

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☐ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Wschodni Ośrodek Transferu Technologii
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 14
15-097 Białystok

Kierujący centrum:

Krzysztof KARPISZUK
Osoba d/s kontaktów:
Anna SZERSZENOWICZ

tel.: 0-85/745-70-20; faks: 0-85/745-71-14
e-mail: wott@uwb.edu.pl; www.wott.uwb.edu.pl

BIAŁYSTOK**RADA FEDERACJI STOWARZYSZEŃ
NAUKOWO-TECHNICZNYCH NOT**

Instytucja prowadząca: Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Białymstoku

Data utworzenia: 1949

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 1819 m²**USŁUGI WSPIERAJACE:****DORADZTWO****INFORMACJA****KURSY
I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☐	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☒	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☒	☐
– informatyka i komputery	☐	☒	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☒	☐
– handel zagraniczny			
i współpraca			
międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne: innowacyjność	☒	☒	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

- ☐ – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych
- ☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- ☐ – subwencje, granty, dopłaty

- ☐ – *venture capital*
- ☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
- ☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- ☒ – kopiaarka, faks
- ☒ – sieć komputerowa
- ☐ – warsztaty/laboratoria
- ☒ – dostęp do baz danych
- ☒ – sale seminaryjne i konferencyjne

ADRES:

**Rada Federacji Stowarzyszeń
Naukowo-Technicznych NOT
ul. M. Skłodowskiej-Curie 2
15-950 Białystok**

Kierujący centrum:**Halina GRZELAKOWSKA****Osoba d/s kontaktów:****Jerzy WOŁKOWYCKI****tel./faks: 0-85/742-91-95****e-mail: jwolkowycki@notbial.com.pl; www.notbial.com.pl**

GDAŃSK**BIURO TRANSFERU TECHNOLOGII***Instytucja prowadząca: Politechnika Gdańska**Data utworzenia: 2003**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 45 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☐	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☒	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☒	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☐	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiaarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Politechnika Gdańska
Biuro Transferu Technologii
ul. Narutowicza 11/12
80-952 Gdańsk

Kierujący centrum:**Czesław POPŁAWSKI****Osoba d/s kontaktów:****Paweł WILKOWSKI****tel.: 0-58/348-61-38****e-mail: btt@pg.gda.pl; www.btt.pg.gda.pl**

GDAŃSK**CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII***Instytucja prowadząca: Stowarzyszenie Centrum Transferu Technologii**Data utworzenia: 1996**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 140 m²*

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne (jakie?.....)	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☐ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Centrum Transferu Technologii
ul. Grunwaldzka 529
80-320 Gdańsk

Kierujący centrum:

Katarzyna PODHAJSKA-ŚREDNIAWA
Osoba d/s kontaktów:
Katarzyna MAJEWSKA

tel./faks: 0-58/552-14-98**e-mail: ctt@post.pl; www.ctt.gda.pl**

GLIWICE**CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII CMG KOMAG**

Instytucja prowadząca: Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG

Data utworzenia: 2004

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 35 m²

USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiaarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Centrum Transferu Technologii
CMG KOMAG
ul. Pszczyńska 37
44-101 Gliwice**

Kierujący centrum:

Tadeusz MAZURKIEWICZ

Osoba d/s kontaktów:

Tadeusz MAZURKIEWICZ

tel.: 0-32/237-46-43; faks: 0-32/231-08-43

e-mail: tmazurkiewicz@komag.gliwice.pl; www.komag.gliwice.pl

KATOWICE

REGIONALNE CENTRUM INNOWACJI I TRANSFERU TECHNOLOGII

Instytucja prowadząca: **Górnślaska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw SA**

Data utworzenia: **2001**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 185 m²

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☒
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☒
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☒
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

- ☐ – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych
- ☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- ☒ – subwencje, granty, dopłaty

- ☐ – *venture capital*
- ☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
- ☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- ☒ – kopiarka, faks
- ☒ – sieć komputerowa
- ☐ – warsztaty/laboratoria
- ☒ – dostęp do baz danych
- ☒ – sale seminaryjne i konferencyjne

ADRES:

**Regionalne Centrum Innowacji
i Transferu Technologii
ul. Astrów 10
40-045 Katowice**

Kierujący centrum:

Joanna MACHNIK-SŁOMKA

Osoba d/s kontaktów:

Joanna MACHNIK-SŁOMKA

tel.: 0-32/251-64-21...23; faks: 0-32/251-58-31

e-mail: joanna@gapp.pl; www.gapp.pl

KIELCE**STAROPOLSKA IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA***Instytucja prowadząca: Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa**Data utworzenia: 1990**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – . m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☐	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☒
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☒	☒	☒
– zarządzanie jakością	☐	☐	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☒	☒	☒
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☒	☒
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Sienkiewicza 53
25-002 Kielce
tel./faks: 0-41/368-02-21

Kierujący centrum:

Ryszard ZBRÓG
Osoba d/s kontaktów:
Jarosław BATOR

e-mail: secretariat@siph.com.pl; www.siph.com.pl

KIELCE

ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM INNOWACJI I TRANSFERU TECHNOLOGII

Instytucja prowadząca: Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.

Data utworzenia: **2002**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – **150 m²**

USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☒	☒	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☒	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☒	☐
– prawne	☒	☒	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☐
– informatyka i komputery	☒	☒	☒
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Świętokrzyskie Centrum Innowacji
i Transferu Technologii
al. 1000-lecia P.P. 7
25-314 Kielce**

Kierujący centrum:

Artur BARTOSIK

Osoba d/s kontaktów:

Włodzimierz GROCHAL

tel.: 0-41/343-29-10; faks: 0-41/343-29-12

e-mail: grochal@it.kielce.pl; www.it.kielce.pl

KRAKÓW

CENTRUM INNOWACJI TRANSFERU TECHNOLOGII I ROZWOJU UNIwersYTETU

Instytucja prowadząca: Uniwersytet Jagielloński

Data utworzenia: **2003**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – **325,8 m²**

USŁUGI WSPIERAJACE:**DORADZTWO****INFORMACJA****KURSY
I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne: innowacje i technologie w ochronie środowiska	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

- ☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych
- ☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- ☐ – subwencje, granty, dopłaty

- ☐ – *venture capital*
- ☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
- ☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- ☒ – kopiarka, faks
- ☒ – sieć komputerowa
- ☐ – warsztaty/laboratoria

- ☒ – dostęp do baz danych
- ☒ – sale seminaryjne i konferencyjne

ADRES:

CITTRU

ul. Czapskich 4

31-110 Kraków

Kierujący centrum:

Andrzej RYŚ

Osoba d/s kontaktów:

Agnieszka SITO

tel.: 0-12/663-38-40; faks: 0-12/663-38-50

e-mail: cittru@uj.edu.pl; www.cittru.edu.pl

KRAKÓW**CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII***Instytucja prowadząca:* Fundacja Progress and Business*Data utworzenia:* 1997*Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 182 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☐	☐
– informatyka i komputery	☒	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne: innowacje i technologie w ochronie środowiska	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:**CTT F&B****ul. Miechowska 5B****31-041 Kraków****Kierujący centrum:****Andrzej M. SKULIMOWSKI***Osoba d/s kontaktów:***Tomasz M. DYRAS****tel.: 0-12/636-01-00; faks: 0-12/636-87-87****e-mail: CTT@pbf.pl; www.pbf.pl**

KRAKÓW**PROGRAM CZYSTY BIZNES**

Instytucja prowadząca: **Fundacja Partnerstwo dla Środowiska**

Data utworzenia:

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 120 m²

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☐	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☒
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne: innowacje i technologie w ochronie środowiska	☒	☒	☒

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Program Czysty Biznes
ul. Bracka 6/6
31-005 Kraków

Kierujący centrum:

Dagmara PILIS
Osoba d/s kontaktów:
Jacek CHYLA

tel.: 0-12/422-50-88; faks: 0-12/429-47-25

e-mail: biuro@epce.org.pl, chyla@epce.org.pl; www.epce.org.pl

KRAKÓW**CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII***Institucja prowadząca:* **Politechnika Krakowska***Data utworzenia:* **1997***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 100 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☒	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☒	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☒	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☒	☐
– prawne	☐	☒	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☒	☐
– informatyka i komputery	☐	☒	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☒	☐
– inne	☐	☒	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych /lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiaarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Centrum Transferu Technologii
ul. Warszawska 24
31-155 Kraków

Kierujący centrum:

Tomasz MACZUGA
Osoba d/s kontaktów:
Jadwiga WIDZISZEWSKA

tel.: 0-12/628-28-45; faks: 0-12/632-47-95

e-mail: widziszewska@transfer.edu.pl; www.transfer.edu.pl

KROSNO**CENTRUM INNOWACJI I TRANSFERU TECHNOLOGII***Institucja prowadząca: Podkarpacka Izba Gospodarcza**Data utworzenia: 2003**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 52 m²***USŁUGI WSPIERAJACE:****INFORMACJA****I SZKOLENIA**

- przedsiębiorczość, tworzenie firmy [x]
- opracowanie biznesplanu [x]
- technologiczne i patentowe []
- pośrednictwo kooperacyjne []
- wdrażanie nowych usług i produktów []
- zarządzanie biznesem [x]
- zarządzanie zasobami ludzkimi [x]
- zarządzanie jakością [x]
- finansowe, podatkowe []
- księgowość, rachunkowość [x]
- prawne [x]
- analiza rynku i marketing [x]
- informatyka i komputery [x]
- dostęp do funduszy europejskich [x]
- handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa [x]
- inne []

KURSY

- [x]
- [x]
- [x]
- [x]
- [x]
- [x]
- [x]
- [x]
- [x]
- [x]
- []
- [x]
- [x]
- [x]
- [x]
- []
- []

DORADZTWO

- [x]
- [x]
- []
- []
- []
- [x]
- []
- []
- [x]
- []
- []
- []
- [x]
- [x]
- []
- []

WSPARCIE FINANSOWE:

- [x] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [x] – subwencje, granty, dopłaty

- [] – *venture capital*
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- [x] – kopiaarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [x] – sale seminaryjne i konferencyjne

ADRES:

Centrum Innowacji i Transferu Technologii
ul. Żwirki i Wigury 6
38-400 Krosno

Kierujący centrum:

Bogusław KOGUT
Osoba d/s kontaktów:
Wojciech KOŁDYR

tel./faks: 0-13/436-21-06 w. 20**e-mail: biuro@ciitt.com.pl; www.ciitt.com.pl**

LEGNICA**OŚRODEK INNOWACJI NOT***Institucja prowadząca: Naczelna Organizacja Techniczna FSNT w Warszawie**Data utworzenia: 2005**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 36 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☒	☒	☒
– zarządzanie jakością	☒	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☒	☐	☒
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☒
– prawne	☒	☐	☒
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☒
– informatyka i komputery	☐	☐	☒
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☒	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☒ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☒ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☐ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Ośrodek Innowacji NOT Legnica
ul. Złotoryjska 87
59-220 Legnica

Kierujący centrum:

Włodzimierz HAUSNER
Osoba d/s kontaktów:
Anetta KIERSKA

tel.: 0-76/852-45-51; faks: 0-76/852-55-33

e-mail: not@not.legnica.pl; www.innowacje.not.org.pl

LUBLIN**WOJEWÓDZKI KLUB TECHNIKI I RACJONALIZACJI**

Institucja prowadząca: **Wojewódzki Klub Techniki i Racjonalizacji w Lublinie**

Data utworzenia: **1962**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 470 m²

**USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY
I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☒
– opracowanie biznesplanu	☐	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☒
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☒
– prawne	☐	☐	☒
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☐	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne – zawodowe	☐	☐	☒

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Wojewódzki Klub Techniki i Racjonalizacji
ul. Szewska 4
20-086 Lublin

Kierujący centrum:

Eugeniusz SUSKI
Osoba d/s kontaktów:
Krystyna MIONC

tel.: 0-81/743-67-49; faks: 0-81/532-13-39

e-mail: info@wktir.pl; www.wktir.pl

LUBLIN**LUBELSKIE CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII**

Instytucja prowadząca: **Katedra Automatyzacji Politechniki Lubelskiej**

Data utworzenia: **1996**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 220 m²

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	[x]	[x]	[x]
– opracowanie biznesplanu	[x]	[x]	[x]
– technologiczne i patentowe	[x]	[x]	[x]
– pośrednictwo kooperacyjne	[]	[]	[]
– wdrażanie nowych usług i produktów	[x]	[x]	[x]
– zarządzanie biznesem	[]	[]	[]
– zarządzanie zasobami ludzkimi	[]	[]	[]
– zarządzanie jakością	[x]	[x]	[x]
– finansowe, podatkowe	[]	[]	[]
– księgowość, rachunkowość	[]	[]	[]
– prawne	[]	[]	[]
– analiza rynku i marketing	[]	[]	[]
– informatyka i komputery	[x]	[x]	[x]
– dostęp do funduszy europejskich	[x]	[x]	[x]
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	[]	[]	[]
– inne	[]	[]	[]

WSPARCIE FINANSOWE:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych
[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
[] – subwencje, granty, dopłaty

- [] – *venture capital*
[] – współpraca z „aniołami biznesu”
[] – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- [x] – kopiarka, faks
[x] – sieć komputerowa
[x] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
[x] – sale seminaryjne i konferencyjne

ADRES:

Lubelskie Centrum Transferu Technologii
ul. Nadbystrzycka 36
20-618 Lublin

Kierujący centrum:

Stanisław PŁASKA
Osoba d/s kontaktów:
Władysław WÓJCIK

tel.: 0-81/538-12-67; faks: 0-81/538-12-67

e-mail: automat@pol.lublin.pl; www.lctt.pol.lublin.pl

ŁÓDŹ

AKCELERATOR TECHNOLOGII UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO CENTRUM INNOWACJI UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO

Institucja prowadząca: Uniwersytet Łódzki – Uniwersytet Teksański w Austin, Amerykańsko-Polski Program Offsetowy

Data utworzenia: 2003

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 400 m²

USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	[x]	[x]	[x]
– opracowanie biznesplanu	[x]	[x]	[x]
– technologiczne i patentowe	[x]	[x]	[x]
– pośrednictwo kooperacyjne	[x]	[x]	[x]
– wdrażanie nowych usług i produktów	[x]	[x]	[x]
– zarządzanie biznesem	[x]	[x]	[x]
– zarządzanie zasobami ludzkimi	[x]	[x]	[x]
– zarządzanie jakością	[x]	[x]	[x]
– finansowe, podatkowe	[x]	[x]	[x]
– księgowość, rachunkowość	[x]	[x]	[x]
– prawne	[x]	[x]	[x]
– analiza rynku i marketing	[x]	[x]	[x]
– informatyka i komputery	[x]	[x]	[]
– dostęp do funduszy europejskich	[x]	[x]	[x]
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	[x]	[x]	[x]
– inne: programy kojarzenia partnerów z Polski i z zagranicy (gł. USA) w celu transferu technologii w obie strony	[x]	[x]	[x]

WSPARCIE FINANSOWE:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	[x] – <i>venture capital</i>
[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe	[x] – współpraca z „aniołami biznesu”
[] – subwencje, granty, dopłaty	[x] – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

[x] – kopiaarka, faks	[x] – dostęp do baz danych
[x] – sieć komputerowa	[x] – sale seminaryjne i konferencyjne
[x] – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Amerykańsko-Polski Program Offsetowy

Uniwersytet Łódzki – Uniwersytet Teksański w Austin

Akcelerator Technologii UŁ

Centrum Innowacji UŁ

ul. J. Matejki 22/26

90-237 Łódź

tel.: 0-42/635-49-83, 635-49-84; faks: 0-42/635-49-85

e-mail: at@uni.lodz.pl, icul@uni.lodz.pl, e-postolska@uni.lodz.pl

www.at.uni.lodz.pl, www.icul.uni.lodz.pl

Kierujący centrum:

Wojciech KATNER

Osoba d/s kontaktów:

Dariusz TRZMIELAK

ŁÓDŹ**CENTRUM INNOWACJI I TRANSFERU TECHNOLOGII***Instytucja prowadząca: Politechnika Łódzka**Data utworzenia: 2003**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 45 m²*

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
----------------------------	------------------	-------------------	------------------------------

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☒
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☒
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☒
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☒
– prawne	☒	☒	☒
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☒
– informatyka i komputery	☒	☒	☒
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeńowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☐ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:**CITT PŁ****ul. ks. Skorupki 6/8****93-278 Łódź****Kierujący centrum:****Agnieszka DAWYDZIK****Osoba d/s kontaktów:****Agnieszka DAWYDZIK****tel.: 0-42/631-20-44; faks: 0-42/636-60-21****e-mail: dawydzik@p.lodz.pl; www.p.lodz.pl/citt**

ŁÓDŹ**CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII***Instytucja prowadząca:* **Fundacja Inkubator***Data utworzenia:* **1995***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 48 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☒
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☒	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Centrum Transferu Technologii
ul. Piotrkowska 143
90-434 Łódź

Kierujący centrum:

Krzysztof KUCHARSKI
Osoba d/s kontaktów:
Krzysztof KUCHARSKI

tel.: 0-42/637-23-75; faks: 0-42/637-23-15**e-mail: k.kucharski@inkubator.org.pl; www.inkubator.org.pl**

ŁÓDŹ

INSTYTUT TECHNIK I TECHNOLOGII DZIEWIARSKICH „TRICOTEXTIL”

Instytucja prowadząca: Instytut Technik i Technologii Dzwierskich „TRICOTEXTIL”

Data utworzenia: 1948

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – . m²

USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☐	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☐	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☐	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☐	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☐	☐
– inne: nowe techniki i technologie w przemyśle włókienniczym i odzieżowym, ochrona środowiska w przemyśle tekstylnym, certyfikacja wyrobów włókienniczych, papierowych i medycznych, wdrażanie systemów jakości	☐	☐	☒

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeńiowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☒ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Instytut Technik i Technologii Dzwierskich „TRICOTEXTIL”

**ul. Piotrkowska 270
90-361 Łódź**

Kierujący centrum:

Bogumił ŚWIDERSKI

Osoba d/s kontaktów:

Bogumił ŚWIDERSKI

tel.: 0-42/683-58-34; faks: 0-42/683-58-91

e-mail: secretariat@tricotextil.lodz.pl; www.tricotextil.lodz.pl

MIELEC**CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII**

Instytucja prowadząca: **Inkubator Przedsiębiorczości IN-MARR – Agencja Rozwoju Regionalnego MARR SA w Mielcu**

Data utworzenia: **1998**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 132 m²

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☐
– informatyka i komputery	☒	☒	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☒	☐
– inne: poszukiwanie polskich technologii	☒	☒	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☒ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeńowych

☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe

☒ – subwencje, granty, dopłaty

☐ – *venture capital*

☐ – współpraca z „aniołami biznesu”

☒ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks

☐ – sieć komputerowa

☐ – warsztaty/laboratoria

☒ – dostęp do baz danych

☒ – sale seminaryjne i konferencyjne

ADRES:

**Centrum Transferu Technologii
Inkubator Przedsiębiorczości IN-MARR
ul. Wojska Polskiego 9
39-300 Mielec**

Kierujący centrum:

Jerzy BAJOREK

Osoba d/s kontaktów:

Jerzy BAJOREK

tel.: 0-17/788-00-10, 788-78-44; faks: 0-17/788-66-18

e-mail: in-marr@inkubator.ptc.pl, in-marr@biznes.mielec.pl

OLSZTYN**CENTRUM JAKOŚCI I INNOWACJI**

Instytucja prowadząca: **Wydział Nauk Technicznych, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie**

Data utworzenia: **2003**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 15 m²

**USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY
I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☐	☒
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☒
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☒ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☐ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Centrum Jakości i Innowacji
ul. Heweliusza 10
10-724 Olsztyn**

Kierujący centrum:

Janusz Tadeusz BARSKI
Osoba d/s kontaktów:
Janusz Tadeusz BARSKI

tel./faks: 0-89/523-47-27

e-mail: barski@uwm.edu.pl; www.uwm.edu.pl/wnt/cji

OPOLE**OPOLSKIE CENTRUM TRANSFERU INNOWACJI**

Instytucja prowadząca: **Instytut Mineralnych Materiałów Budowlanych**

Data utworzenia: **2004**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 37 m²

USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☐	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☒	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne: zapotrzebowanie innowacyjne w przedsiębiorstwach	☐	☒	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☒ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiaarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Instytut Mineralnych Materiałów
Budowlanych
ul. Oświęcimska 21
45-641 Opole**

Kierujący centrum:

Grzegorz SIEMIĄTKOWSKI

Osoba d/s kontaktów:

Grzegorz SIEMIĄTKOWSKI

tel.: 0-77/456-32-01 do 06; faks: 0-77/456-26-61

e-mail: octi@immb.opole.pl; www.immb.opole.pl

PŁOCK**CENTRUM KOMERCJALIZACJI TECHNOLOGII***Institucja prowadząca:* **Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny SA***Data utworzenia:* **2004***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 24 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☐	☐
– informatyka i komputery	☒	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☐	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☐ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Centrum Komercjalizacji
Technologii Sp. z o.o.
ul. Kazimierza Wielkiego 41
09-400 Płock**

*Kierujący centrum:***Dariusz ŁĄTKA***Osoba d/s kontaktów:***Dariusz ŁĄTKA****tel.: 0-24/364-84-50; faks: 0-24/364-84-51****e-mail: dariusz.latka@orlen.pl**

POZNAŃ

UCZELNIANE CENTRUM INNOWACJI I TRANSFERU TECHNOLOGII

Instytucja prowadząca: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Data utworzenia: 2004

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 25 m²

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
----------------------------	------------------	-------------------	------------------------------

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	[x]	[x]	[x]	
– opracowanie biznesplanu	[]	[x]	[x]	
– technologiczne i patentowe	[x]	[x]	[x]	
– pośrednictwo kooperacyjne	[]	[]	[]	
– wdrażanie nowych usług i produktów	[]	[]	[]	
– zarządzanie biznesem	[]	[]	[]	
– zarządzanie zasobami ludzkimi	[]	[]	[]	
– zarządzanie jakością	[]	[]	[]	
– finansowe, podatkowe	[]	[]	[]	
– księgowość, rachunkowość	[]	[]	[]	
– prawne	[]	[]	[]	
– analiza rynku i marketing	[]	[]	[]	
– informatyka i komputery	[]	[]	[]	
– dostęp do funduszy europejskich	[x]	[x]	[x]	
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	[]	[]	[]	
– inne	[]	[]	[]	

WSPARCIE FINANSOWE:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	[] – <i>venture capital</i>
[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe	[] – współpraca z „aniołami biznesu”
[] – subwencje, granty, dopłaty	[] – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

[x] – kopiarka, faks	[x] – dostęp do baz danych
[x] – sieć komputerowa	[] – sale seminaryjne i konferencyjne
[] – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Uczelniane Centrum Innowacji i Transferu
Technologii UAM (UCITT UAM)
ul. Grunwaldzka 6
60-780 Poznań**

Kierujący centrum:

Jacek GULIŃSKI

Osoba d/s kontaktów:

Jacek WAJDA

**tel.: 0-61/829-14-07; faks: 0-61/829-14-08
e-mail: ucitt@amu.edu.pl; www.ucitt.amu.edu.pl**

POZNAŃ**CENTRUM WSPIERANIA INNOWACJI**

Instytucja prowadząca: **Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**

Data utworzenia: **2000**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 175 m²

**USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY
I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☐	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Centrum Wspierania Innowacji
ul. Rubież 46
61-612 Poznań**

Kierujący centrum:

**Jacek GULIŃSKI
Osoba d/s kontaktów:
Jacek GULIŃSKI**

**tel.: 0-61/827-97-42; faks: 0-61/827-97-41
e-mail: ppnt@ppnt.ponan.pl; www.ppnt.poznan.pl**

POZNAŃ**INSTYTUT TECHNOLOGII DREWNA***Instytucja prowadząca:* **Instytut Technologii Drewna***Data utworzenia:* **1952***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – . m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☒	☐
– opracowanie biznesplanu	☐	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☒
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☒
– zarządzanie biznesem	☐	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☒	☒	☒
– zarządzanie jakością	☒	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☒
– informatyka i komputery	☒	☒	☒
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☒	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☒	☐
– inne: usługi fitosanitarne	☒	☒	☒

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Instytut Technologii Drewna
ul. Winiarska 1
60-654 Poznań

Kierujący centrum:

Władysław STRYKOWSKI
Osoba d/s kontaktów:
Zofia OWCZARZAK

tel.: 0-61/849-24-01, 849-24-73; faks: 0-61/822-43-72

e-mail: office@itd.poznan.pl, z_owczarzak@itd.poznan.pl; www.itd.poznan.pl

POZNAŃ**INSTYTUT LOGISTYKI I MAGAZYNOWANIA***Instytucja prowadząca:* **Instytut Logistyki i Magazynowania***Data utworzenia:* **1967***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka –* **6977 m²****USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☐	☐
– informatyka i komputery	☒	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☐	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Instytut Logistyki i Magazynowania
ul. Estkowskiego 6
61-755 Poznań

Kierujący centrum:

Grzegorz SZYSZKA
Osoba d/s kontaktów:
Piotr NOWAK

tel.: 0-61/850-49-36; faks: 0-61/852-63-76**e-mail: piotr.nowak@ilim.poznan.pl; www.ilim.poznan.pl**

POZNAŃ**WIELKOPOLSKI KLUB TECHNIKI I RACJONALIZACJI**

Institucja prowadząca: **Wielkopolski Klub Techniki i Racjonalizacji**

Data utworzenia: **1972**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 57,32m²

USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☒
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☒
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☒	☒	☒
– zarządzanie jakością	☐	☒	☐
– finansowe, podatkowe	☒	☒	☒
– księgowość, rachunkowość	☒	☒	☒
– prawne	☒	☒	☒
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☒
– informatyka i komputery	☒	☒	☒
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Wielkopolski Klub Techniki i Racjonalizacji
ul. Stary Rynek 97/100
61-773 Poznań

Kierujący centrum:

Zbigniew CIUPIŃSKI
Osoba d/s kontaktów:
Zbigniew CIUPIŃSKI

tel.: 0-61/853-33-71; faks: 0-61/852-80-10

e-mail: wktir@horyzont.com.pl; www.wktir.poznan.pl

RADOM**OŚRODEK INNOWACYJNOŚCI**

Instytucja prowadząca: **Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy w Radomiu**

Data utworzenia: **2004** *Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka –* **50 m² biuro (+ zasoby Instytutu)**

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☒
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☒
– prawne	☐	☐	☒
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☒
– informatyka i komputery	☐	☐	☒
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☐	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☒

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeńowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☒ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Ośrodek Innowacyjności
ul. Pułaskiego 6/10
26-600 Radom

Kierujący centrum:

Eleonora ROSMAŃSKA
Osoba d/s kontaktów:
Eleonora ROSMAŃSKA

tel.: 0-48/364-42-41 w. 211; faks: 0-48/364-47-60
e-mail: innowacje@itee.radom.pl; www.itee.radom.pl

RZESZÓW**CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII RARR SA**

Institucja prowadząca: **Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego SA**

Data utworzenia: **2001**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 60 m²

USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☒	☐
– zarządzanie jakością	☐	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☒	☒	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☒	☐
– prawne	☒	☒	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☒	☐
– informatyka i komputery	☐	☒	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☒	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☒ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☒ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☒ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Centrum Transferu Technologii RARR SA
ul. Szopena 51
35-959 Rzeszów

Kierujący centrum:

Paweł WACNIK

Osoba d/s kontaktów:

Paweł WACNIK

tel.: 0-17/852-06-00 w. 233; faks: 0-17/852-06-11

e-mail: ctt@rarr.rzeszow.pl; www.rarr.rzeszow.pl

RZESZÓW

STOWARZYSZENIE NA RZECZ INNOWACYJNOŚCI I TRANSFERU TECHNOLOGII „HORYZONTY”

Institucja prowadząca: Stowarzyszenie na rzecz Innowacyjności i Transferu Technologii „HORYZONTY”

Data utworzenia: 2001

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 15 m²

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☐	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☒	☒
– księgowość, rachunkowość	☐	☒	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe
☒ – subwencje, granty, dopłaty | ☐ – <i>venture capital</i>
☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – inne formy |
|--|--|

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks
☒ – sieć komputerowa
☐ – warsztaty/laboratoria | ☐ – dostęp do baz danych
☒ – sale seminaryjne i konferencyjne (w miarę potrzeb udostępniane przez Politechnikę Rzeszowską) |
|--|--|

ADRES:

**Stowarzyszenie na rzecz Innowacyjności
i Transferu Technologii „HORYZONTY”
ul. Wincentego Pola 2
35-959 Rzeszów**

Kierujący centrum:

Kazimierz TUSZYŃSKI

Osoba d/s kontaktów:

Sylwia KOZYRA

tel./faks: 0-17/865-17-07

e-mail: horyzonty@man.rzeszow.pl; www.horyzonty.man.rzeszow.pl

SŁUPSK**OŚRODEK INNOWACJI NOT**

Instytucja prowadząca: **Naczelna Organizacja Techniczna FSNT w Warszawie**

Data utworzenia:

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 66 m²

**USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY
I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☒
– zarządzanie jakością	☒	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☒
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☒
– prawne	☐	☐	☒
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☒
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Ośrodek Innowacji NOT
ul. Garncarska 4
76-200 Słupsk

Kierujący centrum:

Kazimiera RENNERT
Osoba d/s kontaktów:
Kazimiera RENNERT

tel./faks: 0-59/842-25-38
e-mail: biuro@not.slupsk.pl

WARSZAWA**UNIWERSYTECKI OŚRODEK TRANSFERU TECHNOLOGII***Institucja prowadząca: Uniwersytet Warszawski**Data utworzenia: 1998**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 160 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☒	☒
– inne: IRC, STIM	☒	☒	☒

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☒ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Uniwersytecki Ośrodek Transferu
Technologii Uniwersytetu Warszawskiego
ul. Żwirki i Wigury 93
02-089 Warszawa**

Kierujący centrum:**Wojciech DOMINIK****Osoba d/s kontaktów:****Tomasz CICHOCKI****tel./faks: 0-22/554-07-30****e-mail: uott@uott.uw.edu.pl; www.uott.uw.edu.pl**

WARSZAWA**CENTRUM INNOWACJI I TRANSFERU TECHNOLOGII***Institucja prowadząca:* **Przemysłowy Instytut Elektroniki***Data utworzenia:* **2003***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 30 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☐
– informatyka i komputery	☒	☒	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☐	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Przemysłowy Instytut Elektroniki
ul. Długa 44/50
00-241 Warszawa

Kierujący centrum:

Stanisław MOSZCZYŃSKI
Osoba d/s kontaktów:
Tomasz KRYSIŃSKI

tel.: 0-22/635-54-78; faks: 0-22/831-30-14
e-mail: mostan@pie.edu.pl; www.pie.edu.pl

WARSZAWA**OŚRODEK TRANSFERU INNOWACJI**

Instytucja prowadząca: **Instytut Mechaniki i Konstrukcji Politechniki Warszawskiej**

Data utworzenia: **1997**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 150 m²

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☐	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☒	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Ośrodek Transferu Innowacji
ul. Narbutta 85
02-524 Warszawa**

Kierujący centrum:

Helena KOROLEWSKA-MROZ
Osoba d/s kontaktów:
Marek KACZOROWSKI

tel./faks: 0-22/660-86-09

e-mail: innowacje@wip.pw.edu.pl; [www.http://imik.wip.pw.edu.pl/OTI](http://imik.wip.pw.edu.pl/OTI)

WARSZAWA**CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII***Institucja prowadząca:* **Politechnika Warszawska***Data utworzenia:* **1999***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 67 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☐	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☐	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☐ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Centrum transferu Technologii
ul. Koszykowa 80
02-008 Warszawa

Kierujący centrum:

Jarosław TWORÓG
Osoba d/s kontaktów:
Anna ROGOWSKA

tel.: 0-22/660-71-66; faks: 0-22/660-71-67**e-mail: sekretariat@ctt.pw.edu.pl; www.ctt.pw.edu.pl**

WARSZAWA**FUNDACJA CENTRUM INNOWACJI FIRE**

Instytucja prowadząca: Fundacja Agencji Rozwoju Przemysłu SA utworzona z inicjatywy MG

Data utworzenia: 2002

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 162 m²

**USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY
I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☒	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☒	☐
– analiza rynku i marketing	☒	☒	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☒	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☒	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☒ – <i>venture capital</i>
☒ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☒ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Fundacja Centrum Innowacji FIRE
ul. Domaniewska 41
Budynek MARS, klatka A
02-672 Warszawa

Kierujący centrum:

Andrzej KACZMAREK

Osoba d/s kontaktów:

Magdalena PIETRUS

tel.: 0-22/460-37-69; faks: 0-22/460-37-65

e-mail: fire@innowacje.org.pl; www.innowacje.org.pl

WROCŁAW**WROCŁAWSKIE CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII***Institucja prowadząca: Politechnika Wrocławska**Data utworzenia: 1995**Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 1000 m²***USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☒	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☒
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☒
– zarządzanie jakością	☐	☐	☒
– finansowe, podatkowe	☒	☐	☒
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☒	☐	☒
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☒
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☒	☒	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☒ – współpraca z „aniołami biznesu”
☒ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Wrocławskie Centrum Transferu Technologii
ul. Smoluchowskiego 48
50-372 Wrocław

Kierujący centrum:**Jan KOCH****Osoba d/s kontaktów:****Joanna JELITO****tel.: 0-71/320-21-98; faks: 0-71/320-39-48****e-mail: j.jelito@wctt.pl; www.wctt.pl**

ZABRZE**INSTYTUT CHEMICZNEJ PRZERÓBKİ WĘGLA***Instytucja prowadząca:* **Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla***Data utworzenia:* **1955***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka –* **5169 m²****USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA**

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☐	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☐	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☐	☐
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☐	☒	☐
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☒ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla
ul. Zamkowa 1
41-803 Zabrze

Kierujący centrum:

Marek ŚCIAŻKO
Osoba d/s kontaktów:
Jolanta TELENGA-KOPYCZYŃSKA

tel.: 0-32/271-00-41; faks: 0-32/271-08-09**e-mail: office@ichpw.zabrze.pl; www.ichpw.zabrze.pl**

ZAMOŚĆ

WSCHODNI KLUB TECHNIKI I RACJONALIZACJI

Institucja prowadząca: **Wschodni Klub Techniki i Racjonalizacji**

Data utworzenia: **1975**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 260 m²

USŁUGI WSPIERAJACE: DORADZTWO INFORMACJA KURSY I SZKOLENIA

– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☒	☒	☒
– opracowanie biznesplanu	☒	☐	☐
– technologiczne i patentowe	☒	☒	☒
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☐	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☒	☒	☒
– zarządzanie biznesem	☐	☐	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☐	☐	☐
– zarządzanie jakością	☒	☒	☒
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☒	☒	☒
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☐	☐
– informatyka i komputery	☐	☐	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne – ochrona środowiska	☒	☒	☒

WSPARCIE FINANSOWE:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych	☐ – <i>venture capital</i>
☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe	☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
☐ – subwencje, granty, dopłaty	☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

☒ – kopiarka, faks	☒ – dostęp do baz danych
☒ – sieć komputerowa	☒ – sale seminaryjne i konferencyjne
☐ – warsztaty/laboratoria	

ADRES:

**Wschodni Klub Techniki i Racjonalizacji
ul. Piłsudskiego 33
22-400 Zamość**

Kierujący centrum:

Zdzisław STASZCZUK

Osoba d/s kontaktów:

Zdzisław STASZCZUK

tel.: 0-84/639-50-61; faks: 0-84/639-50-35

e-mail: wktir-zamosc@pro.onet.pl; www.wktir.zam.pl

ZIELONA GÓRA**CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
I TRANSFERU TECHNOLOGII***Institucja prowadząca:* **Uniwersytet Zielonogórski***Data utworzenia:* **2001***Powierzchnia całkowita w dyspozycji ośrodka – 16 m²*

USŁUGI WSPIERAJACE:	DORADZTWO	INFORMACJA	KURSY I SZKOLENIA
– przedsiębiorczość, tworzenie firmy	☐	☒	☐
– opracowanie biznesplanu	☒	☒	☒
– technologiczne i patentowe	☐	☒	☐
– pośrednictwo kooperacyjne	☐	☒	☐
– wdrażanie nowych usług i produktów	☐	☒	☐
– zarządzanie biznesem	☒	☒	☐
– zarządzanie zasobami ludzkimi	☒	☒	☐
– zarządzanie jakością	☐	☐	☐
– finansowe, podatkowe	☐	☐	☐
– księgowość, rachunkowość	☐	☐	☐
– prawne	☐	☐	☐
– analiza rynku i marketing	☐	☒	☐
– informatyka i komputery	☐	☒	☐
– dostęp do funduszy europejskich	☒	☒	☒
– handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa	☐	☐	☐
– inne – ochrona środowiska	☐	☐	☐

WSPARCIE FINANSOWE:

- ☐ – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych
- ☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- ☐ – subwencje, granty, dopłaty

- ☐ – *venture capital*
- ☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
- ☒ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- ☒ – kopiarka, faks
- ☒ – sieć komputerowa
- ☐ – warsztaty/laboratoria
- ☒ – dostęp do baz danych
- ☒ – sale seminaryjne i konferencyjne

ADRES:

**Centrum Przedsiębiorczości i Transferu
Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego
Al. Wojska Polskiego 69, Kampus B, pok. 304
65-762 Zielona Góra**

Kierujący centrum:**Roman KIELEC****Osoba d/s kontaktów:****Justyna PATALAS****tel.: 0-68/328-32-09; faks: 0-68/328-32-98****e-mail: j.patalas@cptt.uz.zgora.pl; www.cptt.uz.zgora.pl**

3. Dane adresowe pozostałych centrów transferu technologii

- 1. Regionalna Sieć Promocji Transferu Technologii** [Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Bielsku-Białej] ul. Cieszyńska 365, 43-382 Bielsko-Biała; tel.: 0-33/812-26-75, faks: 0-33/818-47-79 Kierujący – Jarosław Niemczyk e-mail: jniemczyk@arrsa.pl; biuro@arrsa.pl; www.arrsa.pl

Krzysztof B. Matusiak, Krzysztof Zasiadły

ROZWÓJ INKUBATORÓW TECHNOLOGICZNYCH

1. Charakterystyka inkubatorów technologicznych

Inkubatory technologiczne (centra technologiczne) są typem programu inkubacji przedsiębiorczości¹, rozwijanym w otoczeniu lub powiązaniu z instytucjami naukowo-badawczymi. Główne ich funkcje obejmują wspomaganie rozwoju nowo po-

¹ Definiowanym jako wyodrębniony organizacyjnie i oparty na nieruchomościach ośrodek, łączący ofertę lokalową z usługami wspierającymi rozwój małych firm. Światowe Forum Stowarzyszeń Inkubatorów Przedsiębiorczości i Parków Naukowych Inkubatorów, które odbyło się w 2003 r. w Richmond (USA), przyjęło jedną definicję dla inkubowania biznesu i inkubatorów przedsiębiorczości: *Program Inkubacji Przedsiębiorczości zdefiniowano jako proces rozwoju ekonomicznego i socjalnego, skierowany na doradzanie potencjalnym, początkującym przedsiębiorstwom (start-up), organizowanie oraz przyspieszenie ich wzrostu i sukcesu poprzez kompleksowy program wspierania biznesu. Głównym celem jest wypromowanie efektywnych przedsiębiorstw, które wyjdą z programu w określonym czasie, zdolne samodzielnie przetrwać finansowo na rynku. Te firmy tworzą miejsca pracy, rewitalizują środowisko lokalne, komercjalizują nowe technologie, tworzą dobrobyt i pomyślny rozwój lokalnej i narodowej gospodarki. Kluczowymi elementami sukcesu inkubacji przedsiębiorczości są: 1) Zarząd, który organizuje środki i rozwija powiązania biznesowe, marketingowe i menedżerskie odpowiednio do potrzeb przedsiębiorców – klientów; 2) Wspólne usługi biurowe, szkolenie, zaplecze techniczne i wyposażenie; 3) Dobór klientów i proces przyspieszonego rozwoju, w wyniku czego przedsiębiorstwa stają się bardziej samodzielne oraz przygotowane do wyjścia z programu; 4) Pomoc w uzyskaniu środków finansowych niezbędnych dla rozwoju przedsiębiorstwa.*

Program Inkubacji Przedsiębiorczości dodaje wartości przedsiębiorstwom poprzez oferowanie we własnym obiekcie odpowiedniej powierzchni i elastycznych warunków najmu. Ta definicja jest ciągle rozwijana i uzupełniana na kolejnych Forach Stowarzyszeń w New Delhi (2004) i Baltimore (2005).

wstałych firm oraz optymalizację warunków dla transferu i komercjalizacji technologii poprzez:

- kontakty z instytucjami naukowymi i ocenę przedsięwzięć innowacyjnych;
- usługi wspierające biznes, np. doradztwo finansowe, marketingowe, prawne, organizacyjne i technologiczne;
- pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych, w tym funduszy ryzyka;
- tworzenie właściwego klimatu dla podejmowania działalności gospodarczej i realizacji przedsięwzięć innowacyjnych, tzw. efekty synergiczne;
- dostarczanie odpowiedniej do potrzeb powierzchni na działalność gospodarczą.

Podstawowym zadaniem inkubatora jest asysta w tworzeniu oraz pomoc w pierwszym okresie działania małej technologicznej firmy. W bieżącej działalności podkreśla się korzyści jakie wynikają z osobistego kontaktu przedsiębiorców z zarządem i pracownikami inkubatora, trenerami i doradcami oraz innymi przedsiębiorcami, lokatorami inkubatora. Efektem bezpośrednich kontaktów są tzw. efekty synergii, trudne do osiągnięcia w innych warunkach. W działaniach inkubacyjnych kładzie się coraz większy nacisk na „miękkie” usługi dla małych i średnich przedsiębiorstw. Wsparcie biznesu w inkubatorze obejmuje:

- preferencyjne stawki czynszu rosnące wraz upływem pobytu w inkubatorze;
- szkolenia oraz usługi doradcze i informacyjne;
- asystę w transferze technologii;
- dostęp do wspólnej infrastruktury technicznej i serwisowej;
- dostęp do różnorodnych lokalnych i globalnych sieci biznesowych.

Okres pobytu firmy w inkubatorze wynosi od 3 do 5 lat. Pod koniec tego okresu warunki ekonomiczne (czynsz i opłaty) nie odbiegają od stawek w najbliższym otoczeniu.

Głównym celem inkubatora technologicznego jest pomoc nowo powstałej, innowacyjnej firmie w osiągnięciu dojrzałości i zdolności do samodzielnego funkcjonowania na rynku². Inkubator może aktywnie oddziaływać na rozwój lokalny/regionalny i tzw. otoczenie przedsiębiorstw, realizując następujące zadania:

- rozwijanie nowoczesnych form współpracy środowiska naukowego i lokalnego biznesu;
- tworzenie nowych, trwałych miejsc pracy;
- transfer i komercjalizację technologii;
- wspieranie rozwoju lokalnego, inicjowanie przekształceń strukturalnych, zagospodarowanie niewykorzystywanych obiektów przemysłowych;
- promocję przedsiębiorczości, rozwój ekonomiczny sektora prywatnego;
- promocję regionu, tworzenie sieci współpracy.

² W gospodarce rynkowej pięć lat przeżywa średnio 20–30% nowo powstałych przedsiębiorstw. Z doświadczeń inkubatorów przedsiębiorczości widać, że te relacje mogą ulec odwróceniu, tzn. 60–80% firm z inkubatora może dalej, skutecznie rozwijać się na rynku.

Oddziaływanie inkubatorów – zarówno na przedsiębiorczość i rozwój ekonomiczny, jak i na rozprzestrzenianie się współpracy technologicznej – uczyniło z nich uznane narzędzie rozwoju regionalnego. Pierwsze tego typu koncepcje lokalizacyjne pojawiły się w USA w połowie lat sześćdziesiątych, a w Europie Zachodniej dziesięć lat później i były traktowane jako instrument tworzenia alternatywnych miejsc pracy, wspomagania indywidualnej przedsiębiorczości, zagospodarowania obiektów poprzemysłowych w regionach dotkniętych kryzysem strukturalnym. Od końca lat osiemdziesiątych inkubatory są coraz powszechniej wykorzystywaną przez władze publiczne, formą pobudzania rozwoju gospodarczego i innowacyjności, przekształceń strukturalnych, tworzenia nowych miejsc pracy.

Inkubatory technologiczne, w tym przy uczelniach, nie są również w Polsce pomysłem nowym. Pierwsze koncepcje pojawiły się niezależnie od siebie w 1990 r., a za pierwszy ośrodek należy uznać Wielkopolskie Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości w Poznaniu, powstałe przy istotnym zaangażowaniu Politechniki Poznańskiej. W krótkim czasie powstały kolejne powiązane z uczelniami państwowymi ośrodki; w Gdańsku – Centrum Technologiczne przy Politechnice Gdańskiej, w Krakowie – Progress and Business Incubator, i w Warszawie – Centrum Przedsiębiorczości przy Politechnice Warszawskiej. Omawiane inicjatywy cechowała innowacyjna orientacja na firmy wdrażające nowe produkty i technologie oraz na współpracę z instytucjami naukowo-badawczymi. W połowie 1992 r. utworzono w Szczecinie i Łodzi pierwsze, tradycyjne inkubatory zorientowane na wspieranie szeroko rozumianej przedsiębiorczości, bez wymogu technologicznego charakteru firm.

W Polsce łącznie utworzono ponad 80 inkubatorów, z których w połowie 2005 r. działały 52³, a cechy technologicznych spełniało 7. Podstawą wyodrębnienia są działania w zakresie wsparcia innowacyjności firm-lokatorów. Rozwój inkubatorów technologicznych następuje dwoma ścieżkami:

- poprzez przekształcanie tradycyjnych inkubatorów w drodze rozwijania funkcji innowacyjnych (Łódź, Szczecin, Mielec, Kalisz, Ruda Śląska);
- przez tworzenie nowych inkubatorów w ramach parków technologicznych (Gdynia, Wrocław).

W najbliższych latach najprawdopodobniej nastąpi potrojenie liczby tego typu ośrodków. Obecnie realizowanych jest 17 nowych inicjatyw inkubatorowych, głównie w parkach technologicznych (Poznań, Kraków, Łódź, Bełchatów) i przy szkołach wyższych (Uniwersytet Jagielloński – Kraków, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna – Łódź). Należy również założyć przekształcenie szeregu obecnie funkcjonujących inkubatorów akademickich w inkubatory technologicz-

³ Zob. K.B. Matusiak, K. Zasiadły, *Inkubatory Przedsiębiorczości* [w:] K.B. Matusiak (red.), *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce*, SOOIPP–Raport 2004, Łódź/Poznań 2004, ss. 283–334.

ne z szeroką ofertą pomieszczeń dla firm. Preferencje w bieżącej działalności inkubatorów dotyczą⁴:

- wspierania tworzenia nowych technologicznych firm 4,7 p.;
- budowy sieci współpracy nauka – biznes 4,5 p.;
- zapewnienia efektywności ekonomicznej inkubatora 4,4 p.;
- tworzenia nowych miejsc pracy 4,3 p.;
- pomocy w rozwoju małych, lokalnych firm 4,3 p.;
- transferu i komercjalizacji technologii 4,2 p.;
- zapewnienia powierzchni rynkowo skutecznymi firmami 3,7 p.

Tabela nr 1. Struktura przedsiębiorstw w inkubatorach technologicznych

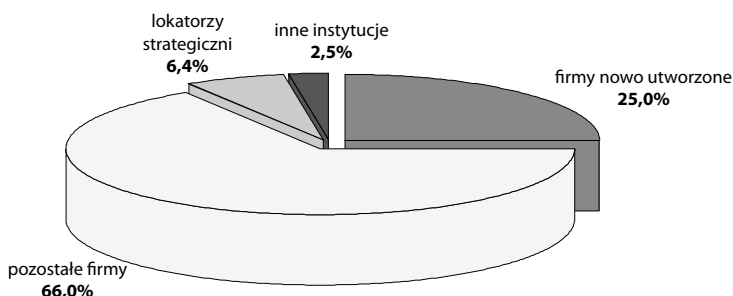
Kategorie przedsiębiorstw:	Liczba podmiotów	Liczba miejsc pracy	Zajmowana powierzchnia (w m ²)
firmy nowo utworzone	39	265	4080
pozostałe firmy	104	414	8 365
lokatorzy strategiczni	10	74	797
inne instytucje	3	30	916
łącznie	156	783	14158
podmioty, które opuściły inkubatory	164	997	X

Źródło: opracowanie własne.

Przeciętny inkubator technologiczny zajmuje powierzchnię 3828,4 m² (od 370 do 7500 m²), z czego 64,9% stanowi powierzchnia netto pod wynajem dla firm i innych użytkowników. We wszystkich inkubatorach działa łącznie ok. 156 podmiotów tworzących 783 miejsc pracy, w tym 25,9% lokatorów to firmy nowo utworzone. W większości inkubatorów maksymalny okres pobytu wynosi 2 lub 3 lata, a w części z nich nie stosuje się żadnych ograniczeń. Ponad 164 firmy, tworzące około 1 tys. miejsc pracy, już opuściło inkubatory (z reguły potrzebowały większej powierzchni pod działalność niż mógł im zaoferować inkubator lub upłynął trzyletni okres inkubacji) i rozwijają się dalej bardzo dynamicznie. Firmy te zachowują najczęściej dotychczasowe powiązania z inkubatorem, korzystając z oferowanych w nim usług.

Z usług inkubatora korzystają również lokalne firmy nie będące nigdy ich lokatorami. W statystycznym inkubatorze na umowę o pracę jest zatrudnionych 7 osób, a kolejne 34 uczestniczą w jego pracach na zasadzie umów-zleceń.

⁴ Ocen dokonywano na pięciostopniowej skali od 1 do 5, gdzie 1 punkt oznacza ocenę najniższą, czyli brak występowania danego elementu, a 5 punktów – ocenę najwyższą, czyli fakt, że dany element ma decydujący wpływ/znaczenie.

Wykres nr 1. Struktura lokatorów inkubatorów technologicznych (w %)

Źródło: opracowanie własne.

W inkubatorach obserwujemy duże różnice w opłatach za czynsz – od 0 zł do 42 zł za metr powierzchni (bez podatku od wartości dodanej VAT). Stawki są uzależnione od: standardu, lokalizacji, rodzaju firmy lub rodzaju powierzchni (produkcyjna, biurowa, inna) i sytuacji na lokalnym rynku nieruchomości. Przeciętne opłaty za wynajem kształtują się następująco:

typ powierzchni:	wysokość opłat (w zł za m ²):		
	w momencie wejścia	po roku	stawka komercyjna
produkcyjna	9,5	11,3	14,6
biurowa	12,1	18,8	19,1
pozostała	10,7	22,5	22,5

Większość inkubatorów stosuje elastyczny system najmu w zależności od typu lokatora, mimo że polityka opłat jest dużo sztywniejsza, niż w tradycyjnych inkubatorach. Szczególnie nowo tworzone firmy innowacyjne mogą liczyć na szereg udogodnień, obejmujących niższe opłaty przez pierwsze miesiące działalności, wzrastające jednak wraz z upływem czasu do poziomu rynkowego.

W co drugim inkubatorów stosowane stawki są niższe od rynkowych – przeciętnie o 45% (od 0 do 60%). Jednocześnie wysokość opłat jest uzależniona od standardu obiektu, jego lokalizacji i stanu technicznego. Większość inkubatorów posiada szczegółowe regulaminy przyjmowania i pobytu firm-lokatorów; decyzję o przyjęciu podejmuje zarząd. Stosowane są następujące oczekiwania względem firm-lokatorów:

- duży potencjał wzrostu;
- potrzeby w zakresie współpracy z ośrodkiem B + R;
- innowacyjny charakter przedsięwzięcia;
- realistyczny biznesplan;
- określony profil branżowy.

Podstawę dla sprawnego funkcjonowania inkubatorów tworzą zorganizowane formy pomocy małym, innowacyjnym firmom. W ogólnym zarysie pomoc obejmuje: różnego typu doradztwo i konsulting, dostęp do informacji, infrastrukturę i ofertę wspólnych urządzeń serwisowych oraz wsparcie finansowe i pośrednictwo w kontaktach z instytucjami ryzyka. Oferta doradcza, szkoleniowa i informacyjna dostępna w inkubatorach technologicznych obejmuje:

– przedsiębiorczość i tworzenie firmy	w 86% inkubatorów;
– dostęp do środków z funduszy europejskich	w 86%;
– pośrednictwo kooperacyjne	w 86%;
– opracowanie biznesplanów i wniosków kredytowych	w 71%;
– finanse i podatki	w 71%;
– księgowość i rachunkowość	w 71%;
– prawo gospodarcze	w 71%;
– badania rynku i marketing	w 71%;
– nowe technologie i patenty	w 57%.

We wszystkich inkubatorach do dyspozycji firm jest: recepcja, obsługa sekretariatu, faks, kopiarka, a w 86% z nich – sieć komputerowa i sala seminaryjna. Poziom infrastruktury należy uznać za wysoki. Niska jest natomiast dostępność instrumentów wsparcia finansowego; nadal jedynie w pojedynczych przypadkach, mamy do czynienia z: funduszami pożyczkowymi czy rozwiniętą współpracą z „aniołami biznesu” lub funduszami *venture capital*. Braki te są dostrzegane przez menadżerów inkubatorów. Z oferowanych form wsparcia korzystają z reguły również firmy absolutnie i inne małe podmioty działające w otoczeniu inkubatora. W 40% inkubatorów funkcjonuje bar lub kawiarnia.

Bieżące prowadzenie inkubatora pochłania środki finansowe w wysokości 985 319 zł rocznie; w 45% jest pokrywane wpływami z czynszu od firm, a w 55% z grantów i projektów celowych. Na uwagę zasługuje niska samodzielność finansowa, sięgająca tylko 50% dysponowanego budżetu.

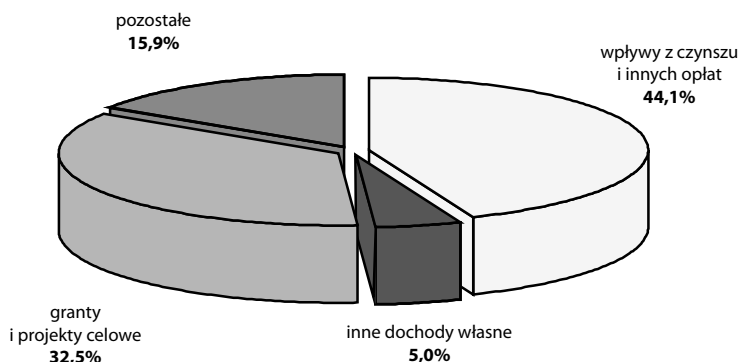
Do głównych trudności i barier rozwoju inkubatorów ich menedżerowie zaliczają w kolejności⁵:

- 1) ograniczenia prawne i brak procedur transferu technologii 3,7 p.;

⁵ Ocen dokonywano na pięciostopniowej skali od 1 do 5, gdzie 1 punkt oznacza ocenę najniższą, czyli brak występowania danego elementu, a 5 punktów – ocenę najwyższą, czyli fakt, że dany element ma decydujący wpływ/znaczenie.

2) brak partnerskiej i biznesowo zorientowanej współpracy ze środowiskiem naukowym	3,2 p.;
3) złą sytuację gospodarczą w regionie	2,8 p.;
4) brak chętnych do założenia własnej firmy	2,7 p.;
5) brak środków na wyposażenie i adaptację	2,6 p.;
6) akademicką szarą strefę	2,5 p.;
7) problemy współpracy z lokalnymi i regionalnymi instytucjami, brak wsparcia	2,4 p.;
8) niechęć środowiska naukowego do komercjalizacji osiągnięć naukowych	2,3 p.

Wykres nr 2. Struktura przychodów przeciętnego inkubatora

Źródło: opracowanie własne.

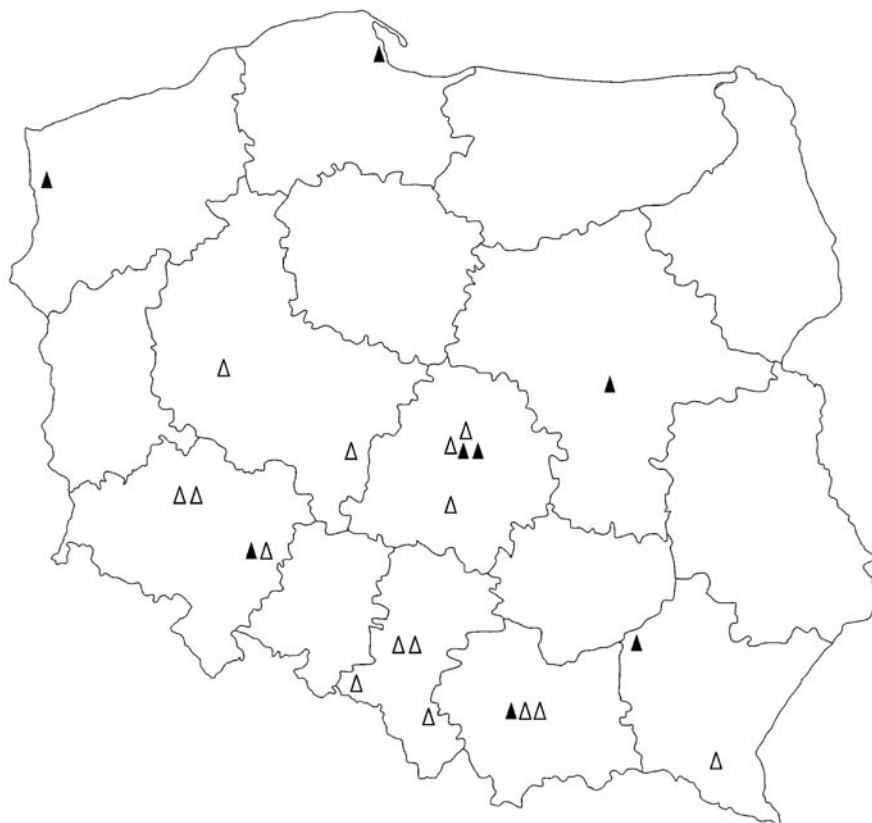
W porównaniu z charakterystykami tradycyjnych inkubatorów, inicjatywy o charakterze technologicznym wyróżniają się następującymi cechami:

- są większe, bogatsze i lepiej wyposażone;
- prowadzą szerszą działalność szkoleniową, doradczą i informacyjną, głównie w zakresie wykorzystania funduszy europejskich oraz współpracy z B + R i realizacji przedsięwzięć innowacyjnych;
- prowadzą sztywniejszą politykę opłat za wynajem i usługi;
- w mniejszym zakresie są samowystarczalne finansowo.

Potwierdzeniem są przedstawione poniżej dane szczegółowe, różnicujące inkubatory tradycyjne i technologiczne:

	przeciętny, tradycyjny inkubator	inkubator technologiczny
– powierzchnia całkowita (w m ²)	3175	3828
– powierzchnia do wynajęcia (w m ²)	1892	2483
– powierzchnia wynajmowana (w m ²)	1503	1933
– liczba firm-lokatorów	19	23
– firmy nowo utworzone	7	6
– firmy, które opuściły inkubator i działają w regionie	20	27
– liczba utworzonych miejsc pracy	87	106
– liczba osób obsługi kadrowej	6	7
– budżet (w zł)	388545	985319
– poziom samofinansowania działalności (w %)	82,6	49,1

Rysunek nr 1. Lokalizacja inkubatorów technologicznych

▲ działające inkubatory technologiczne;
 △ inkubatory technologiczne w tworzeniu

Źródło: opracowanie własne.

2. Prezentacja polskich inkubatorów technologicznych

Pomorski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości, Gdynia	114
Inkubator Technologii, Łódź	115
Inkubator Przedsiębiorczości, Łódź	116
Inkubator Przedsiębiorczości IN-MARR, Mielec	117
Inkubator Przedsiębiorczości – Centrum Technologiczne, Szczecin	118
Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa	119
Dolnośląski Inkubator Naukowo-Technologiczny, Wrocław	120

GDYNIA**POMORSKI INKUBATOR INNOWACJI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Instytucja prowadząca: Pomorski Park Naukowo-Technologiczny

Data utworzenia: 2004 Powierzchnia całkowita – 2000 m², w tym dla firm-lokatorów – 1500 m²

CZYNSZ (wraz z preferencjami):	wejście	po roku	stawka komercyjna
– powierzchnia produkcyjna	.	.	. zł/m ²
– powierzchnia biurowa	5,00	10,00	. zł/m ²
– pozostała	3,50	7,00	. zł/m ²

UŻYTKOWNICY	Liczba firm	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
firmy nowo utworzone	4	12	190
pozostałe firmy (objęte preferencjami)	4	15	220
lokatorzy strategiczni	–	–	–
inne instytucje	–	–	–
łącznie	8	27	410
podmioty, które opuściły ośrodek	1	2	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiaarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [x] – kawiarnia, bar
- [] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – inne formy

ADRES:

**Pomorski Inkubator Innowacji
i Przedsiębiorczości
al. Zwycięstwa 96/98
81-451 Gdynia**

Kierujący inkubatorem:

Katarzyna PODHAJSKA-ŚREDNIAWA

Osoba d/s kontaktów:

Beata JODEL

tel./faks: 0-58/622-55-88

e-mail: b.jodel@ppnt.org.pl; www.ppnt.org.pl

ŁÓDŹ**INKUBATOR TECHNOLOGII**

Instytucja prowadząca: Akcelerator Technologii Uniwersytetu Łódzkiego

Data utworzenia: 2003 *Powierzchnia całkowita* – 370 m², *w tym dla firm-lokatorów* – 340 m²

CZYNSZ (wraz z preferencjami): stawka komercyjna
 – powierzchnia produkcyjna – zł/m²
 – powierzchnia biurowa 6,00 zł/m²

UŻYTKOWNICY	Liczba firm	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
firmy nowo utworzone	10	30	150
pozostałe firmy (objęte preferencjami)	–	–	–
lokatorzy strategiczni	–	–	–
inne instytucje	–	–	–
łącznie	10	30	150
podmioty, które opuściły ośrodek	–	–	X

DORADZTWO, INFORMACJA, KURSY, SZKOLENIA:

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [x] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [x] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [x] – zarządzanie biznesem
- [x] – zarządzanie jakością
- [x] – *venture capital*

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiaarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [x] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [x] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [x] – subwencje, granty, dopłaty
- [x] – inne formy

ADRES:

Inkubator Technologii
ul. J. Matejki 22/26
90-237 Łódź

tel.: 0-42/635-49-83, 635-49-84; faks: 0-42/635-49-85

e-mail: at@uni.lodz.pl, epostolska@uni.lodz.pl, mglowacka@uni.lodz.pl;

www.at.uni.lodz.pl

Kierujący inkubatorem:

Ewa POSTOLSKA

Osoba d/s kontaktów:

Maria GŁOWACKA

ŁÓDŹ**INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Instytucja prowadząca: **Fundacja Inkubator**

Data utworzenia: **1992** *Powierzchnia całkowita – 3860 m², w tym dla firm-lokatorów – 1991 m²*

CZYNSZ (wraz z preferencjami): stawka komercyjna

– powierzchnia produkcyjna 10,00 zł/m²

– powierzchnia biurowa 22,00 zł/m²

UŻYTKOWNICY	Liczba firm	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
firmy nowo utworzone	5	9	145
pozostałe firmy (objęte preferencjami)	15	144	1196,5
lokatorzy strategiczni	2	5	97
inne instytucje	1	.	25
łącznie	23	158	1463,5
podmioty, które opuściły ośrodek	.	.	X

DORADZTWO, INFORMACJA,**KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [] – prawne
- [] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*
- [] – inne formy

INFRASTRUKTURA**TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiaarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminarij

POMOC FINANSOWA:

- [x] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [x] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

Fundacja Inkubator
ul. Piotrkowska 143
90-434 Łódź

Kierujący inkubatorem:

Jan MERTL

Osoba d/s kontaktów:

Andrzej BURGHARDT

tel.: 0-42/633-16-55

e-mail: fundacja@inkubator.org.pl; www.inkubator.org.pl

MIELEC**INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI IN-MARR**

Instytucja prowadząca: Agencja Rozwoju Regionalnego MARR SA

Data utworzenia: 1992 Powierzchnia całkowita – 5527 m², w tym dla firm-lokatorów – 4043 m²

CZYNSZ (wraz z preferencjami):	wejście	po roku	stawka komercyjna
– powierzchnia produkcyjna	7,00	8,50	14,00 zł/m ²
– powierzchnia biurowa	18,00	18,50	20,00 zł/m ²

UŻYTKOWNICY	Liczba firm	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
firmy nowo utworzone	11	148	2346
pozostałe firmy (objęte preferencjami)	3	23	752
lokatorzy strategiczni	5	38	629
inne instytucje	2	.	16
łącznie	21	209	3743
podmioty, które opuściły ośrodek	78	900	x

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [] – finansowe, podatkowe
- [] – księgowość, rachunkowość
- [] – prawne
- [] – analiza rynku i marketing
- [] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [x] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [x] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [x] – inne formy

ADRES:

Inkubator Przedsiębiorczości IN-MARR
ul. Wojska Polskiego 9
39-300 Mielec

tel.: 0-17/788-00-10, 788-78-44, 788-78-22, 788-78-40; faks: 0-17/788-66-18

e-mail: in-marr@inkubator.ptc.pl, in-marr@biznes.mielec.pl

www.marr.com.pl, www.inkubator.mielec.pl

Kierujący inkubatorem:

Jerzy BAJOREK

Osoba d/s kontaktów:

Jerzy BAJOREK

SZCZECIN

INUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – CENTRUM TECHNOLOGICZNE

Institucja prowadząca: **Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego
Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości**

Data utworzenia: **1995** *Powierzchnia całkowita –* **7500 m²**, *w tym dla firm-lokatorów –* **3900 m²**

CZYNSZ (wraz z preferencjami): powierzchnia produkcyjna 11,00 zł/m²
powierzchnia biurowa 22,00 zł/m²

UŻYTKOWNICY	Liczba firm	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
firmy nowo utworzone	3	9	62
pozostałe firmy (objęte preferencjami)	34	88	2590
lokatorzy strategiczni	4	29	88
inne instytucje	–	–	–
łącznie	41	126	2740
podmioty, które opuściły ośrodek	25	95	X

DORADZTWO, INFORMACJA, KURSY, SZKOLENIA:

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [x] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiaarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [x] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – inne formy

ADRES:

Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości
ul. Kolumba 86
70-035 Szczecin

Kierujący inkubatorem:

Zbigniew PLUTA
Osoba d/s kontaktów:
Aldona KSIĄŻEK

tel.: 0-91/489-22-74; faks: 0-91/489-20-51

e-mail: zsrg@zsrg.szczecin.pl; www.zsrg.szczecin.pl

WARSZAWA**CENTRUM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Instytucja prowadząca: **Politechnika Warszawska**

Data utworzenia: **1991** *Powierzchnia całkowita – 467 m², w tym dla firm-lokatorów – 417 m²*

CZYNSZ (wraz z preferencjami):

- powierzchnia produkcyjna 15–20 zł/m²
- powierzchnia biurowa 20–25 zł/m²
- pozostała 10–15 zł/m²

UŻYTKOWNICY	Liczba firm	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
firmy nowo utworzone	–	–	–
pozostałe firmy (objęte preferencjami)	5	12	150
lokatorzy strategiczni	1	7	80
inne instytucje	–	–	–
łącznie	6	19	230
podmioty, które opuściły ośrodek	60	.	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [] – finansowe, podatkowe
- [] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [x] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – inne formy

ADRES:

**Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości
Politechniki Warszawskiej
ul. Smolna 6
00-375 Warszawa**

Kierujący inkubatorem:

Karol LITYŃSKI

Osoba d/s kontaktów:

Elżbieta Jolanta OLSZTYNA

tel./faks: 0-22/629-02-86

e-mail: k.litynski@mbox.pw.edu.pl

WROCŁAW**DOLNOŚLĄSKI INKUBATOR NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY**

Instytucja prowadząca: **Wrocławski Park Technologiczny**

Data utworzenia: **1998** *Powierzchnia całkowita –* **7075 m²**, w tym dla firm-lokatorów – **5190 m²**

CZYNSZ (wraz z preferencjami):	wejście*	po roku*	stawka komercyjna
– powierzchnia produkcyjna	1,00	2,00	4,00 euro/m ²
– powierzchnia biurowa	2,00	6,00	12,00 euro/m ²

* tylko dla firm inkubowanych

UŻYTKOWNICY	Liczba firm	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
firmy nowo utworzone	5	60	1200
pozostałe firmy (objęte preferencjami)	24	200	2800
lokatorzy strategiczni	–	–	–
inne instytucje	1	30	900
łącznie	30	290	4900
podmioty, które opuściły ośrodek	–	–	X

DORADZTWO, INFORMACJA, KURSY, SZKOLENIA:

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [x] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – inne formy

ADRES:

**Dolnośląski Inkubator
Naukowo-Technologiczny
ul. Muchoborska 18
54-424 Wrocław**

Kierujący inkubatorem:

**Maciej CHOROWSKI
Grzegorz GROMADA**
Osoba d/s kontaktów:
Sylwia KMITA

tel.: 0-71/798-58-00; faks: 0-71/780-40-34
e-mail: wpt@technologypark.pl; www.technologypark.pl

3. Dane adresowe tworzonych inkubatorów technologicznych

1. **Beskidzki Inkubator Technologiczny** [Agencja Rozwoju Regionalnego SA]
ul. Cieszyńska 365, 43-382 Bielsko-Biała; tel.: 0-33/812-26-75, faks: 0-33/818-47-79
e-mail: biuro@arrsa.pl; www.arrsa.pl
2. **Inkubator Technologiczny** [Bełchatowsko Kleszczowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego]
ul. Ciepłownicza 5, 97-400 Bełchatów;
tel.: 0-44/733-11-20, 733-01-12, 733-11-65, faks: 0-44/733-11-65
Kontakt – Tomasz Karolak
e-mail: bkppt@ppt.belchatow.pl; www.ppt.belchatow.pl
3. **Inkubator Technologiczny** [Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości]
ul. Częstochowska 25, 62-800 Kalisz; tel.: 0-62/764-12-42, faks: 0-62/764-50-16
Kontakt – Piotr Sadowski
e-mail: kip@kip.kalisz.pl; www.kip.kalisz.pl
4. **Rybnicki Inkubator Technologiczny** [Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw SA]
ul. Astrów 10; 40-045 Katowice; tel.: 0-32/251-64-21, faks: 0-32/251-58-31
Kontakt – Bogusław Roleksa
e-mail: jrzymelka@gapp.pl, weryk@gapp.pl; www.gapp.pl
5. **Technoinkubator** [Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.]
Al. Jana Pawła II nr 37, 31-864 Kraków; tel.: 0-12/640-19-40, faks: 0-12/640-19-45
Kontakt – Krzysztof Krzysztofiak
e-mail: biuro@sse.krakow.pl; www.sse.krakow.pl
6. **Jagielloński Park i Inkubator Technologii** [Jagiellońskie Centrum Innowacji Sp. z o.o.]
ul. Gołębia 24, 31-007 Kraków; tel.: 0-12/421-83-04, faks: 0-12/422-60-18
Kontakt – Paweł Błachno
e-mail: blachnop@uj.edu.pl; www.uj.edu.pl/cittru/inkubator.html
7. **Krośnieński Inkubator Technologiczny** [Krośnieński Inkubator Technologiczny Sp. z o.o.]
ul. Żwirki i Wigury 6; 38-400 Krosno; tel.: 0-13/436-21-06, faks: 0-13/436-21-06
Kontakt – Bogusław Kogut
e-mail: inkubator@pig-chamber.com.pl; www.citt.com.pl
8. **Akademicki Inkubator Technologiczny** [Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju PWSZ im. Witelona w Legnicy „Wspólnota Akademicka”]
ul. Sejmowa 5A (lok. 17), 59-220 Legnica; tel.: 0-76/723-21-20, faks: 0-76/723-29-04
Kontakt – Jerzy Stefaniak
e-mail: wa-pwsz@pwsz.legnica.edu.pl
9. **Regionalny Inkubator Technologiczny** [Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG SA]
ul. M. Rataja 26, 59-220 Legnica; tel.: 0-76/862-27-77, faks: 0-76/862-09-68
Kontakt – Robert Kropiwnicki
e-mail: arleg@arleg.com; www.arleg.com

- 10. Inkubator Technologiczny WSHE** [Fundacja Wspierania Edukacji i Nauki – Studia Dostępne]
ul. Rewolucji 1905 r. 52, 90-213 Łódź; tel.: 0-42/631-50-20, faks: 0-42/631-50-20
Kontakt – Piotr Kociołek
e-mail: inkubator@wshe.lodz.pl; www.inkubator.wshe.lodz.pl
- 11. Inkubator dla Łódzkiego Regionalnego Parku Naukowo-Technologicznego** [Łódzki Regionalny Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o.]
Pl. Komuny Paryskiej 6 (lok. 305), 90-007 Łódź; tel.: 0-42/638-46-83, faks: 0-42/638-42-16
Kontakt – Andrzej Tomaszewski
e-mail: andrzej.tomaszewski@uml.lodz.pl; www.technopark.lodz.pl
- 12. Inkubator na terenie Poznańskiego Parku Naukowo Technologicznego** [Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza – Poznański Park Naukowo-Technologiczny]
ul. Rubież 46, 61-612 Poznań; tel.: 0-61/827-97-42, faks: 0-61/827-97-41
Kontakt – Jacek Guliński
e-mail: fundacja@ppnt.poznan.pl; www.ppnt.poznan.pl
- 13. Regionalny Inkubator Technologiczny „NOWA MYŚL”** [Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.]
ul. Wolności 6, 41-700 Ruda Śląska; tel.: 0-32/248-77-86, faks: 0-32/243-69-30
Kontakt – Marek Kalka
e-mail: inwestor@ruda-sl.pl; http://www.ruda-sl.pl/cig/
- 14. Górnośląski Inkubator Technologiczny** [Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o.]
ul. Szyb Walenty 32, 41-700 Ruda Śląska; tel./faks: 0-32/340-90-55
Kontakt – Tomasz Copp
e-mail: info@inkubatorrudzki.pl t.copp@inkubatorrudzki.pl;
www.inkubatorrudzki.pl
- 15. Inkubator – Centrum Technologii** [Wrocławski Park Technologiczny SA]
ul. Muchoborska 18, 54-424 Wrocław; tel.: 0-71/798-58-00, faks: 0-71/780-40-34
Kontakt – Maciej Chorowski, Grzegorz Gromada
e-mail: wpt@technologypark.pl; www.technologypark.pl

Krzysztof B. Matusiak, Krzysztof Zasiadły, Elwira Koprowska-Skalska

POCZĄTKI AKADEMICKICH INKUBATORÓW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

1. Charakterystyka inkubatorów akademickich

Specyficznym typem inkubatora przedsiębiorczości odkrytym pod koniec lat dwudziestych jest **akademicki inkubator przedsiębiorczości (AIP)**, stanowiący przedłużenie procesu dydaktycznego o możliwości przygotowania do praktycznego działania na rynku oraz weryfikacji wiedzy i umiejętności we własnej firmie. Tworzone w otoczeniu szkół wyższych inkubatory są ofertą wsparcia studentów i pracowników naukowych w praktycznych działaniach rynkowych. W tego typu jednostkach, oprócz funkcji realizowanych w tradycyjnych inkubatorach, podejmuje się szereg specyficznych działań zorientowanych na edukację przedsiębiorczości oraz komercjalizację nowych produktów i technologii. Inkubator akademicki daje szczególne możliwości rozwoju poprzez dostęp do:

- 1) uczelnianych laboratoriów i aparatury badawczej;
- 2) doradztwa technologicznego i patentowego;
- 3) wiedzy naukowców i studentów przy świadczeniu usług doradczych i szkoleniowych;
- 4) baz danych o badaczach i wynalazcach, pomysłach, patentach i technologiach.

Organizacyjnie tego typu inkubatory są najczęściej ogólnouczelnianą jednostką, prowadzącą działalność usługową, szkoleniową lub naukową, której zadaniem jest propagowanie i wspieranie przedsiębiorczości w środowisku akademickim uczelni i skoncentrowaną na preinkubacji, m.in. w formie coraz popularniejszych konkursów biznesplanów. Wybrane w drodze starannej selekcji projekty przygotowane przez studentów, absolwentów, doktorantów i młodych pracowników nauki uzyskują szeroką pomoc merytoryczną i finansową do momentu stabilizacji rynkowej.

Nie ma schematów i ścisłych modeli organizacyjnych tego typu inicjatyw, a i doświadczenia zagraniczne w tym obszarze są bardzo zróżnicowane¹. Adaptacja instytucji inkubatora w otoczeniu szkół wyższych może przynieść szereg korzyści o charakterze mikro-, mezo- i makroekonomicznym. Efekty mikro obejmują (1) korzyści uczelni²:

- uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej;
- poprawę relacji z otoczeniem i lokalnym biznesem;
- zwiększenie dochodów ze współpracy i transferu technologii do firm absolwentów;
- zwiększenie zamówień oraz sponsorowanie działalności badawczej;
- poprawa *image* uczelni;
- pozyskiwanie dodatkowych środków z programów wspierania przedsiębiorczości technologicznej;
- dodatkowe możliwości dochodów studentów, pracowników naukowych i inżynierów-technicznych;

oraz (2) korzyści dla przedsiębiorców, takie jak:

- obniżka kosztów założycielskich firmy;
- dostęp do doradztwa i informacji;
- sprzyjające środowisko biznesu;
- efekty demonstracji („ja też mogę spróbować”);
- koncentracja różnych, publicznych form wsparcia dla małych firm.

Korzyści mezoekonomiczne to przede wszystkim impulsy rozwojowe w perspektywie lokalnej i regionalnej obejmujące: tworzenie nowych firm i miejsc pracy, stymulowanie środowiska innowacyjnego oraz aktywizację regionu. Szansa na własny biznes może być dla wielu młodych ludzi jedyną alternatywą przed wyjazdem z regionu, a często z kraju.

Korzyści makroekonomiczne to głównie: rozwój nowych dziedzin wytwarzania, impulsy strukturalne i poprawa konkurencyjności gospodarki oraz poprawa sytuacji absolwentów szkół wyższych na rynku pracy.

¹ J. Guliński, K. Zasiadły (red.), *Innowacyjna przedsiębiorczość akademicka. Przewodnik po doświadczeniach międzynarodowych*, PARP, Warszawa 2005 (opracowanie w przygotowaniu).

² K.B. Matusiak, *Uczelniany inkubator przedsiębiorczości* [w:] J. Szablowski (red.), *Edukacja dla rozwoju innowacyjnego w Polsce*, KRUN, Warszawa/Białystok 2001, ss. 187–196.

W interesie uczelni leży utrzymywanie kontaktu i współpraca z firmami absolwentkimi. Możliwości transferu technologii rosną wraz ze stabilizacją rynkowej pozycji przedsiębiorstw. Wspieranie przedsiębiorczości technologicznej wymaga kształtowania warunków dalszego rozwoju firmy po opuszczeniu inkubatora, w powiązaniu z uczelnią i środowiskiem akademickim. Temu celowi powinny służyć, działające w otoczeniu szkoły wyższej parki technologiczne. Reguły panujące w parkach w większym zakresie odpowiadają rynkowym warunkom prowadzenia biznesu i kształtują możliwości optymalizujące rozwój firm. Podstawą oceny inkubatora w długim okresie nie są wysokie dochody własne, czy idealnie utrzymany i wyposażony obiekt, lecz rynkowa pomyślność firm-lokatorów, objawiająca się rosnącym poziomem sprzedaży, zysków, nowymi produktami i trwałymi miejscami pracy. Odpowiedni dobór podmiotów i form pomocy dla startujących w samodzielny biznes, to pierwszy krok na drodze tworzenia skutecznego inkubatora, spełniającego aktywną rolę w procesie pobudzania rozwoju ekonomicznego regionu.

Pierwsze próby adaptacji koncepcji akademickiego inkubatora podjęto na Uniwersytecie Warszawskim w 1998 roku. Uruchomiono tam wówczas w ramach Uczelnianego Ośrodka Transferu Technologii pierwszy program preinkubacji pomysłów biznesowych wśród studentów UW („Student z Pomysłem”). Szerokie zainteresowanie działaniami w tym obszarze pojawiło się w 2004 roku na kilkunastu szkołach wyższych oraz wśród działaczy Studenckiego Forum Business Centre Club³.

We wrześniu 2005 r. identyfikujemy łącznie na różnym poziomie zaawansowania organizacyjnego około 30 inicjatyw podjętych głównie na przełomie 2004 i 2005 roku, spośród których 18 zasadniczo osiągnęła dojrzałość organizacyjną. Jednocześnie liczba akademickich inkubatorów przedsiębiorczości zmienia się z dnia na dzień i można mówić o specyficznej modzie na omawiane przedsięwzięcia. Nowym inicjatywom sprzyjają relatywnie niskie nakłady finansowe niezbędne do uruchomienia tego typu inkubatora. Funkcjonujące AIP można podzielić ze względu na inicjatorów i specyfikę organizacyjną na trzy grupy⁴:

1. Akademickie inkubatory przedsiębiorczości, utworzone przez Studenckie Forum Business Centre Club oraz Fundację Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości, działające na 12 krajowych uczelniach wyższych. AIP BCC funkcjonują w scentralizowanej strukturze Fundacji Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczość z główną siedzibą w Warszawie. Świadczą różne formy wsparcia wobec młodych przedsiębiorców, m.in. w zakresie: księgowości, zarządzania oraz prawa. Przyszły przedsiębiorca może uzyskać dostęp do komputera z podłącze-

³ Ważnym katalizatorem działań w tym obszarze był konkurs na „Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości” organizowanym przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy w marcu 2004 roku.

⁴ T. Jarus, *Akademickie inkubatory przedsiębiorczości w Polsce* [w:] K. Zasiadły, J. Guliński, *Inkubator Przedsiębiorczości Akademickiej. Podręcznik dla organizatorów i pracowników*, SO-OIPP, Poznań 2005, ss. 84–92.

niem do Internetu, drukarki, faksu, telefonu oraz innych urządzeń multimedialnych. Nabór do inkubatora odbywa się na drodze konkursu oraz indywidualnych spotkań ze studentami, posiadającymi pomysł na działalność gospodarczą. Inkubowana firma działa w inkubatorze na zasadzie pionu w fundacji z własnym subkontem, co oznacza, iż nie musi uzyskiwać samodzielnej osobowości prawnej. Zakres oraz warunki wejścia i wyjścia z inkubatora określone są w umowie wstępnej pomiędzy Fundacją a młodym przedsiębiorcą. W każdym z inkubatorów można zorganizować do 10 pionów (firm). Ta forma rozpoczynania działalności pozwala na uwolnienie młodego przedsiębiorcy od konieczności ponoszenia opłat związanych z zakładaniem przedsiębiorstwa oraz opłacaniem podatków. Wszelkie koszty prowadzenia inkubatora ponoszone przez Fundację są następnie dzielone na liczbę firm działających w inkubatorze i opłacane (w pewnej części) przez inkubowane firmy z ich dochodów. Pokrywanie kosztów pobytu w inkubatorze odbywa się stopniowo, a pełne opłaty inkubowane firmy ponoszą po kilku miesiącach funkcjonowania. Okres inkubacji trwa do czasu osiągnięcia samodzielności, nie dłużej jednak niż 3 lata. Po wyjściu z inkubatora firma zobowiązana jest przez tak długi okres, jak długo trwała inkubacja, dzielić się pewnym procentem zysków z inkubatorem. Obecnie w sieci AIP BCC rozwija się około 100 projektów i firm. Najdynamiczniej rozwijają się inkubatory przy Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz Uniwersytetach: Gdańskim i Warszawskim. Ta grupa AIP jest najsilniej zorientowana rynkowo, co należy uznać za ich szczególną siłę.

2. Akademickie inkubatory technologiczne powiązane z działającymi na państwowych uczelniach wyższych ośrodkami transferu technologii – Akademicki Inkubator Gospodarczy przy Biurze Transferu Technologii Politechniki Gdańskiej, Akademicki Inkubator Technologiczny przy Uniwersyteckim Ośrodku Transferu Technologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości przy: Biurze Transferu Technologii i Wdrożeń Politechniki Opolskiej, Akceleratorze Technologii Uniwersytetu Łódzkiego i Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu przy Uniwersytecie Jagiellońskim. Ten typ AIP funkcjonuje z reguły w formie samodzielnego projektu i stanowi komplementarne uzupełnienie dla działań w zakresie szerokiego programu wsparcia innowacji i transferu technologii. Przedsiębiorcy, wyselekcjonowani pod kątem wymogu innowacyjności przedsięwzięcia, mogą skorzystać z szerokiej palety form wsparcia procesu założycielskiego obejmujących: doradztwo i szkolenia, asystę w transferze technologii, dostęp do baz danych i kontaktów międzynarodowych oraz informację i pomoc w zakresie dostępu do krajowych i zagranicznych grantów, jak i funduszy ryzyka (*venture capital*). Omawiane inicjatywy rozwijają się w otoczeniu już istniejących inkubatorów technologicznych lub zakładają przekształcenie się w tym kierunku.

3. Akademickie inkubatory przedsiębiorczości powstające z inicjatywy organizacji studenckich – Stowarzyszenie Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości powołane przez działaczy Niezależnego Zrzeszenia Studentów, Stowarzyszenie Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości „Innowatik” w Krakowie oraz Międzywydziałowe Koło Naukowe „Bioprzedsiębiorca” przy Akademii Rolniczej w Szczecinie. Inicjatywy studenckie są często powiązane z akademickimi biurami karier.

Pojawiają się również pierwsze próby utworzenia czysto uczelnianych AIP, np. Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego. Ten nowy kierunek daje szansę dla rozwoju inicjatyw silnie powiązanych z procesem dydaktycznym realizowanym w szkołach wyższych. Obecnie rozwój AIP, jak i pozostałych ogniw infrastruktury transferu technologii następuje zasadniczo na marginesie zadań statutowych szkół wyższych przy małym zaangażowaniu, a często i zainteresowaniu władz uczelni.

Rysunek nr 1. Lokalizacja inkubatorów akademickich

Źródło: opracowanie własne.

W badanych AIP realizowane są przede wszystkim programy preinkubacji obejmujące przygotowanie projektów biznesowych do utworzenia firmy oraz opiekę w pierwszym roku funkcjonowania firmy. Formy wsparcia obejmują doradztwo, informację i szkolenia w zakresie:

– przedsiębiorczość i tworzenie firmy	w 80% AIP;
– dostęp do środków z funduszy europejskich	w 70%;
– opracowanie biznesplanów	w 70%;
– prawo gospodarcze	w 70%;
– finanse i podatki	w 50%;
– księgowość i rachunkowość	w 50%;
– badania rynku i marketing	w 50%;
– informatyka	w 50%.

Przeciętny AIP posiada do dyspozycji pomieszczenia o łącznej powierzchni 42 m². Wyposażenie techniczne obejmuje telefon, faks, kpiarkę, komputery z dostępem do Internetu. Początkujące firmy mogą liczyć na pomoc w uzyskaniu wsparcia finansowego, głównie z Powiatowych Urzędów Pracy lub w formie preferencyjnych pożyczek z Banku Gospodarstwa Krajowego. Pojawiają się również pierwsze próby współpracy z inwestorami indywidualnymi (aniołami biznesu). W szeregu AIP identyfikujemy plany ich przekształcenia w ciągu kilku lat (2–3 lat) w inkubatory technologiczne.

Do inkubatora zgłasza się miesięcznie około 7 osób zainteresowanych rozpoczęciem samodzielnej działalności gospodarczej, z czego co drugi pomysł wart jest bliższej uwagi. Z projektami biznesowymi przychodzą najczęściej studenci ostatnich lat studiów oraz absolwenci uczelni. Średni zakładany czas inkubacji firmy wynosi 24 miesiące. Główne problemy realizacji pomysłów biznesowych dotyczą⁵:

1) braku finansowania początkowych etapów życia firmy	4,1 p.;
2) nieznamości wśród kandydatów na przedsiębiorców	
procedur prawno-administracyjnych tworzenia i prowadzenia firmy	3,4 p.;
3) braku wiedzy i przygotowania ekonomicznego	3,3 p.;
4) mało rynkowej orientacji projektów	2,6 p.

Obecnie w AIP inkubowanych jest na różnym poziomie zaawansowania ponad 60 pomysłów biznesowych. Wśród kryteriów kwalifikacyjnych do inkubatora brane są pod uwagę następujące kryteria: (1) innowacyjność przedsięwzięcia, (2) realistyczny biznesplan, (3) duży potencjał wzrostu oraz (4) projekty oparte na wiedzy transferowanej z ośrodka naukowego. Działalność AIP w małym zakresie są powiązane z procesem dydaktycznym uczelni. Działalność w inkubatorze jest traktowana jako dodatkowa aktywność poza zajęciami dydaktycznymi. Widać jest pierwsze próby powiązania z kursową specjalnością w zakresie przedsiębiorczości.

Do głównych barier rozwoju AIP ich menedżerowie zaliczają w kolejności:

⁵ Ocen dokonywano na pięciostopniowej skali od 1 do 5, gdzie 1 punkt oznacza ocenę najniższą, czyli brak występowania danego elementu, a 5 punktów – ocenę najwyższą, czyli fakt, że dany element ma decydujący wpływ/znaczenie.

1) niski budżet i brak wsparcia finansowego	4,3 p.;
2) ograniczenia prawne i brak procedur transferu technologii	3,3 p.;
3) brak środków na wyposażenie i adaptację	3,1 p.;
4) brak partnerskiej i biznesowo zorientowanej współpracy ze środowiskiem naukowym	3,0 p.;
5) akademicką szarą strefę	1,7 p.;
6) niechęć środowiska naukowego do komercjalizacji osiągnięć naukowych	1,7 p.;
7) ciasne ramy organizacyjne i wymagania narzucone przez organizatorów AIP	1,7 p.;
8) złą sytuację gospodarczą w regionie	1,7 p.

Akademickie inkubatory przedsiębiorczości działają w Polsce od niedawna i obecnie możemy mówić o „docieraniu się” koncepcji adekwatnych do krajowych warunków. Ich powstawanie jest oznaką zmian zachodzących w polskich szkołach uczelniach wyższych, które powinny zaowocować wzmocnieniem działań w zakresie transferu wiedzy do gospodarki. Należy podkreślić, że dyskusja o potrzebie rozwoju i metodach aktywizacji przedsiębiorczości akademickiej w Polsce jest opóźniona względem USA o około 50 lat, a państw „Starej Unii” o przynajmniej 10 lat. Musi szeroko uwzględnić krajowe uwarunkowania oraz bagaż strukturalny i mentalny. Rozwój przedsiębiorczości akademickiej należy rozpatrywać w kategorii szansy na budowę nowej jakości prowadzącej do wzrostu zdolności gospodarki w zakresie rozwoju nowych produktów i technologii. W sferze regulacyjnej właściwą bazę legislacyjną tworzy na tym etapie ustawa z dnia 27.07.2005 „Prawo o szkolnictwie wyższym”, tworząca prawne możliwości współpracy z otoczeniem gospodarczym, w szczególności przez sprzedaż lub nieodpłatne przekazywanie wyników badań i prac rozwojowych przedsiębiorcom oraz **szerzenie idei przedsiębiorczości w środowisku akademickim**. Otwarcie na przedsiębiorczość akademicką jest artykuł 86 Ustawy, mówiący:

1. W celu lepszego wykorzystania potencjału intelektualnego i technicznego uczelni oraz transferu wyników prac naukowych do gospodarki, uczelnie mogą prowadzić akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii.
2. Akademicki inkubator przedsiębiorczości tworzy się w celu wsparcia działalności gospodarczej środowiska akademickiego lub pracowników uczelni i studentów będących przedsiębiorcami.
3. Akademicki inkubator przedsiębiorczości utworzony:
 - w formie jednostki ogólnouczelnianej działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez senat uczelni;
 - w formie spółki handlowej lub fundacji działa w oparciu o odpowiednie dokumenty ustrojowe.

Cytowane zapisy umożliwiają rozwój uczelnianej infrastruktury przedsiębiorczości i transferu technologii, pozostawiając jednocześnie swobodę wyboru formy organizacyjno-prawnej (jednostka ogólnouczelniana, spółka handlowa lub fundacja) adekwatnej do warunków konkretnej uczelni. Ustawa sankcjonuje istnienie pracowni-

ków uczelni i studentów będących przedsiębiorcami, a akademicki inkubator przedsiębiorczości tworzy się w celu wsparcia tej aktywności.

2. Prezentacja polskich inkubatorów akademickich

Akademicki Inkubator Gospodarczy przy Uniwersytecie w Białymstoku	131
Akademicki Inkubator Gospodarczy, przy Biurze Transferu Technologii Politechniki Gdańskiej	132
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Inkubatorze Technologii Uniwersytetu Łódzkiego	133
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości „Innowatik”, Kraków	134
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, Kraków	135
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Politechnice Opolskiej	136
Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, Poznań	137
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania, Rzeszów	138
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Uniwersytecie Gdańskim, Sopot.....	139
Akademicki BioInkubator Przedsiębiorczości przy Akademii Rolniczej w Szczecinie.....	140
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego	141
Akademicki Inkubator Technologiczny przy Uniwersyteckim Ośrodku Transferu Technologii, Warszawa	142
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	143
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej i Zarządzania, Warszawa.....	144
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Akademii Ekonomicznej im. O. Langego, Wrocław	145
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Uniwersytecie Wrocławskim	146

BIAŁYSTOK**AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Instytucja prowadząca: **Fundacja Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości oraz Uniwersytet w Białymstoku**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 15 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- [x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)
- [x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- [x] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

DORADZTWO, INFORMACJA,**KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [x] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [x] – zarządzanie biznesem
- [x] – zarządzanie jakością
- [] – inne formy

INFRASTRUKTURA**TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [x] – sala seminarna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – *venture capital*

Partnerzy Inkubatora:

- Honorowy Patronat Prezydenta Miasta Białegostoku – Ryszarda Tura
- Firma Biuro-Serwis – sponsor mebli

ADRES:

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
ul. Warszawska 63, lok. 134 A
15-062 Białystok

Kierujący inkubatorem:

Tomasz STYPUŁKOWSKI
Osoba d/s kontaktów:
Tomasz STYPUŁKOWSKI

tel.: 0-507/18-19-34

e-mail: stypulkowski@inkubatory.pl; www.inkubatory.pl

GDAŃSK**AKADEMICKI INKUBATOR GOSPODARCZY**

Institucja prowadząca: **Politechnika Gdańska, Biuro Transferu Technologii**

Data utworzenia: **2004**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – . m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

[x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)

[x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)

[] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

DORADZTWO, INFORMACJA,**KURSY, SZKOLENIA:**

[x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[x] – technologiczne i patentowe

[] – pośrednictwo kooperacyjne

[] – finansowe, podatkowe

[] – księgowość, rachunkowość

[x] – prawne

[] – analiza rynku i marketing

[] – informatyka i komputery

[] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[] – dostęp do funduszy europejskich

[] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[x] – wdrażanie nowych usług i produktów

[] – zarządzanie biznesem

[] – zarządzanie jakością

[] – inne formy

INFRASTRUKTURA**TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[] – recepcja, obsługa sekretariatu

[] – centrala telefoniczna

[x] – kopiaarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[] – warsztaty/laboratoria

[] – dostęp do baz danych

[x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[] – subwencje, granty, dopłaty

[] – *venture capital*

ADRES:

**Politechnika Gdańska
Biuro Transferu Technologii
ul. Narutowicza 11/12
80-952 Gdańsk**

Kierujący inkubatorem:

Czesław POPLAWSKI

Osoba d/s kontaktów:

Paweł WILKOWSKI

tel.: 0-58/348-61-38

e-mail: btt@pg.gda.pl; www.btt.pg.gda.pl

KRAKÓW

AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI „INNOWATIK”

Instytucja prowadząca: Stowarzyszenie Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości „INNOWATIK”

Data utworzenia: 2004

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 150 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- [x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)
- [x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- [x] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

DORADZTWO, INFORMACJA, KURSY, SZKOLENIA:

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [x] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – *venture capital*

Partnerzy Inkubatora:

- Akademia Ekonomiczna w Krakowie
- Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
- Krakowska Szkoła Wyższa
- Małopolska Szkoła Administracji Publicznej AE
- Telewizja Kraków

ADRES:

**Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
„Innowatik”
ul. Rakowiecka 27
31-510 Kraków**

Kierujący inkubatorem:

Ewa FRYŚ

Osoba d/s kontaktów:

Przemysław DOBAJ

tel.: 0-12/421-61-93, 0-602-533-798

e-mail: info@innowatik.pl, zarzad@innowatik.pl; www.innowatik.pl

KRAKÓW**AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Institucja prowadząca: **Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 22 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- [] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założeniem firmy)
- [] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- [] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [] – prawne
- [] – analiza rynku i marketing
- [] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – inne formy

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [x] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – *venture capital*

Partnerzy Inkubatora:

- Powiatowy Urząd Pracy

ADRES:

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
ul. Św. Filipa 17
31-510 Kraków

Kierujący inkubatorem:

Maciej SIWIEC

Osoba d/s kontaktów:

Maciej SIWIEC

tel./faks: 0-12/431-18-90

e-mail: pietruch17@o2.pl; www.inkubator.wsei.edu.pl

ŁÓDŹ**AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Instytucja prowadząca: **Uniwersytet Technologiczny Uniwersytetu Łódzkiego**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – . m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

[x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)

[x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)

[x] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

[x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[x] – technologiczne i patentowe

[x] – pośrednictwo kooperacyjne

[x] – finansowe, podatkowe

[x] – księgowość, rachunkowość

[x] – prawne

[x] – analiza rynku i marketing

[x] – informatyka i komputery

[x] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[x] – dostęp do funduszy europejskich

[x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[x] – wdrażanie nowych usług i produktów

[x] – zarządzanie biznesem

[x] – zarządzanie jakością

[x] – inne formy

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[x] – recepcja, obsługa sekretariatu

[x] – centrala telefoniczna

[x] – kopiaarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[x] – warsztaty/laboratoria

[x] – dostęp do baz danych

[x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

[x] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[x] – współpraca z „aniołami biznesu”

[x] – subwencje, granty, dopłaty

[x] – *venture capital*

ADRES:

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości

ul. Matejki 22/26

90-237 Łódź

Kierujący inkubatorem:

Ewa POSTOLSKA

Osoba d/s kontaktów:

Bartosz RAPACKI

tel.: 0-42/635-49-83, 635-49-84, faks: 0-42/635-49-85

e-mail: brapacki@uni.lodz.pl; e-postolska@uni.lodz.pl; www.at.uni.lodz.pl

OPOLE**AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Instytucja prowadząca: **Politechnika Opolska**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 450 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- ☐ – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założeniem firmy)
- ☐ – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- ☐ – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- ☒ – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- ☒ – opracowanie biznesplanu
- ☒ – technologiczne i patentowe
- ☐ – pośrednictwo kooperacyjne
- ☐ – finansowe, podatkowe
- ☐ – księgowość, rachunkowość
- ☒ – prawne
- ☒ – analiza rynku i marketing
- ☒ – informatyka i komputery
- ☐ – zarządzanie zasobami ludzkimi
- ☒ – dostęp do funduszy europejskich
- ☐ – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- ☒ – wdrażanie nowych usług i produktów
- ☐ – zarządzanie biznesem
- ☐ – zarządzanie jakością
- ☐ – inne formy

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- ☒ – recepcja, obsługa sekretariatu
- ☒ – centrala telefoniczna
- ☒ – kopiarka, faks
- ☒ – sieć komputerowa
- ☒ – warsztaty/laboratoria
- ☒ – dostęp do baz danych
- ☒ – sala seminarijna

POMOC FINANSOWA:

- ☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- ☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- ☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
- ☒ – subwencje, granty, dopłaty
- ☐ – *venture capital*

Partnerzy Inkubatora:

- Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
- Inne jednostki, instytucje i organizacje okołobiznesowe

ADRES:

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
ul. Prószkowska 76
45-710 Opole

Kierujący inkubatorem:

Aleksandra ŻURAWSKA

Osoba d/s kontaktów:

Marzena SZEWCZUK-STĘPIEŃ

tel.: 0-77/400-04-30, faks: 0-77/400-04-35

e-mail: aip@po.opole.pl; www.inkubator.po.opole.pl

POZNAŃ

POZNAŃSKI AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Instytucja prowadząca: **Stowarzyszenie Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – . m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- ☒ – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)
- ☐ – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- ☐ – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

DORADZTWO, INFORMACJA, KURSY, SZKOLENIA:

- ☒ – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- ☒ – opracowanie biznesplanu
- ☐ – technologiczne i patentowe
- ☒ – pośrednictwo kooperacyjne
- ☐ – finansowe, podatkowe
- ☐ – księgowość, rachunkowość
- ☐ – prawne
- ☐ – analiza rynku i marketing
- ☐ – informatyka i komputery
- ☐ – zarządzanie zasobami ludzkimi
- ☒ – dostęp do funduszy europejskich
- ☐ – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- ☐ – wdrażanie nowych usług i produktów
- ☐ – zarządzanie biznesem
- ☐ – zarządzanie jakością
- ☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO-SERWISOWA:

- ☐ – recepcja, obsługa sekretariatu
- ☐ – centrala telefoniczna
- ☐ – kopiarka, faks
- ☐ – sieć komputerowa
- ☐ – warsztaty/laboratoria
- ☐ – dostęp do baz danych
- ☐ – sala seminarijna

POMOC FINANSOWA:

- ☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- ☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- ☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
- ☐ – subwencje, granty, dopłaty
- ☐ – *venture capital*

Partnerzy Inkubatora:

- Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza – Poznański Park Naukowo-Technologiczny
- Niezależne Zrzeszenie Studentów

ADRES:

**Poznański Akademicki Inkubator
Przedsiębiorczości
ul. Rubież 46
61-612 Poznań**

Kierujący inkubatorem:

Tomasz JARUS

Osoba d/s kontaktów:

Tomasz JARUS

tel.: 0-504-939-197

e-mail: paip@paip.poznan.pl; www.paip.poznan.pl

RZESZÓW

AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI PRZY WYŻSZEJ SZKOLE INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA

Institucja prowadząca: **Fundacja Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 40 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

☒ – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)

☒ – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)

☐ – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

DORADZTWO, INFORMACJA,

KURSY, SZKOLENIA:

☒ – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

☒ – opracowanie biznesplanu

☐ – technologiczne i patentowe

☐ – pośrednictwo kooperacyjne

☒ – finansowe, podatkowe

☒ – księgowość, rachunkowość

☒ – prawne

☐ – analiza rynku i marketing

☒ – informatyka i komputery

☐ – zarządzanie zasobami ludzkimi

☐ – dostęp do funduszy europejskich

☐ – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

☐ – wdrażanie nowych usług i produktów

☐ – zarządzanie biznesem

☐ – zarządzanie jakością

☐ – inne formy

INFRASTRUKTURA

TECHNICZNO-SERWISOWA:

☐ – recepcja, obsługa sekretariatu

☒ – centrala telefoniczna

☒ – kopiarka, faks

☒ – sieć komputerowa

☐ – warsztaty/laboratoria

☒ – dostęp do baz danych

☐ – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe

☐ – współpraca z „aniołami biznesu”

☐ – subwencje, granty, dopłaty

☐ – *venture capital*

ADRES:

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania

ul. Sucharskiego 2

35-225 Rzeszów

Kierujący inkubatorem:

Marian SUM

Osoba d/s kontaktów:

Marian SUM

tel.: 0-17/866-12-86

www.inkubatory.pl

SOPOT**AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
PRZY UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM**

Instytucja prowadząca: **Fundacja Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości**

Data utworzenia: **2004**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 14 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- ☒ – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)
- ☐ – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- ☐ – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- ☒ – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- ☒ – opracowanie biznesplanu
- ☐ – technologiczne i patentowe
- ☐ – pośrednictwo kooperacyjne
- ☒ – finansowe, podatkowe
- ☒ – księgowość, rachunkowość
- ☒ – prawne
- ☒ – analiza rynku i marketing
- ☐ – informatyka i komputery
- ☐ – zarządzanie zasobami ludzkimi
- ☒ – dostęp do funduszy europejskich
- ☒ – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- ☐ – wdrażanie nowych usług i produktów
- ☐ – zarządzanie biznesem
- ☐ – zarządzanie jakością
- ☒ – inne formy

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- ☐ – recepcja, obsługa sekretariatu
- ☐ – centrala telefoniczna
- ☒ – kopiarka, faks
- ☒ – sieć komputerowa
- ☐ – warsztaty/laboratoria
- ☐ – dostęp do baz danych
- ☐ – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- ☐ – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- ☐ – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- ☐ – współpraca z „aniołami biznesu”
- ☒ – subwencje, granty, dopłaty
- ☐ – *venture capital*

ADRES:

**Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
ul. 1 Maja 12/3
81-824 Sopot**

Kierujący inkubatorem:

Monika STACHOWSKA
Osoba d/s kontaktów:
Monika STACHOWSKA

tel.: 0-58/550-92-06, 550-92-08; faks: 0-22/550-92-52
e-mail: Stachowska@inkubatory.pl; www.ug.inkubatory.pl

SZCZECIN**AKADEMICKI BIOINKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Institucja prowadząca: Akademia Rolnicza w Szczecinie

Data utworzenia: 2005

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 15 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- [x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)
- [] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- [] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [] – pośrednictwo kooperacyjne
- [] – finansowe, podatkowe
- [] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [] – analiza rynku i marketing
- [] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – inne formy

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [x] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [x] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – *venture capital*

Partnerzy Inkubatora:

- Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości
- Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny

ADRES:

Akademicki BioInkubator Przedsiębiorczości
ul. Judyma 26
71-466 Szczecin

Kierujący inkubatorem:

Katarzyna PAPIERKOWSKA
Osoba d/s kontaktów:
Katarzyna PAPIERKOWSKA

tel.: 0-693/53-36-18

e-mail: bioinkubator@biot.ar.szczecin.pl; www.bioinkubator.pl

SZCZECIN**AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

Institucja prowadząca: **Uniwersytet Szczeciński, Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – **70 m²** (docelowo 1000 m²)

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- [x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)
- [x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- [] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [x] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – inne formy

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [x] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [x] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – *venture capital*

ADRES (lokalizacja tymczasowa):

**Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług
ul. Cukrowa 8
71-004 Szczecin**

Kierujący inkubatorem:

Antoni GWAREK

Osoba d/s kontaktów:

Rafał GIZDRA

tel.: 0-91/444-31-04; faks: 0-91/444-31-16

e-mail: rgzdra@wzieu.pl

WARSZAWA**AKADEMICKI INKUBATOR TECHNOLOGICZNY**

Institucja prowadząca: **Uniwersytecki Ośrodek Transferu Technologii, Uniwersytet Warszawski**

Data utworzenia: **1998**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 60 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

[x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)

[x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)

[] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

[x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[x] – technologiczne i patentowe

[] – pośrednictwo kooperacyjne

[] – finansowe, podatkowe

[] – księgowość, rachunkowość

[x] – prawne

[] – analiza rynku i marketing

[] – informatyka i komputery

[] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[] – dostęp do funduszy europejskich

[] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[] – wdrażanie nowych usług i produktów

[] – zarządzanie biznesem

[] – zarządzanie jakością

[] – inne formy

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[] – recepcja, obsługa sekretariatu

[x] – centrala telefoniczna

[x] – kopiarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[] – warsztaty/laboratoria

[] – dostęp do baz danych

[x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[x] – subwencje, granty, dopłaty

[] – *venture capital*

ADRES:

Uniwersytecki Ośrodek Transferu Technologii Anna Eliza KULAS

ul. Żwirki i Wigury 93

00-927 Warszawa

Kierujący inkubatorem:

Anna Eliza KULAS

Osoba d/s kontaktów:

Marek KOŁODZIEJSKI

tel.: 0-22/554-07-29; faks: 0-22/554-07-30

e-mail: mkolodziejski@uott.uw.edu.pl; www.inkubator.uw.edu.pl

WARSZAWA**AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
PRZY SZKOLE GŁÓWNEJ GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO**

Institucja prowadząca: **Fundacja Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości**

Data utworzenia: **2004**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 40 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

[x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)

[x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)

[] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

DORADZTWO, INFORMACJA,**KURSY, SZKOLENIA:**

[x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[] – technologiczne i patentowe

[x] – pośrednictwo kooperacyjne

[x] – finansowe, podatkowe

[x] – księgowość, rachunkowość

[x] – prawne

[x] – analiza rynku i marketing

[x] – informatyka i komputery

[x] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[x] – dostęp do funduszy europejskich

[x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[x] – wdrażanie nowych usług i produktów

[x] – zarządzanie biznesem

[x] – zarządzanie jakością

[] – inne formy

INFRASTRUKTURA**TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[x] – recepcja, obsługa sekretariatu

[x] – centrala telefoniczna

[x] – kopiarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[x] – warsztaty/laboratoria

[x] – dostęp do baz danych

[x] – sala seminarij

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[x] – subwencje, granty, dopłaty

[] – *venture capital*

Partnerzy Inkubatora:

– Business Centre Club

– Zakład Przedsiębiorczości Szkoły Głównej Handlowej

ADRES:

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
ul. Nowoursynowska 159C
00-776 Warszawa

Kierujący inkubatorem:

Michał PILARSKI

Osoba d/s kontaktów:

Michał PILARSKI

tel.: 0/693-702-270; faks: 0-22/593-15-65

e-mail: michal@pilarski.com.pl; www.inkubatory.sggw.pl

WARSZAWA**AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
PRZY WYŻSZEJ SZKOLE INFORMATYKI STOSOWANEJ
I ZARZĄDZANIA**

Institucja prowadząca: **Fundacja Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości**

Data utworzenia: **2004**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 40 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- [x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)
- [x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- [] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [] – pośrednictwo kooperacyjne
- [] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – inne formy

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [x] – sala seminarij

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [x] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – *venture capital*

ADRES:

**Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
przy Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej
i Zarządzania
ul. Gizów 6
01-249 Warszawa**

Kierujący inkubatorem:

Adrian TURENIEC

Osoba d/s kontaktów:

Adrian TURENIEC

Tel./faks: 0-22/837-45-05

e-mail: tureniec@inkubatory.pl; www.inkubatory.pl

WROCŁAW

AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI PRZY AKADEMII EKONOMICZNEJ IM. O. LANGELO

Inytucja prowadząca: **Fundacja Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 30 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

- [] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)
- [x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)
- [] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

DORADZTWO, INFORMACJA,

KURSY, SZKOLENIA:

- [x] przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [x] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – inne formy

INFRASTRUKTURA

TECHNICZNO-SERWISOWA:

- [] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [] – centrala telefoniczna
- [] – kopiarka, faks
- [] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [] – sala seminarij

POMOC FINANSOWA:

- [x] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych
- [x] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty
- [] – *venture capital*

Partnerzy Inkubatora:

- Prezydent Wrocławia, Biuro Rozwoju Gospodarczego
- Marszałek Województwa Dolnośląskiego
- firma E&J

ADRES:

**Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
przy Akademii Ekonomicznej im. O. Langego
ul. Komandorska 118/120
53-345 Wrocław**

Kierujący inkubatorem:

Paweł WENCEL

Osoba d/s kontaktów:

Paweł WENCEL

tel./faks: 0-71/368-06-15

e-mail: wencel@inkubatory.pl; www.inkubatory.pl

WROCŁAW

AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI PRZY UNIWERSYTECIE WROCŁAWSKIM

Instytucja prowadząca: **Uniwersytet Wrocławski, Biuro Karier**

Data utworzenia: **2005**

Powierzchnia całkowita w dyspozycji Inkubatora – 60 m²

Etapy wsparcia nowego przedsięwzięcia gospodarczego:

[x] – **preinkubacja** (przygotowanie projektu biznesowego do założenia firmy)

[x] – **wczesna inkubacja** (pierwszy rok od założenia firmy)

[] – **późna inkubacja** (2-3 rok funkcjonowania firmy)

DORADZTWO, INFORMACJA,

KURSY, SZKOLENIA:

[x] przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[] – technologiczne i patentowe

[] – pośrednictwo kooperacyjne

[] – finansowe, podatkowe

[] – księgowość, rachunkowość

[] – prawne

[] – analiza rynku i marketing

[] – informatyka i komputery

[] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[] – dostęp do funduszy europejskich

[] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[] – wdrażanie nowych usług i produktów

[] – zarządzanie biznesem

[] – zarządzanie jakością

[x] – inne: – autoprezentacja i jej znaczenie w biznesie;

– profesjonalna obsługa i pozyskiwanie klientów;

– savoir-vive w biznesie;

– motywacja do samozatrudnienia;

– komunikacja w biznesie;

– badanie kwestionariuszem uzdolnień przedsiębiorczych (KUP)

INFRASTRUKTURA

TECHNICZNO-SERWISOWA:

[x] – recepcja, obsługa sekretariatu

[] – centrala telefoniczna

[] – kopiarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[] – warsztaty/laboratoria

[] – dostęp do baz danych

[x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[] – subwencje, granty, dopłaty

[] – *venture capital*

ADRES:

**Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości
przy Uniwersytecie Wrocławskim
ul. Szczytnicka 11
50-137 Wrocław**

Kierujący inkubatorem:

Monika KWIL-SKRZYPIŃSKA

Osoba d/s kontaktów:

Jolanta RUSZEL-ESEBUA

tel.: 0-71/375-28-51; faks: 0-71/344-18-74

e-mail: biurokarier@uni.wroc.pl; www.careers.uni.wroc.pl/inkubator

3. Dane adresowe pozostałych akademickich inkubatorów przedsiębiorczości

1. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Wyższa Szkoła Gospodarki]
ul. Garbary 3, Bydgoszcz (budynek G, pok. G1)
Kontakt – Radosław Ratajczak
e-mail: r.ratajczak@sfbcc.org.pl; www.inkubatory.pl
2. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Górnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości im. K. Goduli w Chorzowie]
ul. Raclawicka 23, 41-506 Chorzów; tel.: 0-32/247-25-56 ... 9, wew. 34
Kontakt – Agnieszka Brożkowska
e-mail: gwsp@gwsp.edu.pl; a_brozowska@gwsp.edu.pl
3. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Politechnika Częstochowska]
ul. Armii Krajowej 19, 42-200 Częstochowa (paw. B, sala WZ-6)
Kontakt – Justyna Sroczyńska
e-mail: sroczyńska@inkubatory.pl; www.inkubatory.pl, www.pc.inkubatory.pl
4. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Akademia Polonijna w Częstochowie]
ul. Pułaskiego 4/6, 42-200 Częstochowa; tel.: 0-34/368-09-21, 368-42-44; fax: 0-34/324-96-62
Kontakt – Jowita Ziolek-Barczak
e-mail: info@ap.edu.pl; jziolak@ap.edu.pl
5. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu]
ul. Wojska Polskiego 1, 82-300 Elbląg; tel.: 0-55/239-88-01; fax: 0-55/239-88-52
Kontakt – Paweł Kulasiewicz
e-mail: pwsz@pwsz.elblag.pl; abk@pwsz.elblag.pl
6. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im gen. Jerzego Ziętką]
ul. Krasińskiego 2, 40-952 Katowice; tel.: 0-32/351-42-15
Kontakt – Radosław Kandzia
e-mail: kandzia@inkubatory.pl, www.katowice.inkubatory.pl
7. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Centrum Innowacji i Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu przy Uniwersytecie Jagiellońskim]
ul. Gołębia 24, 31-007 Kraków; tel.: 0-12/421-83-04, 429-80-60; fax: 0-12/422-60-18
Kontakt – Paweł Błachno
e-mail: cittru@uj.edu.pl; blachnop@uj.edu.pl
8. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości]
ul. Armii Krajowej 4, lokal 3, (budynek rektoratu), 30-150 Kraków,
tel. (12) 626 22 45, (12) 637 33 47
Kontakt – Marcin Szeląg, tel: 0-509/33-78-31
e-mail: szelag@inkubatory.pl; www.inkubatory.pl
9. **Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Akademia Ekonomiczna w Krakowie]
ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków; tel.: 0-12/293-59-07, fax: 0-12/293-54-21
Kontakt – Janusz Teczek
e-mail: zmpb@ae.krakow.pl

- 10. Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania]
ul. Kilińskiego 98, 90-012 Łódź (pok. P – 21); tel.: 0-501/099-463
Kontakt – Konrad Jeż
e-mail: jez@inkubatory.pl; www.inkubatory.pl
- 11. Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Wyższa Szkoła Komunikacji i Zarządzania]
ul. Różana 17A, 61-577 Poznań; tel.: 0-61/834-59-20, 834-59-12
Kontakt – Paweł Muszyński
e-mail: pawelmuszynski@o2.pl; www.inkubator.wskiz.poznan.pl
- 12. Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Wyższa Szkoła Bankowa]
ul. Młodzieżowa 31A, 87-100 Toruń; tel.: 0-56/660-91-00
Kontakt – Łukasz Ozimek
e-mail: ozimek@inkubatory.pl; torun@inkubatory.pl; www.inkubatory.pl
- 13. Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** [Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego]
ul. Długa 44/50, 00-241 Warszawa; tel.: 0-22/554-90-00, 554-91-71
e-mail: zietek@inkubatory.pl; www.inkubator.wne.uw.edu.pl

Krzysztof B. Matusiak, Małgorzata Matusiak

POTENCJAŁ I ZASOBY PARKÓW TECHNOLOGICZNYCH

1. Charakterystyka parków technologicznych

Najbardziej organizacyjnie i koncepcyjnie rozwiniętym typem ośrodków innowacji są **parki technologiczne**. Samo pojęcie „park technologiczny” posiada systematyzujące znaczenie względem przedsięwzięć lokalizacyjnych znanych jako parki: naukowe, badawcze, naukowo-badawcze, naukowo-technologiczne, przemysłowo-technologiczne, technopole itp. Celem, który przyświeca omawianym inicjatywom, jest optymalizacja warunków dla transferu i komercjalizacji technologii, powstawania i rozwoju małych innowacyjnych firm, rozwoju i urynkowienia nowych produktów. Liczące ponad 57 lat parki technologiczne¹ nawiązują do dziewiętnastowiecznej, dobrze znanej każdemu ekonomiście, marshallowskiej koncepcji dystryktów przemysłowych.

¹ Za pierwszy park technologiczny przyjmuje się utworzony w 1948 r. Bohanson Research Park w Menlo Park (USA). Właściwą, światową karierę omawianych inicjatyw rozpoczął powołany w 1951 r. Stanford Research Park przy Uniwersytecie Stanforda, który z czasem rozrósł się w „Dolinę Krzemową”. Obecnie działa na świecie ponad 800 tego typu ośrodków zlokalizowanych praktycznie we wszystkich państwach wysokorozwiniętych.

słowych². Fakt skupienia na zamkniętym obszarze przedsiębiorstw i usług okołobiznesowych wywołuje „efekty synergiczne”, co w połączeniu z działalnością B + R i finansowaniem ryzyka (*venture capital*), może przerodzić się w środowisko innowacyjne. Współczesny biznes sieciowy potrzebuje dynamicznego otoczenia, generującego zdolności innowacyjne. Powstające w różnych częściach świata parki technologiczne stają się synonimem struktur gospodarczych XXI wieku, łączących na jednym terenie³:

- instytucje naukowo-badawcze oferujące nowe rozwiązania technologiczne i innowacyjne firmy poszukujące nowych szans rozwoju;
- bogate otoczenie biznesu w zakresie finansowania, doradztwa, szkoleń i wspierania rozwoju innowacyjnych firm;
- finansowe instytucje wysokiego ryzyka (*venture capital*);
- wysoką jakość infrastruktury i walory otoczenia (przyjemne miejsce do zamieszkania i spędzania wolnego czasu);
- wysoki potencjał przedsiębiorczości i klimat biznesu przyciągający kreatywne osoby z innych regionów;
- rządowe, regionalne i lokalne programy wspierania przedsiębiorczości, transferu technologii i rozwoju nowych technologicznych firm.

Park technologiczny to zorganizowany kompleks gospodarczy, w ramach którego realizowana jest polityka w zakresie⁴:

- wspomagania młodych innowacyjnych przedsiębiorstw nastawionych na rozwój produktów i metod wytwarzania w technologicznie zaawansowanych branżach;

² W praktyce marshallowskie koncepcje zaowocowały różnymi przedsięwzięciami lokalizacyjnymi, wśród których najpopularniejsze to: (1) **parki przemysłowe** wykorzystywane w ramach restrukturyzacji dużych przedsiębiorstw przemysłowych i (2) **parki technologiczne** powstające wokół instytucji naukowo-badawczych. Parki przemysłowe są definiowane w Polsce jako zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz ze znajdującą się na nich infrastrukturą pozostałą po restrukturyzowanych lub likwidowanych przedsiębiorstwach oraz inne dołączone do nich nieruchomości, tworzone przy udziale władz samorządowych, w celu zapewnienia prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności przez małych i średnich przedsiębiorców, na preferencyjnych warunkach. Rozwój parków przemysłowych promuje Agencja Rozwoju Przemysłu. W ramach parków przemysłowych zakłada się głównie: zapewnienie oferowanej powierzchni rynkowo skutecznymi firmami, przyciąganie inwestorów oraz tworzenie miejsc pracy. Mają one amortyzować społeczne i gospodarcze skutki restrukturyzacji tradycyjnych branż przemysłowych. W praktyce coraz częściej w ramach tradycyjnych parków przemysłowych spotykamy się z próbami kształtowania mechanizmów innowacyjnych, będących próbą ewolucji lokalizacji w kierunku parku technologicznego. W tym kontekście pojawiło się nawet ostatnio w Polsce określenie „park przemysłowo-technologiczny”, np. uwzględnione w analizie dwa przedsięwzięcia: Bełchatowski-Kleszczowski Park Przemysłowo-Technologiczny i Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny, gdzie z jednej strony zakłada się restrukturyzację obszaru przemysłowego, a z drugiej priorytety dotyczą rozwoju nowoczesnych technologii.

³ K.B. Matusiak, J. Guliński, *Parki technologiczne* [w:] K.B. Matusiak (red.), *Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości*. SOOIPP–Raport 2004, Łódź–Poznań 2004, s. 335–337.

⁴ K.B. Matusiak, *Parki technologiczne. Instytucjonalne wspieranie przedsiębiorczości, procesów innowacyjnych i rozwoju regionalnego*, Fundacja Inkubator, Łódź 1995, s. 9–48.

- optymalizacji warunków transferu technologii i komercjalizacji rezultatów badań z instytucji naukowych do praktyki gospodarczej.

W polskim ustawodawstwie pojęcie parku technologicznego zostało zdefiniowane w 2002 r.⁵ jako zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzony w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi⁶ a przedsiębiorcami, na którym oferowane są przedsiębiorcom, wykorzystującym nowoczesne technologie, usługi w zakresie: doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii oraz przekształcania wyników badań naukowych i prac rozwojowych w innowacje technologiczne, a także tworzenia korzystnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej przez korzystanie z nieruchomości i infrastruktury technicznej na zasadach umownych.

Międzynarodowe Stowarzyszenie Parków Naukowych (IASP) przyjęło w listopadzie 2002 r. następującą definicję, zaakceptowaną przez Światowy Szczyt Stowarzyszeń Inkubatorów Przedsiębiorczości i Parków Technologicznych – **park technologiczny (naukowy, badawczy itp.) jest organizacją zarządzaną przez wykwalifikowanych specjalistów, której celem jest podniesienie dobrobytu społeczności, w której działa, poprzez promowanie kultury innowacji i konkurencji wśród przedsiębiorców i instytucji opartych na wiedzy.** Aby osiągnąć te cele Park stymuluje i zarządza przepływem wiedzy i technologii pomiędzy szkołami wyższymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi, przedsiębiorstwami i rynkami. Ułatwia tworzenie i rozwój przedsiębiorstw opartych na wiedzy poprzez inkubowanie i proces wydzielania się (*spin-off*). Dodaje przedsiębiorstwom wartości poprzez wysokiej jakości usługi oraz obiekty i terytorium o wysokim standardzie.

W praktyce można wskazać szereg wspólnych cech, spotykanych na całym świecie technopoli, parków naukowych, badawczych i technologicznych:

- bazują na wyodrębnionej i samodzielnie zarządzanej nieruchomości obejmującej konkretny teren i/lub budynki;
- posiadają koncepcję zagospodarowania i rozwoju obejmującą aktywność naukowo-badawczą i produkcyjną związaną z kreacją nowej wiedzy i technologii;
- posiadają formalne powiązania z instytucjami naukowo-badawczymi i edukacyjnymi, lokalną i regionalną administracją publiczną, działającymi w regionie instytucjami wspierania przedsiębiorczości i transferu technologii oraz finansowania ryzyka (*venture capital*).

Należy również podkreślić, że nie ma jednego uniwersalnego modelu, ani szablonu organizacyjnego gwarantującego sukces. Każda z inicjatyw musi mieć indywidualny charakter, wynikający z regionalnych uwarunkowań i dostępnych czynników wzro-

⁵ Ustawa z dn. 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji, Dz.U. 2002, Nr 41, poz. 363, Nr 141, art. 2, p. 15, poz. 1177 oraz Dz.U. 2003, Nr 159, poz. 1537.

⁶ W rozumieniu Ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o Komitecie Badań Naukowych, Dz.U. 2001, Nr 33, poz. 389, art. 3, p. 4 oraz Dz.U. 2003, Nr 39, poz. 335.

stu oraz odzwierciedlać specyfikę lokalnego środowiska naukowego i gospodarczego, tradycje przemysłowe i kulturowe. Ślepe naśladownictwo doświadczeń zachodnich prowadzi do rozczarowań, co nie znaczy, że nie można tych doświadczeń wykorzystywać. Należy to jednak czynić przy wypracowaniu własnych koncepcji respektujących miejscowe uwarunkowania.

Parki technologiczne w Polsce stanowią ciągle niewykorzystaną szansę budowy nowych struktur gospodarczych opartych na nowej wiedzy i w oparciu o krajowe zasoby i potencjał ludzki. Jeśli nie możemy zmodernizować całej gospodarki, tworzymy przynajmniej enklawy nowoczesności, które będą promieniować na całą gospodarkę. **Parki dają szansę na skupienie w określonych miejscach ciągle skromnych w Polsce zasobów ludzkich, kapitałowych i organizacyjnych, niezbędnych dla krystalizacji środowiska innowacyjnego.**

Oczywiście do przedsięwzięć lokalizacyjnych trzeba podchodzić z dużą ostrożnością. Parki technologiczne nie są cudownym antidotum na wszelkie plagi społeczne i gospodarcze. Sukces zależy od zasobów intelektualnych możliwych do komercjalizacji i od potencjału przedsiębiorczości, zdolnego do przetwarzania pomysłów w skuteczne rynkowo firmy. Obecnie można wręcz mówić o „parkowej gorączce”; praktycznie codziennie słyszymy o nowej inicjatywie. Zainteresowanie omawianymi przedsięwzięciami niejednokrotnie jest skutkiem rosnących ambicji władz i lokalnych działaczy w kontekście dostępu do funduszy europejskich. Zainteresowanie parkami silnie wzrosło w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, które otworzyło dostęp do funduszy strukturalnych. Doświadczenia wielu państw wskazują względną łatwość pozyskiwania pomocy finansowej na omawiane przedsięwzięcia, a coraz częstsze wyjazdy studyjne do Finlandii czy Irlandii pokazują, jak można efektywnie wykorzystać tą pomoc w parkach technologicznych. Szczególnie w kontekście Strategii Lizbońskiej rysują się preferencje dla rozwoju instytucjonalnych podstaw aktywizacji „gospodarki opartej na wiedzy”.

Pierwsze prace studyjne nad adaptacją instytucji parku technologicznego w gospodarce polskiej, zostały podjęte w drugiej połowie lat osiemdziesiątych w Poznaniu, przez zespół Prof. B. Gruchmana. Działania te zaowocowały ostatecznie utworzeniem w 1990 roku Wielkopolskiego Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości. W tym okresie pojawiły się kolejne tego typu próby i koncepcje, m. in.: w Gdańsku, Toruniu i Krakowie, z których żadna, do końca nie została zrealizowana. Powodem fiaska realizacyjnego były przede wszystkim: niezrozumienie idei, brak klimatu i wsparcia politycznego, brak środków finansowych i wsparcia rzeczowego oraz spontaniczny i mało profesjonalny charakter działań.

Za pierwszy polski park technologiczny należy uznać Poznański Park Naukowo-Technologiczny powołany w maju 1995 roku, w ramach działalności statutowej i gospodarczej Fundacji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Dla potrzeb przedsięwzięcia pozyskano 3 ha terenu oraz szereg zdekapitalizowanych nieruchomości przy ul. Rubież 46 na obrzeżach Poznania. Po niezbędnych pracach adaptacyjnych

w ramach Parku uruchomiono: Zakład Doświadczalny Syntezy Chemicznej, Centrum Technologii Wydziału Chemii UAM oraz Centrum Badań Archeologicznych.

Po dziesięciu latach, w połowie 2005 r. identyfikujemy łącznie 27 inicjatyw parkowych, które ze względu na stopień zaawansowania można podzielić na trzy kategorie:

- „A” – parki realizujące działalność statutową w pełnym zakresie, włącznie z udostępnianiem powierzchni i usług wspierających dla firm;
- „B” – ośrodki zaawansowane organizacyjnie zdolne w najbliższych miesiącach podjąć działalność operacyjną; realizowane są już tzw. „działania miękkie” obejmujące: szkolenia, doradztwo i informację oraz prowadzone są prace adaptacyjne budynków i terenów;
- „C” – przedsięwzięcia w fazie projektowania i przygotowywania podstaw organizacyjnych, np. kiedy powstał podmiot lub zespół prowadzący działania przygotowujące park.

Do kategorii „A” można obecnie zaliczyć 8 parków:

- Poznański Park Naukowo-Technologiczny (1995),
- Krakowski Park Technologiczny (1998),
- Wrocławski Park Technologiczny (1998),
- Park Naukowo-Technologiczny w Koszalinie (1998),
- Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny (2000),
- Pomorski Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni (2001),
- Bełchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo-Technologiczny (2003),
- Toruński Park Naukowo-Technologiczny (2005).

Do kategorii „B” zaliczyć można kolejnych 8 lokalizacji:

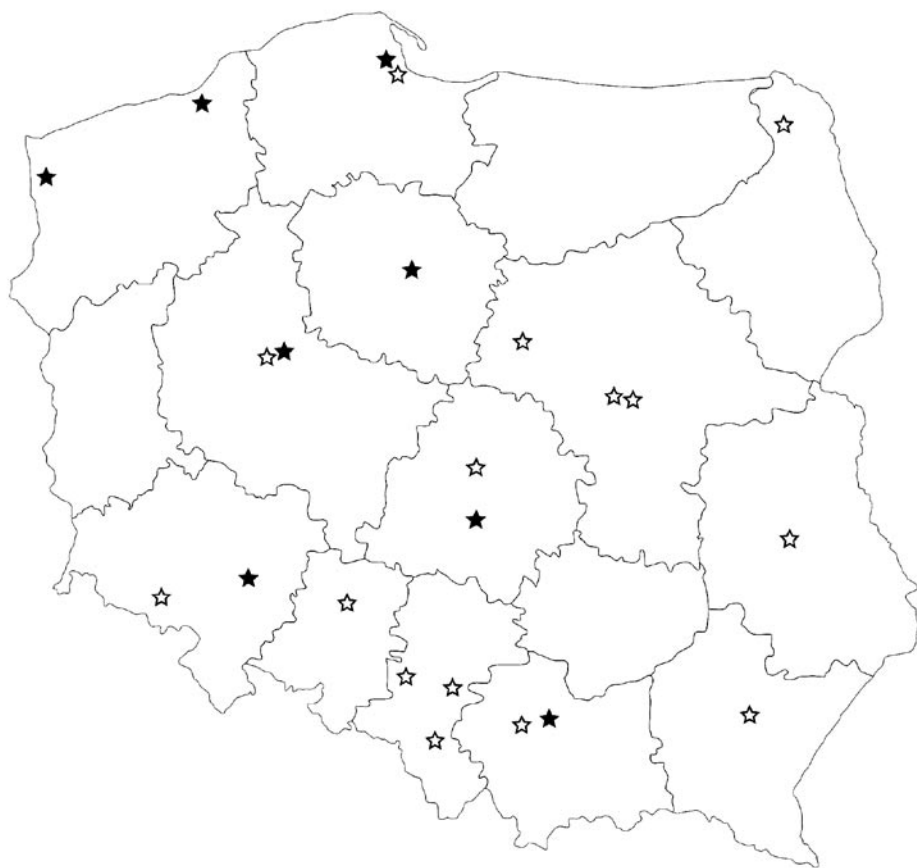
- Beskidzki Park Technologiczny w Bielsku Białej,
- Technopark Gliwice,
- Lubelski Park Naukowo-Technologiczny,
- Regionalny Park Naukowo-Technologiczny w Łodzi,
- Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny,
- Park Naukowo-Technologiczny, Technology Park Poznań,
- Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach,
- Podkarpacki Park Technologiczny w Rzeszowie.

Do kategorii „C”, należy zaliczyć 11 dalszych inicjatyw znajdujących się na różnym etapie zaawansowania prac koncepcyjnych i organizacyjnych. Należy jednocześnie zauważyć, że z miesiąca na miesiąc, pojawiają się kolejne, nowe próby podejmowania tego typu inicjatyw.

Pogłębioną analizą jakościową objęto parki z kategorii „A”. Łącznie, analizowane parki dysponują powierzchnią około 489,1 ha. Dysponowana powierzchnia jest obecnie zagospodarowana tylko w 3,1%. Należy podkreślić duże zróżnicowanie

dysponowanej przez poszczególne jednostki powierzchni – od 328,6 ha do 1765 m². Obecnie największymi polskimi parkami są: Bełchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo-technologiczny (328 ha), zorganizowany na terenach kopalni i elektrowni Bełchatów oraz Krakowski Park Technologiczny (122 ha) utworzony jako specjalna strefa ekonomiczna.

Rysunek nr 1. Lokalizacja polskich parków technologicznych

- ★ parki prowadzące działalność operacyjną;
- ☆ parki w trakcie organizacji;

Źródło: opracowanie własne.

Opcje zagospodarowania terenu obejmują przede wszystkim wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych. Rośnie zainteresowanie strukturami inkubacyjnymi wewnątrz parków; większość zakłada potrzebę utworzenia inkubatora technologicznego, oferującego specjalne warunki dla nowo powstałych firm. Jeden park powinien być raczej zakwalifikowany jako inkubator technologiczny (dysponuje powierzchnią do 2 tys. m²); posiada jednak dalsze możliwości rozwoju, a przyjęta koncepcja organizacyjna upoważnia do zakwalifikowania go jako park technologiczny. Co drugi park oferuje sprzedaż lub dzierżawę obiektów lub terenów pod inwestycje. Instytucje zarządzające analizowanymi parkami poniosły dotychczas przeciętne nakłady w wysokości 7,3 mln zł na rozwój infrastruktury. Źródłem funduszy były głównie środki własne instytucji (41,8%), a dalszej kolejności fundusze europejskie (20,2%) oraz środki lokalne (17,8%).

Tabela nr 1. Powierzchnia w dyspozycji parków technologicznych

Lokalizacja parku	Powierzchnia (w m ²):			
	całkowita	tereny inwestycyjne	pod dachem	wynajmowana
Bełchatów	3286100	3286100	454	58533
Gdańsk	60000	0	10000	850
Koszalin	1765	0	810	1765
Kraków	1219210	121920	1500	66480
Poznań	31000	3000	3440	3440
Toruń	137000	103000	8654	4907
Wrocław	120000	94000	5190	16900
Szczecin	35863,3	34773	714,4	717,4
łącznie	4890938	3642793	30765	153602
<i>średnia</i>	<i>611367</i>	<i>455349,1</i>	<i>3845,7</i>	<i>19200,3</i>
<i>mediana</i>	<i>90000</i>	<i>64386,5</i>	<i>2470</i>	<i>4173,5</i>

Źródło: opracowanie własne.

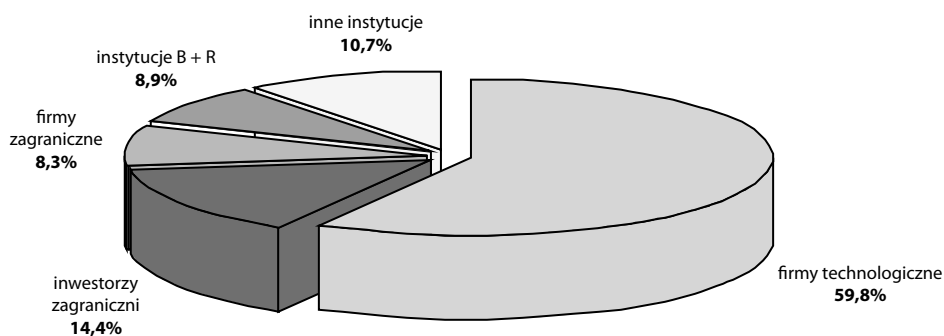
Na terenie analizowanych parków, w połowie 2005 r., rezydowały 134 podmioty wśród, których dominują nowoczesne przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, a w najbliższych miesiącach należy oczekiwać dalszego wzrostu liczby użytkowników. W parkach zlokalizowane są również: dwa inkubatory technologiczne, kilka laboratoriów badawczych oraz instytucji aktywnych w zakresie transferu technologii i doradztwa technologicznego. Co dziesiąta firma jest inwestorem zagranicznym. Rezydenci tworzą łącznie 5480 miejsc pracy, głównie w konkurencyjnych, nie tylko na polskim rynku, nowoczesnych firmach.

Tabela nr 2. Użytkownicy parków technologicznych

Lokalizacja parku	Użytkownicy:				zatrudnienie
	ogółem	małe firmy technologiczne	inwestorzy strategiczni	instytucje B + R	
Bełchatów	3	0	3	0	910
Gdańsk	23	22	0	0	56
Koszalin	9	7	0	1	13
Kraków	21	0	16	0	3660
Poznań	12	1	0	7	107
Toruń	22	15	2	1	135
Wrocław	31	23	1	1	540
Szczecin	13	9	0	1	59
łącznie	134	77	22	11	5480
<i>średnia</i>	<i>16,8</i>	<i>9,6</i>	<i>2,8</i>	<i>1,4</i>	<i>685</i>
<i>mediana</i>	<i>17</i>	<i>8</i>	<i>0,5</i>	<i>1</i>	<i>121</i>

Źródło: opracowanie własne.

Przy pomocy parków w 2004 r. powstało 13 nowych przedsiębiorstw, w tym co druga nowa firma została utworzona przez studentów lub doktorantów wywodzących się ze środowiska naukowego.

Wykres nr 1. Struktura lokatorów parków technologicznych (w %)

Źródło: opracowanie własne.

Każdy z parków technologicznych jest specyficzny, co powoduje określone konsekwencje, a niejednokrotnie problemy. Należy jednocześnie podkreślić, iż atrakcyjność lokalizacji jest podstawowym warunkiem determinującym perspektywy rozwoju. Na terenie lub w pobliżu uczelni wyższych usytuowanych jest 6 parków, w centrum miast 3, na obrzeżach 4, przy przelotowych ciągach komunikacyjnych 5, a przy lotniskach 2.

Efektywność działania każdego parku zależy wygenerowanych mechanizmów transferu technologii z instytucji naukowych do biznesu. Statystyczny, polski park posiada sformalizowane powiązania z przynajmniej 3 instytucjami naukowo-badawczymi, w tym dominują podmioty o charakterze akademickim. Współpraca parków z podmiotami sfery nauki odbywa się w następujących formach:

- organizują szkolenia, seminaria i konferencje w 87,5% parków;
- ściśle współpracują z uczelnianymi komórkami transferu technologii (CTT, Rzecznik Patentowy itp.) w 87,5%;
- wspólnie realizują projekty do funduszy europejskich w 87,5%;
- organizują praktyki studenckie w 50,0%.

Ponadto, powszechną praktyką w ramach współpracy parków z instytucjami naukowymi jest udział przedstawicieli nauki w organach decyzyjnych Parku (w 75% parków). Bardzo rzadko natomiast podejmowane są wspólnie projekty wdrożeniowe, w pojedynczych przypadkach rezydenci parków korzystają z laboratoriów instytucji naukowych i powierzchni naukowo-badawczej.

Ważnym elementem atrakcyjności każdego parku technologicznego jest oferta pomocy skierowana do małych i średnich firm, obejmująca w ogólnym zarysie: różnego typu doradztwo i konsulting, infrastrukturę i dostęp do wspólnych urządzeń serwisowych oraz pomoc finansową i pośrednictwo kredytowe. Zakres doradztwa i szkoleń oferowanych w parkach obejmuje następujące obszary tematyczne:

- dostęp do środków z funduszy europejskich w 87,5% parków;
- przedsiębiorczość i tworzenie firm w 87,5%;
- finanse i podatki w 87,5%;
- informacja technologiczna i patentowa w 75,0%;
- opracowanie biznesplanu w 75,0%;
- badania rynku i marketing w 75,0%;
- prawo gospodarcze w 62,5%;
- pośrednictwo kooperacyjne w 62,5%;
- informatyka w 62,5%.

Na uwagę zasługuje dobre wyposażenie infrastrukturalne parków – sieć komputerowa, sala seminaryjna, dostęp do baz danych itp. Natomiast praktycznie nie ma w ofercie omawianych jednostek usług wsparcia w zakresie pomocy finansowej – funduszy pożyczkowych, *venture capital* czy aniołów biznesu. Należy podkreślić, że praktycznie wszystkie parki koncentrują swoje wysiłki organizacyjne na kwestiach infra-

strukturalnych. W najbliższych latach należy oczekiwać aktywniejszego zaangażowania w budowę efektywnego systemu usług dla technologicznych firm.

Jako priorytety działalności parków kierujący nimi w kolejności wskazywali następujące działania⁷:

1) budowa sieci współpracy nauka – biznes	4,9 p.;
2) asysta w transferze i komercjalizacji nowych technologii z lokalnych instytucji B + R	4,4 p.;
3) wsparcie tworzenia nowych firm technologicznych	4,4 p.;
4) zapewnienie efektywności ekonomicznej parku	4,3 p.;
5) pomoc w rozwoju małych firm	4,0 p.;
6) tworzenie nowych miejsc pracy	3,9 p.;
7) przyciąganie inwestorów do regionu	3,6 p.;
8) rozwój branż i sektorów strategicznych dla regionu	3,4 p.

Do głównych trudności i barier rozwoju parków ich menedżerowie zaliczają w kolejności:

1) niski budżet i brak wsparcia finansowego	3,1 p.;
2) brak partnerskiej i biznesowo zorientowanej współpracy ze środowiskiem naukowym	3,0 p.;
3) brak projektów do komercjalizacji	3,0 p.;
4) brak środków na promocję parku	2,7 p.;
5) brak chętnych do założenia własnej firmy technologicznej	2,7 p.;
6) ograniczenia prawne i brak procedur transferu technologii	2,6 p.;
7) niechęć środowiska naukowego do komercjalizacji osiągnięć naukowych	2,4 p.;
8) małe zainteresowanie oferowanymi usługami	2,1 p.;
9) złą sytuację gospodarczą w regionie, marazm i zastój	2,1 p.

Mimo upływu 10 lat od powołania pierwszego parku, omawiane przedsięwzięcia są w polskich warunkach ciągle nowym zjawiskiem instytucjonalnym. Te, które działają, są przykładem tego, jak można efektywnie przewyżczać problemy, tworzyć klimat i aktywizować różnych kluczowych partnerów, na drodze do ostatecznego sukcesu organizacyjnego.

Do głównych zagrożeń rozwoju parków technologicznych w Polsce należy zaliczyć:

- 1) nacisk na infrastrukturę techniczną kosztem usług wspierających przedsiębiorczość i transfer technologii, co grozi przeistoczeniem w „ładnie wyglądające” parki przemysłowe i strefy biznesu;

⁷ Ocen dokonywano na pięciostopniowej skali od 1 do 5, gdzie 1 punkt oznacza ocenę najniższą, czyli brak występowania danego elementu, a 5 punktów – ocenę najwyższą, czyli fakt, że dany element ma decydujący wpływ/znaczenie.

- 2) brak potencjalnych przedsiębiorców, projektów do komercjalizacji i innowacyjnych pomysłów biznesowych;
- 3) brak restrukturyzacji sektora B+R i zamknięcie środowiska naukowego na aktywne działania biznesowe i przedsiębiorczość;
- 4) problemy z lokalnym i regionalnym partnerstwem, kłopoty z zabezpieczeniem wkładu lokalnego i wyborem atrakcyjnej lokalizacji;
- 5) pospieszne opracowywanie koncepcji celem uzyskania dotacji, bez gruntownej analizy faktycznych potrzeb i możliwości funkcjonowania adaptowanych obiektów.

2. Prezentacja polskich parków technologicznych

Bełchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo-Technologiczny, Bełchatów.....	146
Pomorski Park Naukowo-Technologiczny, Gdynia	147
Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice”, Gliwice	148
Park Naukowo-Technologiczny Politechniki Koszalińskiej, Koszalin	149
Krakowski Park Technologiczny, Kraków	150
Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny, Płock	151
Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznań	152
Park Naukowo-Technologiczny Polska – Wschód, Suwałki	153
Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny, Szczecin	154
Toruński Park Technologiczny, Toruń	155
Wrocławski Park Technologiczny, Wrocław	156

BEŁCHATÓW

BEŁCHATOWSKO-KLESZCZOWSKI PARK PRZEMYSŁOWO-TECHNOLOGICZNY

Institucja zarządzająca: Belchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.

Data utworzenia: 2003

Powierzchnia całkowita – 328,61 ha, w tym pod dachem pod wynajem – . m²,
tereny inwestycyjne – 3286100 m², tereny zielone – . m²

Opcje zagospodarowania terenu:

- [] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych
- [x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych
- [x] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje
- [x] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	–	–	–
inwestorzy strategiczni	3	910	58553
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	–	–	–
inne instytucje	–	–	–
łącznie	3	910	58533
podmioty, które opuściły park	–	–	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

**Belchatowsko-Kleszczowski Park
Przemysłowo-Technologiczny
ul. Ciepłownicza 5
97-400 Bełchatów**

Kierujący parkiem:

Tomasz KAROLAK

Osoba d/s kontaktów:

Ewa GRUDZIŃSKA

**tel.: 0-44/733-11-20, 733-01-12; faks: 0-44/733-11-65
e-mail: bkppt@ppt.belchatow.pl; www.ppt.belchatow.pl**

GDYNIA**POMORSKI PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY**

Institucja zarządzająca: Urząd Miasta Gdynia (od 2005 r. miejska jednostka organizacyjna Gdyńskie Centrum Innowacji, Pomorskie Centrum Technologii)

Data utworzenia: 2001

Powierzchnia całkowita – 6 ha,

*w tym pod dachem pod wynajem – 10000 m²,
tereny inwestycyjne – . m², tereny zielone – . m²*

Opcje zagospodarowania terenu:

[x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych

[x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych

[] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje

[x] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	22	55	800
inwestorzy strategiczni	–	–	–
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	–	–	–
inne instytucje	1	1	60
łącznie	23	56	860
podmioty, które opuściły park	1	1	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

[] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[] – opracowanie biznesplanu

[x] – technologiczne i patentowe

[x] – pośrednictwo kooperacyjne

[x] – finansowe, podatkowe

[x] – księgowość, rachunkowość

[x] – prawne

[x] – analiza rynku i marketing

[] – informatyka i komputery

[] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[] – dostęp do funduszy europejskich

[] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[] – wdrażanie nowych usług i produktów

[] – zarządzanie biznesem

[] – zarządzanie jakością

[] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[x] – recepcja, obsługa sekretariatu

[] – centrala telefoniczna

[x] – kopiarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[x] – warsztaty/laboratoria

[] – dostęp do baz danych

[x] – kawiarnia, bar

[] – sala seminarij

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

Pomorski Park Naukowo-Technologiczny
al. Zwycięstwa 96/98
81-451 Gdynia

Kierujący parkiem:

Katarzyna PODHAJSKA-ŚREDNIAWA

Osoba d/s kontaktów:

Beata JODEL

tel./faks: 0-58/622-55-88

e-mail: b.jodel@ppnt.org.pl; www.ppnt.org.pl

GLIWICE**PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY „TECHNOPARK GLIWICE”**

Institucja zarządzająca: Park Naukowo-Technologiczny „TECHNOPARK GLIWICE” Sp. z o.o.

Data utworzenia: 2004

Powierzchnia całkowita – 8600 m²,

*w tym pod dachem pod wynajem – 2800 m²,
tereny inwestycyjne – . m², tereny zielone – . m²*

Opcje zagospodarowania terenu:

[x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych

[x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych

[] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje

[] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	–	–	–
inwestorzy strategiczni	–	–	–
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	–	–	–
inne instytucje	–	–	–
łącznie	–	–	–
podmioty, które opuściły park	–	–	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

[] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[] – opracowanie biznesplanu

[] – technologiczne i patentowe

[] – pośrednictwo kooperacyjne

[] – finansowe, podatkowe

[] – księgowość, rachunkowość

[] – prawne

[] – analiza rynku i marketing

[] – informatyka i komputery

[] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[] – dostęp do funduszy europejskich

[] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[] – wdrażanie nowych usług i produktów

[] – zarządzanie biznesem

[] – zarządzanie jakością

[] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[] – recepcja, obsługa sekretariatu

[] – centrala telefoniczna

[] – kopiarka, faks

[] – sieć komputerowa

[] – warsztaty/laboratoria

[] – dostęp do baz danych

[] – kawiarnia, bar

[] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

**Park Naukowo-Technologiczny
„TECHNOPARK GLIWICE”**

ul. Konarskiego 18A (p. 473)

44-100 Gliwice

Kierujący parkiem:

Jan KOSMOL

Osoba d/s kontaktów:

Jan KOSMOL

tel.: 0-32/237-24-12; faks: 0-32/237-23-36

e-mail: info@technopark.gliwice.pl; www.technopark.gliwice.pl

KOSZALIN**PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY
POLITECHNIKI KOSZALIŃSKIEJ***Institucja zarządzająca: Politechnika Koszalińska**Data utworzenia: 1998**Powierzchnia całkowita – 1765 m²,**w tym pod dachem pod wynajem – 810 m²,
tereny inwestycyjne – . m², tereny zielone – . m²***Opcje zagospodarowania terenu:**

- [x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych
- [x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych
- [] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje
- [] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	7	10	90
inwestorzy strategiczni	–	–	–
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	1	.	1629
inne instytucje	1	3	46
łącznie	9	13	1765
podmioty, które opuściły park	2	8	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [] – księgowość, rachunkowość
- [] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [x] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [x] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [x] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminarijna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

**Park Naukowo-Technologiczny
Politechniki Koszalińskiej
ul. Raławicka 15-17
75-620 Koszalin**

Kierujący parkiem:**Leon KUKIEŁKA****Osoba d/s kontaktów:****Władysław HUSEJKO****tel.: 0-94/347-84-18; faks: 0-94/347-84-17****e-mail: husejko@tu.koszalin.pl; www.tu.koszalin.pl/parknt**

KRAKÓW**KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY**

Institucja zarządzająca: **Krakowski Park Technologiczny**

Data utworzenia: **1997**

Powierzchnia całkowita – **121920 m²**, w tym pod dachem pod wynajem – **1500 m²**,
tereny inwestycyjne – **121920m²**, *tereny zielone* – **0 m²**

Opcje zagospodarowania terenu:

- [x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych
- [] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych
- [x] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje
- [] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	–	–	–
inwestorzy strategiczni	16	3660	46340
firmy zagraniczne	3	1156	26200
instytucje naukowo-badawcze	–	–	–
inne instytucje	6	.	20140
łącznie	21	3660	66480
podmioty, które opuściły park	–	–	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [x] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [] – centrala telefoniczna
- [] – kopiarka, faks
- [] – sieć komputerowa
- [] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminarijna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [x] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

Krakowski Park Technologiczny
al. Jana Pawła II nr 31
31-864 Kraków

Kierujący parkiem:

Krzysztof KRZYSZTOFIAK
Osoba d/s kontaktów:
Mateusz GÓRSKI

tel.: 0-12/640-19-40; faks: 0-12/640-19-45
e-mail: biuro@sse.krakow.pl; www.sse.krakow.pl

PŁOCK**PŁOCKI PARK PRZEMYSŁOWO-TECHNOLOGICZNY**

Instytucja zarządzająca: Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny SA

Data utworzenia: 2004

*Powierzchnia całkowita – 200,4 ha, w tym pod dachem pod wynajem – 4762,71 m²,
tereny inwestycyjne – 200 ha*

Opcje zagospodarowania terenu:

[x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych

[x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych

[] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje

[x] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	1	.	.
inwestorzy strategiczni	–	–	–
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	1	.	.
inne instytucje	2	.	.
łącznie	4	.	.
podmioty, które opuściły park	–	–	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

[x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[x] – technologiczne i patentowe

[x] – pośrednictwo kooperacyjne

[x] – finansowe, podatkowe

[x] – księgowość, rachunkowość

[x] – prawne

[x] – analiza rynku i marketing

[x] – informatyka i komputery

[x] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[x] – dostęp do funduszy europejskich

[x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[x] – wdrażanie nowych usług i produktów

[x] – zarządzanie biznesem

[x] – zarządzanie jakością

[x] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[x] – recepcja, obsługa sekretariatu

[x] – centrala telefoniczna

[x] – kopiarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[x] – warsztaty/laboratoria

[x] – dostęp do baz danych

[x] – kawiarnia, bar

[x] – sala seminaryjna

POMOC FINANSOWA:

[x] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych

[x] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[x] – współpraca z „aniołami biznesu”

[x] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny
ul. Zglenickiego 42
09-411 Płock

Kierujący parkiem:

Krzysztof LEWANDOWSKI
Osoba d/s kontaktów:
Krzysztof LEWANDOWSKI

tel.: 0-24/364-03-50; faks: 0-24/364-03-52

e-mail: pppt.sekretariat@vp.pl; www.pppt.com.pl

POZNAŃ**POZNAŃSKI PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY**

Institucja zarządzająca: **Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**

Data utworzenia: **1995**

Powierzchnia całkowita – **31000 m²**, *w tym pod dachem pod wynajem* – **3440 m²**,
tereny inwestycyjne – **3000 m²**, *tereny zielone* – **25000 m²**

Opcje zagospodarowania terenu:

[x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych

[x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych

[] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje

[] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	1	10	120
inwestorzy strategiczni	–	–	–
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	7	48	2100
inne instytucje	4	49	1220
łącznie	12	107	3440
podmioty, które opuściły park	–	–	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

[x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[x] – technologiczne i patentowe

[] – pośrednictwo kooperacyjne

[x] – finansowe, podatkowe

[] – księgowość, rachunkowość

[] – prawne

[] – analiza rynku i marketing

[] – informatyka i komputery

[] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[x] – dostęp do funduszy europejskich

[] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[] – wdrażanie nowych usług i produktów

[x] – zarządzanie biznesem

[] – zarządzanie jakością

[] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[x] – recepcja, obsługa sekretariatu

[] – centrala telefoniczna

[x] – kopiarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[x] – warsztaty/laboratoria

[x] – dostęp do baz danych

[] – kawiarnia, bar

[x] – sala seminarij

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

Poznański Park Naukowo-Technologiczny
Fundacja UAM
ul. Rubież 46
61-612 Poznań

Kierujący parkiem:

Bogdan MARCINIEC

Osoba d/s kontaktów:

Jacek GULIŃSKI

tel.: 0-61/827-97-42; faks: 0-61/827-97-41

e-mail: ppnt@ppnt.ponan.pl; www.ppnt.poznan.pl

SUWAŁKI**PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY POLSKA – WSCHÓD**

Instytucja zarządzająca: Park Naukowo-Technologiczny Polska – Wschód Sp. z o.o.

Data utworzenia: 2004

*Powierzchnia całkowita – 85000 m², w tym pod dachem pod wynajem – 1000 m²,
tereny inwestycyjne – 50000 m², tereny zielone – . m²*

Opcje zagospodarowania terenu:

[x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych

[x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych

[x] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje

[] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	–	–	–
inwestorzy strategiczni	–	–	–
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	–	–	–
inne instytucje	–	–	–
łącznie	–	–	–
podmioty, które opuściły park	–	–	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

[x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[x] – technologiczne i patentowe

[x] – pośrednictwo kooperacyjne

[x] – finansowe, podatkowe

[x] – księgowość, rachunkowość

[x] – prawne

[] – analiza rynku i marketing

[x] – informatyka i komputery

[] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[x] – dostęp do funduszy europejskich

[x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[x] – wdrażanie nowych usług i produktów

[x] – zarządzanie biznesem

[] – zarządzanie jakością

[] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[x] – recepcja, obsługa sekretariatu

[] – centrala telefoniczna

[x] – kopiarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[] – warsztaty/laboratoria

[x] – dostęp do baz danych

[] – kawiarnia, bar

[x] – sala seminarijna

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

**Park Naukowo-Technologiczny
Polska – Wschód Sp. z o.o.**

**ul. Noniewicza 10
15-346 Suwałki**

Kierujący parkiem:

Wacław J. BIAŁKOWSKI

Osoba d/s kontaktów:

Anna NASZKIEWICZ

**tel.: 0-87/562-84-77; faks: 0-87/562-84-78
e-mail: park@park.suwalki.pl; www.park.suwalki.pl**

SZCZECIN**SZCZECIŃSKI PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY**

Institucja zarządzająca: Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o.

Data utworzenia: 2000

*Powierzchnia całkowita – 35863 m², w tym pod dachem pod wynajem – 717 m²,
siedziba parku – 373 m², tereny inwestycyjne – 34773 m², tereny zielone – 0 m²*

Opcje zagospodarowania terenu:

[x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych

[x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych

[x] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje

[x] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	9	31	407
inwestorzy strategiczni	–	–	–
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	1	4	48
inne instytucje	3	24	262
łącznie	13	59	717
podmioty, które opuściły park	3	11	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

[x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy

[x] – opracowanie biznesplanu

[x] – technologiczne i patentowe

[x] – pośrednictwo kooperacyjne

[] – finansowe, podatkowe

[] – księgowość, rachunkowość

[] – prawne

[x] – analiza rynku i marketing

[x] – informatyka i komputery

[x] – zarządzanie zasobami ludzkimi

[x] – dostęp do funduszy europejskich

[] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa

[x] – wdrażanie nowych usług i produktów

[x] – zarządzanie biznesem

[] – zarządzanie jakością

[] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

[x] – recepcja, obsługa sekretariatu

[x] – centrala telefoniczna

[x] – kopiarka, faks

[x] – sieć komputerowa

[x] – warsztaty/laboratoria

[x] – dostęp do baz danych

[] – kawiarnia, bar

[x] – sala seminarij

POMOC FINANSOWA:

[] – obsługa funduszy pożyczkowych
i/lub poręczeniowych

[] – kredyty i pośrednictwo kredytowe

[] – współpraca z „aniołami biznesu”

[x] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny
ul. Kolumba 86-89
70-035 Szczecin

Kierujący parkiem:

Jerzy SOŁDEK
Osoba d/s kontaktów:
Marcin WINIARCZYK

tel.: 0-91/489-20-50; faks: 0-91/433-60-53

e-mail: biuro@spnt.pl; www.spnt.pl

TORUŃ**TORUŃSKI PARK TECHNOLOGICZNY**

Institucja zarządzająca: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA

Data utworzenia: 2005

*Powierzchnia całkowita – 137000 m², w tym pod dachem pod wynajem – 8654 m²,
tereny inwestycyjne – 103000 m², tereny zielone – 0 m²*

Opcje zagospodarowania terenu:

- [x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych
- [] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych
- [x] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje
- [x] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	15	78	1955
inwestorzy strategiczni	2	32	2176
firmy zagraniczne	–	–	–
instytucje naukowo-badawcze	1	5	293
inne instytucje	4	20	483
łącznie	22	135	4907
podmioty, które opuściły park	–	–	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [] – technologiczne i patentowe
- [] – pośrednictwo kooperacyjne
- [] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [x] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [x] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiaarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [x] – dostęp do baz danych
- [x] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminarijny

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

Toruński Park Technologiczny
ul. Włocławska 167
87-100 Toruń
Wojciech PIONTEK

tel.: 0-56/657-14-52, 657-72-90; tel./faks: 0-56/658-89-52

e-mail: baranski@tarr.org.pl, piontek@tarr.org.pl; www.technopark.org.pl

Kierujący parkiem:

Zbigniew BARAŃSKI

Osoba d/s kontaktów:

Zbigniew BARAŃSKI

WROCŁAW**WROCŁAWSKI PARK TECHNOLOGICZNY**

Instytucja zarządzająca: Wrocławski Park Technologiczny SA

Data utworzenia: 1998

*Powierzchnia całkowita – 120000 m², w tym pod dachem pod wynajem – 5190 m²,
tereny inwestycyjne – 94000 m², tereny zielone – 20000 m²*

Opcje zagospodarowania terenu:

- [x] – wynajem gotowych powierzchni dla firm i instytucji naukowo-badawczych
- [x] – inkubator dla nowo powstających firm technologicznych
- [x] – sprzedaż obiektów lub terenów pod inwestycje
- [] – dzierżawa parceli pod inwestycje

UŻYTKOWNICY	Liczba podmiotów	Zatrudnienie	Zajmowana powierzchnia (m ²)
małe firmy technologiczne	23	170	2500
inwestorzy strategiczni	1	250	12000
firmy zagraniczne	6	90	1500
instytucje naukowo-badawcze	1	30	900
inne instytucje	–	–	–
łącznie	31	540	16900
podmioty, które opuściły park	–	–	X

**DORADZTWO, INFORMACJA,
KURSY, SZKOLENIA:**

- [x] – przedsiębiorczość, tworzenie firmy
- [x] – opracowanie biznesplanu
- [x] – technologiczne i patentowe
- [x] – pośrednictwo kooperacyjne
- [x] – finansowe, podatkowe
- [x] – księgowość, rachunkowość
- [x] – prawne
- [x] – analiza rynku i marketing
- [x] – informatyka i komputery
- [] – zarządzanie zasobami ludzkimi
- [x] – dostęp do funduszy europejskich
- [] – handel zagraniczny i współpraca międzynarodowa
- [] – wdrażanie nowych usług i produktów
- [] – zarządzanie biznesem
- [] – zarządzanie jakością
- [] – *venture capital*

**INFRASTRUKTURA
TECHNICZNO-SERWISOWA:**

- [x] – recepcja, obsługa sekretariatu
- [x] – centrala telefoniczna
- [x] – kopiarka, faks
- [x] – sieć komputerowa
- [x] – warsztaty/laboratoria
- [] – dostęp do baz danych
- [x] – kawiarnia, bar
- [x] – sala seminarna

POMOC FINANSOWA:

- [] – obsługa funduszy pożyczkowych i/lub poręczeniowych
- [] – kredyty i pośrednictwo kredytowe
- [] – współpraca z „aniołami biznesu”
- [] – subwencje, granty, dopłaty

ADRES:

Wrocławski Park Technologiczny SA
ul. Muchoborska 18
54-424 Wrocław

Kierujący parkiem:

Maciej CHOROWSKI
Grzegorz GROMADA
Osoba d/s kontaktów:
Sylwia KMITA

tel.: 0-71/798-58-00; faks: 0-71/780-40-34
e-mail: wpt@technologypark.pl; www.technologypark.pl

3. Dane adresowe pozostałych inicjatyw parkowych

- 1. Beskidzki Park Technologiczny** [Agencja Rozwoju Regionalnego SA]
ul. Cieszyńska 365, 43-382 Bielsko-Biała; tel.: 0-33/812-26-75, faks: 0-33/812-26-75
Kierujący – Stanisław Ginda
e-mail: biuro@arrsa.pl, www.arrsa.pl
- 2. Lubelski Park Naukowo-Technologiczny** [Park Naukowo-Technologiczny Województwa Lubelskiego SA]
ul. Jasna 8, 20-077 Lublin; tel.: 0-81/534-61-00, faks: 0-81/534-61-00
Kierujący – Jarosław Momot
e-mail: jarekmomot@poczta.fm
- 3. Łódzki Regionalny Park Naukowo-Technologiczny** [Łódzki Regionalny Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o.]
Pl. Komuny Paryskiej 6 (lok. 305), 90-007 Łódź; tel.: 0-42/638-46-83, faks: 0-42/638-42-16
Kierujący – Andrzej Tomaszewski
e-mail: andrzej.tomaszewski@uml.lodz.pl; www.technopark.lodz.pl
- 4. Opolski Park Technologiczny Sp. z o.o.**
ul. Ozimska 63, 45-368 Opole; tel.: 0-77/402-16-13, 0-604-400-182, faks: 0-77/402-16-12
Kierujący – Andrzej Jaworowicz
e-mail: a.jaworowicz@opt.opole.pl; www.opt.opole.pl
- 5. Park Naukowo-Technologiczny, Technology Park Poznań**
[Nickel Technology Park Poznań Sp. z o.o.]
ul. Strzeszyńska 213, 60-479 Poznań; tel.: 0-61/822-19-49, faks: 0-61/842-06-25
Kierujący – Hubert Wroński
e-mail: hubertwronski@nickel.com.pl; www.nickel.com.pl
- 6. Gdański Park Naukowo-Technologiczny** [Pomorska Strefa Ekonomiczna Sp. z o.o.]
ul. Władysława IV 9, 81-703 Sopot, tel. 0-59/555-97-15, faks: 0-59/555-97-11
Kierujący – Alicja Kozakiewicz
e-mail: a.kozakiewicz@strefa.gda.pl, www.strefa.gda.pl
- 7. Podkarpacki Park Technologiczny** [Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego SA]
ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów; tel.: 0-17/852-06-00, faks: 0-17/852-06-11
Kierujący – Barbara Kuźniar-Jabłczyńska
e-mail: info@rarr.rzeszow.pl; www.rarr.rzeszow.pl
- 8. Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny, Sosnowiecki Park Przemysłowo-Technologiczny**
[Urząd Miejski w Sosnowcu – Biuro Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą]
Al. Zwycięstwa 20, 41-200 Sosnowiec; tel.: 0-32/296-04-09, 296-04-67
e-mail: bpz.promocja@um.sosnowiec.pl; bpz.parktech@um.sosnowiec.pl
- 9. Park Technologiczny w Szczawnie Zdroju i w Wałbrzychu**
[Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA]
ul. Wysockiego 10, 58-300 Wałbrzych; tel.: 0-74/842-69-04, faks: 0-74/842-35-66
Kierujący – Sławomir Hunek
e-mail: darr@darr.pl; www.darr.pl

- 10. Technopolis Warszawa**, Kampus Bemowo [Fundacja Technopolis]
ul. Kalińskiego 13, 01-476 Warszawa
Kierujący – Jacek Kosiec
e-mail: jkosiec@wat.edu.pl

Krzysztof Gulda, Aneta Wilmańska

OŚRODKI WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORSTW W NARODOWYM PLANIE ROZWOJU NA LATA 2007–2013¹

Wprowadzenie

Od początku lat 90. minionego wieku w Polsce rozwija się sektor organizacji wspierających działalność przedsiębiorstw, nazywany często sferą otoczenia biznesu. W początkowym okresie organizacje te specjalizowały się w ofercie wsparcia podstawowej działalności gospodarczej oraz pomocy w tworzeniu nowych przedsiębiorstw, w szczególności w obszarach dotkniętych wysokim bezrobociem strukturalnym. Organizacje te tworzone były w ramach programów finansowanych ze środków publicznych (np. program TOR#10) lub w wyniku oddolnej inicjatywy różnych środowisk. Z upływem czasu, szczególnie od roku 2000, zaobserwować można wzrost liczby instytucji oferujących usługi związane z szeroko rozumianym wspieraniem działalności innowacyjnej przedsiębiorstw; tj. transfer technologii, wspieranie rozwoju firm technologicznych, pośrednictwo w kontaktach ze sferą instytucji badaw-

¹ Prezentowany materiał powstał na podstawie projektu Narodowego Planu Rozwoju 2007–2013 z czerwca 2005 r., projektu Programu Operacyjnego Innowacje–Inwestycje–Otwarta Gospodarka i projektu Programu Operacyjnego Nauka, Nowoczesne Technologie i Społeczeństwo Informacyjne 2007–2013 z sierpnia 2005 r.

czo-rozwojowych. Większość tych instytucji powstała w wyniku inicjatyw uczelni, ośrodków badawczo-rozwojowych, władz regionalnych, jednak z reguły bez istotnego wsparcia ze środków publicznych. Sytuacja taka miała miejsce do roku 2004 r. kiedy uruchomione zostały środki funduszy strukturalnych.

Aktualnie mamy do czynienia z instytucjami otoczenia biznesu, które według obszaru specjalizacji realizują następujące zadania: wspieranie przedsiębiorczości, ułatwianie rozpoczynania działalności gospodarczej (m.in. *start-ups*, *spin-offs*) i pomoc nowo tworzącym przedsiębiorstwom (inkubatory przedsiębiorczości, inkubatory technologii); tworzenie korzystnych warunków w zakresie transferu nowych rozwiązań technologicznych (centra transferu technologii, inkubatory technologii); podniesienie jakości zasobów ludzkich w przedsiębiorstwach poprzez szkolenia i doradztwo (ośrodki szkoleniowo-doradcze); wsparcie powiązań kooperacyjnych przedsiębiorstw; tworzenie sieci współpracy (m.in. klastry) i animacji środowiska innowacyjnego przedsiębiorstw (parki naukowo-technologiczne), a także zapewnianie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania przedsiębiorstwom, w szczególności MSP, podejmującym różnego rodzaju przedsięwzięcia inwestycyjne (fundusze mikropożyczkowe i poręczeniowe, fundusze kapitału podwyższonego ryzyka).

Według danych na koniec 2004 r. zidentyfikowano 537 wyodrębnionych organizacyjnie ośrodków prowadzących działalność w zakresie wspierania przedsiębiorstw, w szczególności z grupy małych i średnich przedsiębiorstw (MSP)². Zidentyfikowanych zostało 280 ośrodków szkoleniowo-doradczych, 29 centrów transferu technologii, 76 lokalnych funduszy pożyczkowych, 57 funduszy poręczeń kredytowych, 53 inkubatory przedsiębiorczości, 12 parków naukowo-technologicznych, 30 funduszy kapitału podwyższonego ryzyka³. Spośród wymienionych instytucji 55% oferuje przedsiębiorcom usługi szkoleniowe, doradcze i informacyjne, natomiast około 25% oferuje różnego rodzaju wsparcie finansowe (pożyczki i poręczenia). Nieco ponad 10% ośrodków oferuje typowe wsparcie inkubacyjne – wsparcie „miękkie” oraz wynajem pomieszczeń, podobna ilość – wsparcie działań innowacyjnych.

Organizacje te tworzą system wspierania przedsiębiorstw, w którym istotną rolę odgrywa Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). Rolą PARP jest koordynowanie i finansowanie sieci instytucji otoczenia przedsiębiorstw działających lub współpracujących w ramach Krajowego Systemu Usług (KSU) dla MSP; są to:

- sieci Punktów Konsultacyjnych (161 PK), udzielających porad i informacji dotyczących administracyjno-prawnych aspektów prowadzenia działalności przedsiębiorstw;
- sieci Informacji dla Biznesu (BIN), obejmującej 22 ośrodki świadczące specjalistyczne usługi informacyjne, w tym m.in. kojarzenie partnerów gospodarczych, informacja dla inwestorów zagranicznych, wywiadowanie gospodarcze, dostęp do systemów informacji gospodarczej;

² Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce, SOOIPP–Raport, Łódź/Poznań 2004.

³ Dane Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych; www.psik.org.pl

- sieci Centrów Euro Info (EIC), obejmującej 14 ośrodków świadczących usługi informacyjne w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na terenie UE;
- sieci Krajowej Sieci Innowacji (KSI), skupiającej ośrodki specjalizujące się w świadczeniu usług o charakterze proinnowacyjnym, w tym m.in. tworzenia warunków do transferu i komercjalizacji nowych rozwiązań technologicznych;
- sieci Krajowego Stowarzyszenia Funduszy Poręczeniowych (KSFP), obejmującego swoimi działaniami 61 instytucji i organizacji prowadzących fundusze doradczeniowe⁴; 18 takich instytucji należy do sieci KSU;
- sieci Polskiego Stowarzyszenia Funduszy Pożyczkowych (PSFP), obejmującego swoimi działaniami 72 instytucje i organizacje prowadzące fundusze pożyczkowe⁵; 27 takich instytucji należy do sieci KSU⁶.

W momencie tworzenia dokumentów strategicznych i programowych na lata 2004–2006 (Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004–2006), pierwszy okres członkostwa Polski w Unii Europejskiej i jednocześnie pierwszy okres wykorzystania przez Polskę funduszy strukturalnych, uznano, że dla podniesienia konkurencyjności gospodarki wsparcie sektora przedsiębiorstw wymaga, oprócz bezpośredniego wsparcia udzielonego przedsiębiorcom, także wsparcia szeroko rozumianego otoczenia biznesu. Najwięcej działań mających na celu wzmocnienie i rozwój różnego typu instytucji otoczenia biznesu (m.in. centrów i ośrodków transferu technologii, parków naukowo-technologicznych i przemysłowych, inkubatorów technologicznych oraz instytucji sfery B + R, funduszy pożyczkowych i poręczeniowych, funduszy kapitału zaangażowanego), przewidziano w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO–WKP). Działania te mają na celu pobudzenie przedsiębiorczości oraz działalności innowacyjnej poprzez: dostęp do wysokiej jakości usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu, zwiększenie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji w przedsiębiorstwach, przygotowanie nowoczesnej infrastruktury dla prowadzenia działalności gospodarczej, rozwój przedsiębiorczości poprzez wzmocnienie powiązań między sektorem B + R a przedsiębiorstwami, zwiększanie sprawności wdrażania i komercjalizacji innowacji, w tym transfer technologii oraz zwiększanie dostępu i zakresu korzystania z usług publicznych *on-line*. Na wymienione działania alokowana została kwota ponad 530 mln euro. Uruchomione instrumenty spotkały się z dużym zainteresowaniem instytucji otoczenia biznesu. Z uwagi na fakt, iż efekty realizacji większości z projektów ww. instytucji będą odczuwalne w dłuższej perspektywie czasowej, trudno w chwili obecnej ocenić skuteczność podejmowanych w tym zakresie przedsięwzięć. Jednak duże zainteresowanie ze strony różnych instytucji otoczenia biznesu oraz różnorodność składanych projektów pozwala przypuszczać, że wsparcie otoczenia biznesu istotnie dopełni bezpośrednie wsparcie sektora przedsiębiorstw.

⁴ Dane Krajowego Stowarzyszenia Funduszy Poręczeniowych – stan na 31 grudnia 2004 r.

⁵ Dane Polskiego Stowarzyszenia Funduszy Pożyczkowych – stan na 30 kwietnia 2005 r.

⁶ Dane obejmują okres do roku 2003; por.: *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2002–2003*, Ministerstwo Gospodarki i Pracy – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2004.

1. Priorytety i kierunki działania w Narodowym Planie Rozwoju 2007–2013

Konieczność i celowość finansowania sfery otoczenia przedsiębiorstw została również zaakceptowana w projekcie Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007–2013⁷. Problematyka budowania gospodarki opartej na wiedzy, a zatem kwestie edukacji, badań, innowacji i informatyzacji gospodarki zajmują bardzo istotne miejsce w NPR 2007–2013. Zagadnienia te zostały podniesione do rangi jednego z sześciu Priorytetów strategicznych nazwanego „Przedsiębiorczość i innowacyjność”. Jak zapisano w projekcie NPR 2007–2013, „Przedsiębiorczość i innowacyjność” mają być rozumiane jako tworzenie nowych obszarów aktywności gospodarczej, zwiększanie efektywności i produktywności istniejących form gospodarowania, kreowanie postaw innowacyjnych w społeczeństwie oraz włączanie nauki w rozwój gospodarczy. W tym celu niezbędne jest rozwijanie postaw przedsiębiorczych – samozaradności, innowacyjności, odpowiedzialności za los własny i wspólnoty, poprawianie otoczenia prawno-administracyjnego i prawno-finansowego przedsiębiorstw, rozwijanie rynku kapitałowego i ułatwianie przedsiębiorcom dostępu do różnych form kapitału finansowego, w tym mechanizmów mikropożyczkowych. W zakresie tego priorytetu podejmowane będą intensywne działania zorientowane na upowszechnienie gospodarki elektronicznej. Wsparcia wymagają działalność badawcza i powiązania sfery badawczej i rozwojowej z gospodarką, rozwój rynku innowacji oraz upowszechnienie praw własności przemysłowej. Nawiązanie do instytucji wspierających przedsiębiorców, w szczególności w pierwszym okresie ich działania, zapisano także w Prioryecie strategicznym „Zatrudnienie, aktywizacja i mobilność”.

Do realizacji wszystkich priorytetów NPR 2007–2013 zaproponowano 126 działań ujętych w 24 kierunkach. Wynikają one z dokumentów strategicznych, zarówno horyzontalnych, sektorowych, jak i regionalnych, i odpowiadają zawartym w nich celom i priorytetom. Stanowią one podstawę do opracowania programów operacyjnych. Każdy kierunek działań nawiązuje do kilku priorytetów. Miejsce instytucji otoczenia biznesu, w szczególności instytucji wspierających działalność innowacyjną przedsiębiorstw, znaleźć można przede wszystkim w kierunkach, dla których poniżej przedstawione są proponowane działania. Dla priorytetu „Przedsiębiorczość i innowacyjność” są to następujące kierunki działań:

- **Tworzenie przyjaznego otoczenia działania przedsiębiorstw.** Za wdrażanie działań tego kierunku odpowiedzialny ma być minister właściwy ds. gospodarki. W ramach tego kierunku do sfery instytucji otoczenia przedsiębiorstw adresowane są następujące działania:
 - Poprawa warunków działania przedsiębiorców – uproszczenie i usprawnienie regulacji prawnych oraz otoczenia instytucjonalnego przedsiębiorców, posze-

⁷ Projekt Narodowego Planu Rozwoju 2007–2013, czerwiec 2005.

czenie systemu zachęt dla inwestorów, opracowanie kompleksowej oferty skierowanej do konkretnych inwestorów, stworzenie zachęt do wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych i wykorzystanie efektu synergii, co skutkować będzie podniesieniem atrakcyjności inwestycyjnej województw.

- Zapewnienie dostępu do kapitału, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorcom oraz przedsięwzięciom ekonomii społecznej – rozwijanie systemu gwarancji, poręczeń oraz funduszy pożyczkowych, w tym także regionalnych. Wspierany ma być rozwój alternatywnych instrumentów finansowania działalności gospodarczej i inwestycyjnej (kredyty rodzinne i przyjacielskie fundusze wysokiego ryzyka, rynek kapitałowy, fundusze i ubezpieczenia wzajemne, sieci skupiające inwestorów chcących ulokować pieniądze w nowo powstające przedsiębiorstwa oraz finansowanie w ramach wierzytelności). Wspierane będą działania dotyczące dostosowania przedsiębiorstw do wymogów UE (m.in. w zakresie prawa technicznego, ochrony środowiska, bezpiecznych warunków pracy). Ułatwiany będzie dostęp do kapitału podmiotom rozpoczynającym pozarolniczą działalność gospodarczą. Przewiduje się finansowe wsparcie przedsiębiorstw w postaci dotacji inwestycyjnych na zakup maszyn i urządzeń, wyników prac badawczo-rozwojowych, praw własności przemysłowej oraz wdrażanie i komercjalizację technologii i produktów innowacyjnych. Wspierane będzie wdrażanie nowych modeli zarządzania przedsiębiorstwem oraz standardów BHP. Współfinansowany będzie dostęp do specjalistycznej pomocy doradczej, szkoleń podnoszących kwalifikacje.
 - Wspieranie współpracy przedsiębiorstw i instytucji otoczenia biznesu w zakresie tworzenia grup producenckich (m.in. grup producentów rolnych), kooperacyjnych, dystrybucyjnych, kapitałowych, związków przedsiębiorstw i podmiotów samorządowych, m.in. poprzez tworzenie struktur sieciowych – klastrów, centrów technologicznych, układów kooperacyjnych i powiązań instytucji otoczenia biznesu oraz tych instytucji z przedsiębiorcami. Szczególny nacisk kładziony będzie na powiązanie infrastruktury technicznej z planowymi przedsięwzięciami rozwojowymi. Udzielana będzie pomoc we wdrażaniu wspólnych przedsięwzięć z jednostkami naukowo-badawczymi i instytucjami odpowiedzialnymi za rozwój regionalny.
 - Upowszechnienie prawa własności przemysłowej i ochrona własności intelektualnej – wsparcie dla zarządzania własnością przemysłową w państwowych instytucjach naukowych (zbliżenie systemów zarządzania nauką do zasad zarządzania menedżerskiego), wsparcie dla podmiotów zgłaszających patenty, wzmocnienie egzekucji prawa, w tym prawa autorskiego, i współudziału w przygotowaniu nowych regulacji międzynarodowych, poprawa wykorzystania istniejących patentów (prowadzenie kampanii podnoszących wiedzę firm o korzyściach wynikających z komercyjnego wykorzystania patentów, wprowadzenie zachęt dla firm wykorzystujących patenty).
- **Podnoszenie innowacyjności przedsiębiorstw.** Za wdrażanie działań tego kierunku odpowiedzialny ma być minister właściwy ds. gospodarki. W ramach tego

kierunku do sfery instytucji otoczenia przedsiębiorstw adresowane są następujące działania:

- Wsparcie rozwoju rynku innowacji, w szczególności wspieranie zakupów wyników prac badawczo-rozwojowych i praw własności przemysłowej oraz przekształcania wyników badań w produkt komercyjny, pomoc finansowa we wdrażaniu i komercjalizacji produktów i technologii (w tym ważnych z punktu widzenia obronności Państwa), tworzenie nowych firm innowacyjnych, korzystanie przez przedsiębiorców z technologii informacyjno-komunikacyjnych, tworzenie bezpiecznych sieci i systemów informatycznych; wspieranie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej i roślinnej; kształtowanie proekologicznych wzorców produkcji i konsumpcji ograniczających presję na środowisko; wykorzystanie nowoczesnych technologii w medycynie.
 - Powiązanie strefy B + R z gospodarką – stymulowanie rozwoju prywatnego rynku usług B + R poprzez zorganizowanie finansowania publiczno-prywatnego, wprowadzenie nowych instrumentów podatkowych motywujących przedsiębiorstwa do finansowania B + R (m.in. wsparcie dla przedsiębiorców w fazie przygotowania produkcji i usług, dofinansowanie projektów i ułatwienia podatkowe z tytułu inwestycji proeksportowych oraz inne zachęty związane z kształtowaniem otoczenia biznesu) oraz instrumentów ułatwiających wdrażanie i komercjalizację wyników badań. Powiązanie szkolnictwa wyższego z gospodarką i rynkiem pracy, polegające na tworzeniu warunków organizacyjnych i finansowych sprzyjających podejmowaniu przez uczelnie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, umożliwiającej transfer wiedzy i najnowszych rozwiązań technologicznych ze środowisk akademickich do biznesu.
 - Wspieranie rozwoju instytucjonalnego otoczenia przedsiębiorstw ukierunkowanego na transfer nowych technologii do gospodarki – tworzenie sieci powiązań na poziomie krajowym i regionalnym między jednostkami naukowymi oraz między jednostkami naukowymi a przedsiębiorcami, a także zintensyfikowanie transferu wyników badań naukowych do przedsiębiorstw przez wspieranie tworzenia instytucji pomostowych pomiędzy nauką a gospodarką. Tworzenie warunków do rozwoju regionalnych sieci kooperacyjnych, powstawania międzynarodowych centrów badawczo-technologicznych oraz wspieranie międzynarodowej współpracy badawczej i rozwojowej.
- **Wspieranie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.** Za wdrażanie działań tego kierunku odpowiedzialny ma być minister właściwy ds. nauki; są to działania obejmujące⁸:
- Upowszechnianie i promocję nauki – pomoc w rozwijaniu aktywności środowisk naukowych, wypracowanie strategii promocji nauki w społeczeństwie i realizowanie konkretnych inicjatyw (np. Dzień Nauki, nagrody naukowe ministra nauki i informatyzacji, kampanie społeczne, promocja polskiej nauki).

⁸ W ramach tego kierunku działania adresowane są zasadniczo do instytucji naukowych, nie będących przedmiotem analiz w niniejszym opracowaniu, jednak ze względu na bliski związek i z uwagi na kompletność informacji przedstawienie poniższych działań wydaje się właściwe.

- Zwiększenie oraz zmianę struktury nakładów finansowych na badania naukowe i prace rozwojowe, w tym wydatków budżetowych, z szybkością większą od tempa wzrostu PKB, dla zapewnienia finansowania nauki na poziomie umożliwiającym jej wpływ na poprawę konkurencyjności polskiej gospodarki oraz utrzymanie rozwoju cywilizacyjnego i wzrostu gospodarczego.
- Podniesienie poziomu infrastruktury naukowej i informatycznej poprzez inwestycje w rozbudowę infrastruktury informatycznej nauki oraz nowoczesne wyposażenie laboratoriów i innych jednostek badawczych.
- Racjonalizację ludzkiego i organizacyjnego potencjału B + R – zwiększenie zdolności konkurencyjnej jednostek sfery B + R przez wzrost powiązań ich działalności z gospodarką, podniesienie poziomu badań i wzrost sprawności zarządzania oraz zwiększenie jakości i racjonalne wykorzystanie zasobów ludzkich oraz nakładów na naukę, stworzenie sprawnego systemu koordynacji polityki innowacyjnej, umożliwiającego ukierunkowanie rozwoju badań naukowych, technologii i prac rozwojowych (Foresight) na dziedziny zapewniające dynamiczny rozwój gospodarki.
- Innowacyjną gospodarkę elektroniczną – wspieranie wdrażania systemów teleinformatycznych gospodarki elektronicznej w biznesie (*e-Biznes*), obejmujących zarówno klasyczne usługi handlu, czy bankowości elektronicznej, jak i usługi specjalizowane np.: *e-Turystyka*, *e-Zdrowie* itp.; wspieranie wdrażania innowacyjnych, interaktywnych usług administracji elektronicznej (*e-Government*) dla przedsiębiorców i obywateli; zapewnienie sprawnego dostępu do zasobów danych/informacji publicznej; promowanie rozwiązań nowoczesnych i innowacyjnych opartych w szczególności o praktyczne wykorzystanie efektów programów ramowych badań i rozwoju.
- Zapewnienie powszechnego dostępu do usług elektronicznych dzięki budowie infrastruktury dostępu do szerokopasmowego Internetu w układzie krajowym i regionalnym. Działania zmierzające do zapobiegania zjawisk cyfrowego wykluczenia (upowszechnianie dostępu do Internetu, hardware, software oraz umiejętności posługiwania się nimi).

Jak wspomniano wcześniej, działania adresowane do instytucji wspierających przedsiębiorców i przedsiębiorstwa znalazły się także w Prioryciecie „Zatrudnienie”, aktywizacja i mobilność i można je odnaleźć w kierunku „**Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy**”. Za wdrażanie działań tego kierunku odpowiedzialny ma być minister ds. pracy. Stosowne działanie określone zostało następująco: Tworzenie sprzyjających warunków dla zatrudnienia w małych i mikroprzedsiębiorstwach oraz podmiotach ekonomii społecznej: rozwój instytucji inkubujących przedsiębiorczość (w tym zwłaszcza absolwentów szkół średnich i wyższych), wyposażenie publicznych służb zatrudnienia oraz innych instytucji aktywnych na polu usług rynku pracy w kompetencje umożliwiające wspieranie podejmowania działalności gospodarczej przez bezrobotnych, wprowadzenie atrakcyjnego systemu jednorazowych pożyczek i dotacji na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

2. System realizacji NPR 2007–2013; programy operacyjne

Cele Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007–2013 będą realizowane w układzie pięciu programów horyzontalnych – kierunków rozwoju, zgodnie z ustawą o Narodowym Planie Rozwoju z dnia 20 kwietnia 2004 r. Ma to służyć zapewnieniu efektywnego systemu zarządzania i właściwej koordynacji pomiędzy programami operacyjnymi, z których każdy realizuje cele NPR w wyodrębnionych sferach interwencji publicznej. W ramach programów horyzontalnych będzie wdrażanych trzynaście sektorowych programów operacyjnych, w tym w ramach Programu Horyzontalnego „inwestycje, innowacje, badania i rozwój”, dwa zawierające działania adresowane do instytucji opisywanych w niniejszym opracowaniu: **PO „Innowacje, inwestycje i otwarta gospodarka”** oraz **„PO Nauka, nowoczesne technologie i społeczeństwo informacyjne”**. Obok programów sektorowych realizowanych będzie 16 regionalnych programów operacyjnych zarządzanych na poziomie województw oraz Regionalny Program Operacyjny Spójność terytorialna i konkurencyjność regionów – zarządzany na poziomie krajowym. Programy te, choć nie scharakteryzowane w prezentowanym materiale, z uwagi na bardzo wczesny etap ich opracowania, będą zawierać również działania adresowane do ośrodków wspierania przedsiębiorstw.

Program Horyzontalny „inwestycje, innowacje, badania i rozwój” ma przyczynić się do realizacji celów NPR 2007–2013 – wzrostu gospodarczego, zwiększenia zatrudnienia i budowy siły konkurencyjnej kraju i regionu, przez zwiększenie poziomu inwestycji w przedsiębiorstwach oraz tworzenie warunków do zmiany modelu gospodarczego w kierunku gospodarki opartej na wiedzy, wykorzystującej w coraz większym stopniu innowacje i nowe technologie dla tworzenia wartości dodanej. W NPR 2007–2013 uznano, że ze względu na stopień rozwoju gospodarczego Polski jest niezbędne zarówno oddziaływanie na tworzenie warunków instytucjonalnych – ułatwienia współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a sferą naukowo-badawczą, jak i bezpośrednie wsparcie placówek naukowo-technicznych na realizację badań w dziedzinach uznanych za polską specjalność w wymiarze europejskim i światowym oraz zwiększanie dostępnego kapitału dla realizacji przez firmy inwestycji o największym potencjale rozwojowym. Argumentacja taka posłużyła do zdefiniowania dwóch odrębnych programów operacyjnych realizujących omawiany program horyzontalny. Z uwagi na zgrupowanie działań adresowanych do instytucji objętych niniejszym opracowaniem w Programie operacyjnym „Innowacje–Inwestycje–Otwarta Gospodarka” (PO I-I-OG), tylko ten program zostanie przedstawiony szczegółowo. Nie oznacza to, że instytucje te nie będą mogły być beneficjentami wsparcia z Programu operacyjnego „Nauka”, nowoczesne technologie i społeczeństwo informacyjne, np. w ramach wsparcia dla tworzenia klastrów wokół instytucji naukowych, jednak program ten przede wszystkim adresowany jest do instytucji naukowych. Zostanie on przedstawiony dla kompletności informacji na poziomie priorytetów.

2.1. Program operacyjny

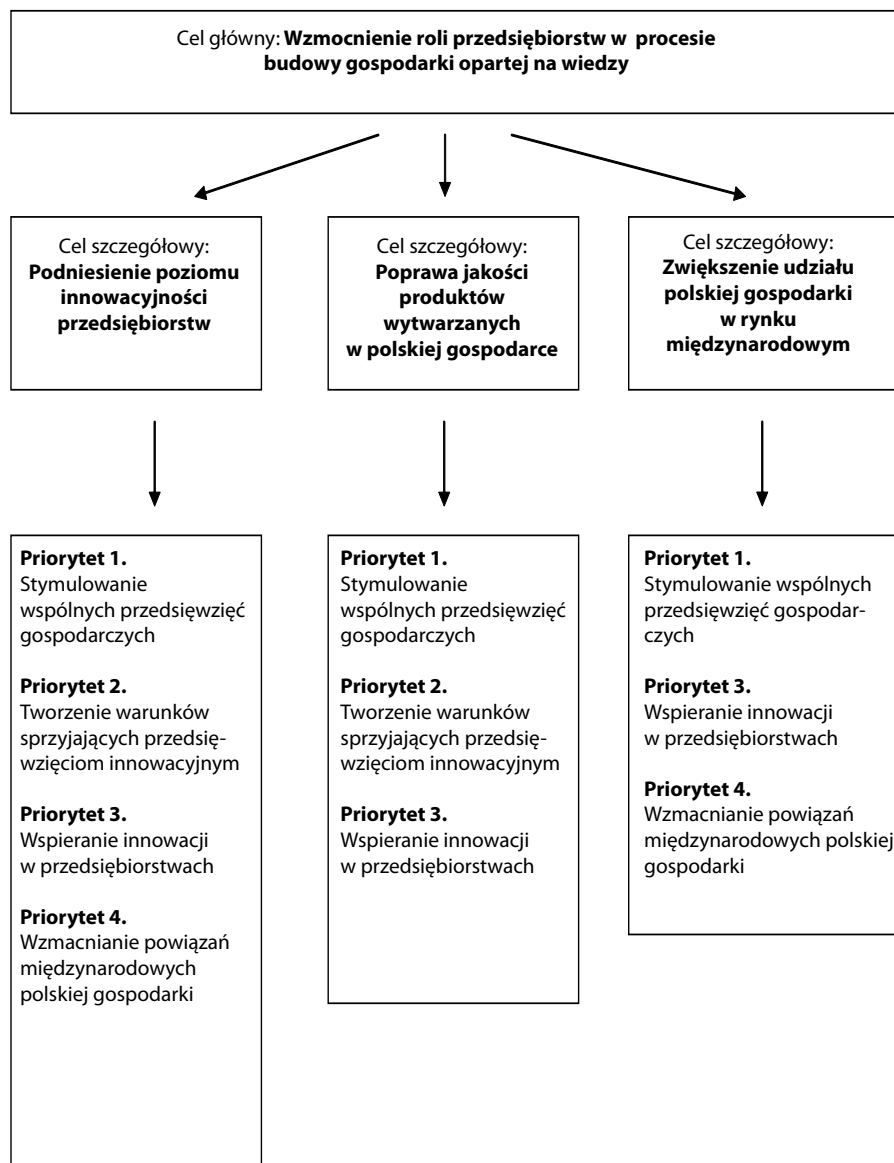
– Innowacje–Inwestycje–Otwarta gospodarka (PO I-I-OG)

Celem głównym programu jest wzmocnienie roli przedsiębiorstw w procesie budowy gospodarki opartej na wiedzy. Program jest odzwierciedleniem celów i zadań, jakie stawia przed Polską Trzeci Raport Kohezyjny oraz Strategia Lizbońska, mająca uczynić gospodarkę Unii Europejskiej najlepiej prosperującą i najbardziej konkurencyjną gospodarką świata do roku 2010. W ramach średniookresowego przeglądu Strategii Lizbońskiej Komisja Europejska zaproponowała koncentrację na realizacji lepiej ukierunkowanych priorytetów, służących: dążeniu do uatrakcyjnienia Europy pod względem inwestycji i pracy; oparciu wzrostu gospodarczego na wiedzy i innowacji oraz zwiększeniu zatrudnienia poprzez tworzenie lepszych miejsc pracy. Cele szczegółowe programu zostały wypracowane na podstawie założeń przyjętych w projekcie dokumentu „Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007–2020” oraz innych krajowych dokumentach strategicznych, komplementarnych z celami wyznaczonymi przez dokumenty strategiczne Unii Europejskiej, zaprojektowanymi w ramach perspektywy finansowej 2007–2013 (Siódmy Ramowy Program na rzecz Badań i Rozwoju oraz Program Ramowy na rzecz Konkurencyjności i Innowacyjności 2007–2013). Wzmocnienie roli przedsiębiorstw w procesie budowy gospodarki opartej na wiedzy będzie realizowane przez:

- podniesienie poziomu innowacyjności przedsiębiorstw,
- poprawę jakości produktów wytwarzanych w polskiej gospodarce,
- zwiększenie udziału polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym.

Dla realizacji celu PO I-I-OG przyjęto układ celów szczegółowych i priorytetów przedstawiony na schemacie nr 1.

W poniższej tabeli zestawione są wszystkie działania w układzie priorytetów, które mają przyczynić się do realizacji pokazanych na schemacie celów częściowych, a zarazem nadrzędnego celu głównego. W dalszej części szczegółowo zostaną omówione tylko działania bezpośrednio związane z instytucjami opisywanymi w niniejszym opracowaniu.

Schemat nr 1. Układ celów szczegółowych i priorytetów PO I-I-OG

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Tabela nr 1. Układ priorytetów i działań PO I-I-OG

<i>PRIORYTET 1. STYMULOWANIE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ GOSPODARCZYCH</i>	
Działanie 1.1.	Wspieranie powiązań kooperacyjnych przedsiębiorców o zasięgu krajowym i międzynarodowym
Działanie 1.2.	Wspieranie projektów w zakresie tworzenia i rozwoju sieci instytucji otoczenia biznesu o zasięgu krajowym i międzynarodowym
Działanie 1.3.	Wspieranie proinnowacyjnego otoczenia biznesu
<i>PRIORYTET 2. TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘCIOM INNOWACYJNYM</i>	
Działanie 2.1.	Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka
Działanie 2.2.	Tworzenie systemu mobilizacji kapitału prywatnego przeznaczonego na inwestycje w MSP
Działanie 2.3.	Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju działalności innowacyjnej
<i>PRIORYTET 3. WSPIERANIE INNOWACJI W PRZEDSIĘBIORSTWACH</i>	
Działanie 3.1.	Wspieranie projektów o wysokim potencjale rynkowym
Działanie 3.2.	Wspieranie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki
Działanie 3.3.	Wspieranie projektów inwestycyjnych oraz doradczych przedsiębiorców w zakresie B + R
Działanie 3.4.	Wspieranie projektów z zakresu prawa własności przemysłowej oraz praw autorskich i praw pokrewnych
<i>PRIORYTET 4. WZMOCNIENIE POWIĄZAŃ MIĘDZYNARODOWYCH POLSKIEJ GOSPODARKI</i>	
Działanie 4.1.	Budowa i rozwój systemu wsparcia sprzedaży na Jednolitym Rynku Europejskim (JRE) i promocji eksportu
Działanie 4.2.	Budowa i rozwój systemu obsługi inwestorów
Działanie 4.3.	Promocja konkurencyjnych produktów turystycznych o zasięgu ponadregionalnym
Działanie 4.4.	Wzmocnienie marki „Polska”

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Większość działań adresowanych do instytucji ujętych w niniejszym opracowaniu zebranych jest w Priorytecie 1. i Priorytecie 2. Działania w Priorytecie 1. „Stymulowanie wspólnych przedsięwzięć gospodarczych”, mają sprzyjać wzmocnieniu roli przedsiębiorstw w procesie budowy gospodarki opartej na wiedzy, poprzez wspieranie powiązań kooperacyjnych o charakterze ponadregionalnym, a także poprzez wspieranie wspólnych projektów przedsiębiorców oraz sieci instytucji otoczenia biznesu. Wsparcie w ramach priorytetu będzie przeznaczone na projekty mające na celu

budowę i rozwój ponadregionalnych powiązań kooperacyjnych przedsiębiorców. Należy podkreślić ograniczoną skłonność przedsiębiorców do tworzenia grup kooperacyjnych oraz skromną świadomość na temat możliwości i korzyści z tym związanych, zarówno wśród przedsiębiorców, jak i instytucji otoczenia biznesu. W ramach Priorytetu 1. wsparcie otrzymają sieci instytucji o charakterze krajowym i międzynarodowym przyczyniające się do wzmacniania systemu usług biznesowych wysokiej jakości, odpowiadającego potrzebom przedsiębiorców. Elementem realizacji celu Priorytetu 1. będzie wsparcie inicjatyw w zakresie powstawania i rozwoju pro-innowacyjnego otoczenia biznesu, w tym: parków naukowo-technologicznych, centrów transferu technologii, inkubatorów technologicznych oraz centrów innowacji. Instytucje te sprzyjają bowiem wzmocnieniu powiązań pomiędzy przedsiębiorcami oraz przedsiębiorców z jednostkami naukowymi, poprzez udostępnianie odpowiedniej infrastruktury i wiedzy do prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem nowych rozwiązań. Szczegółowo zostało to przedstawione w opisie poszczególnych działań.

Celem Działania 1.1. „Wspieranie powiązań kooperacyjnych przedsiębiorców o zasięgu krajowym i międzynarodowym”, jest poprawa pozycji konkurencyjnej przedsiębiorców poprzez stymulowanie powstawania oraz wspieranie wspólnych przedsięwzięć gospodarczych. Działanie ma polegać na wsparciu tworzenia i wzmacnianiu powiązań kooperacyjnych przedsiębiorstw (w tym klastrów), które przyczynią się do podniesienia ich zdolności konkurencyjnej w skali krajowej lub międzynarodowej, poprzez wspólne świadczenie usług, wspólne inwestycje oraz marketing. We współpracę, w zależności od jej charakteru, mogą być zaangażowane inne podmioty, np. jednostki naukowe, parki technologiczne, centra transferu technologii i inne instytucje otoczenia biznesu. Ponadto, wśród potencjalnych beneficjentów powinni znaleźć się duzi przedsiębiorcy, inicjujący działania mające na celu poprawę standardów prowadzenia działalności wśród poddostawców, działających na obszarze wykraczającym poza granice jednego regionu.

Celem Działania 1.2. „Wspieranie projektów w zakresie tworzenia i rozwoju sieci instytucji otoczenia biznesu o zasięgu krajowym i międzynarodowym”, jest ułatwienie przedsiębiorcom na terenie całego kraju dostępu do kompleksowych, wysokiej jakości usług biznesowych. Działanie ma polegać na wspieraniu sieci instytucji otoczenia biznesu w zakresie ich rozwoju oraz rozszerzania oferty wysokiej jakości usług, odpowiadających potrzebom przedsiębiorców m.in. poprzez dofinansowanie:

- inicjowania współpracy sieciowej;
- koordynacji prac sieci oraz kierunków jej rozwoju, opracowania i wdrażania procedur i zasad działania, zapewnienia rozwoju narzędzi komunikacji i wymiany doświadczeń lub produktów w ramach sieci;
- opracowania i wdrażania nowych zakresów usług lub sposobów realizacji usług i ich marketingu;
- podwyższania i utrzymania standardów świadczenia usług dla przedsiębiorców oraz standardów funkcjonowania organizacji należących do sieci (w tym tworze-

nie systemów monitoringu, *benchmarkingu* i promocji sieci funduszy pożyczkowych i poręczeniowych, o charakterze ponadregionalnym);

- zapewnienia wspólnej i kompleksowej oferty szkoleń, badania potrzeb szkoleniowych i szkolenia pracowników, w szczególności zajmujących się bezpośrednio obsługą przedsiębiorców;
- promocji działań sieci;
- projektów inwestycyjnych niezbędnych dla właściwego funkcjonowania systemu i instytucji należących do sieci, polegające na zapewnieniu sprawnego funkcjonowania systemu (m.in. w zakresie wymiany informacji, produktów czy usług, wspólnej obsługi klientów przez instytucje z sieci);
- tworzenia i rozwoju wspólnych systemów informatycznych ułatwiających dostęp do informacji dla klientów sieci;
- wspólnych przedsięwzięć o charakterze ponadregionalnym, realizowanych we współpracy z zagranicznymi instytucjami wspierania biznesu oraz z zagranicznymi sieciami instytucji wspierania biznesu, w tym włączanie się do międzynarodowych sieci instytucji wspierania biznesu, m.in. w zakresie wprowadzania nowych wyspecjalizowanych usług dla przedsiębiorców;
- refundacji składek członkowskich związanych z uczestnictwem w organizacjach międzynarodowych.

Celem Działania 1.3. „Wspieranie proinnowacyjnego otoczenia biznesu”, jest wzrost innowacyjności i produktywności przedsiębiorców poprzez wspieranie proinnowacyjnego otoczenia biznesu. Działanie polega na wsparciu podmiotów zarządzających lub tworzących: parki naukowo-technologiczne, inkubatory technologii, centra transferu technologii, krajowe centrum produktywności, inne centra specjalistycznych usług dla MSP. Wsparcie ma obejmować w szczególności dofinansowanie:

- doradztwa w zakresie tworzenia instytucji tego typu, w tym opracowywanie koncepcji, biznesplanów, studiów wykonalności, projektów technicznych, ocen oddziaływania na środowisko;
- doradztwa w zakresie kojarzenia strony popytowej i podażowej innowacji;
- doradztwa w zakresie tworzenia projektów rozwojowych tworzonych przez instytucje zarządzające proinnowacyjnymi instytucjami otoczenia biznesu;
- kosztów uczestnictwa instytucji w międzynarodowych sieciach;
- budowy nowej lub rozbudowy i modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej;
- inwestycji niezbędnych do utworzenia instytucji otoczenia biznesu albo ich rozwoju (wynikających z biznesplanów);
- działań informacyjnych i promocyjnych instytucji (w tym działań promujących tworzenie tego typu instytucji wśród ich potencjalnych założycieli, takich jak uczelnie wyższe, samorządy terytorialne);
- specjalistycznego doradztwa (m.in. w zakresie szacowania kosztów wdrożenia danego projektu do produkcji przez przedsiębiorcę oraz oceny wartości rynkowej wyników prac badawczo-rozwojowych).

Realizacja Priorytetu 2 „Tworzenie warunków sprzyjających przedsięwzięciom innowacyjnym”, ma przyczynić się do wzmocnienia systemu zewnętrznego finansowania działalności innowacyjnej przedsiębiorstw poprzez inicjowanie powstawania oraz dokapitalizowanie istniejących funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, w szczególności funduszy *seed capital*, a także kształtowanie gotowości inwestycyjnej przedsiębiorców oraz tworzenie systemu mobilizacji kapitału prywatnego przeznaczanego na inwestowanie w MSP. Dopełnieniem działań realizowanych w ramach Priorytetu 2. będzie instrument nakierowany na tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju działalności innowacyjnej, poprzez wsparcie powstawania (inkubowania) nowych przedsiębiorstw o charakterze innowacyjnym. Szczegółowo zostało to przedstawione w opisie poszczególnych działań.

Celem Działania 2.1. „Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka”, jest zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę dostępności alternatywnych źródeł finansowania przedsięwzięć, w szczególności na etapach *seed*, *start-up*. Działanie polega na wsparciu projektów w zakresie powstawania i rozwoju funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, przeznaczonych na wspieranie przedsięwzięć z branż o dużym potencjale rynkowym, poprzez dokapitalizowanie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem funduszy typu *seed capital*, oraz refundację części kosztów zarządzania funduszem.

Celem działania 2.2. „Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie prywatnych oszczędności w MSP jest wzrost innowacyjności i dynamiki rozwoju przedsiębiorstw”, poprzez poprawę dostępności finansowania zewnętrznego pochodzącego ze środków inwestorów prywatnych. Działanie polega na zwiększaniu świadomości w zakresie korzyści i możliwości, jakie daje przedsiębiorcom finansowanie zewnętrzne. Celem jest ułatwienie prywatnym inwestorom, w tym „aniołom biznesu”, dokonywania inwestycji w MSP. Wspierane będą projekty w zakresie:

- zwiększania świadomości na temat korzyści i usług oferowanych przez sieci inwestorów prywatnych, w tym sieci aniołów biznesu, poprzez działania informacyjne i promocyjne (działania skierowane do inwestorów prywatnych oraz przedsiębiorców);
- kształtowanie gotowości inwestycyjnej przedsiębiorców zainteresowanych pozyskaniem zewnętrznego źródła finansowania z rynku inwestorów prywatnych (wsparcie przedsiębiorstw w przygotowaniu profesjonalnej oferty dla inwestorów prywatnych);
- organizacji platform wymiany doświadczeń w zakresie prywatnych inwestycji (np. organizacja konferencji, seminariów), przeznaczonych dla inwestorów (obecnych i potencjalnych);
- procesu kojarzenia inwestorów z przedsiębiorcami poszukującymi źródeł finansowania (wspierane będą projekty w zakresie organizowania spotkań, seminariów, a także tworzenia platform internetowych – o charakterze krajowym lub międzynarodowym).

Celem działania 2.3. „Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju działalności innowacyjnej”, jest wzrost liczby innowacyjnych przedsiębiorstw poprzez zapewnienie warunków sprzyjających powstawaniu nowych firm innowacyjnych, rokujących powstanie produktu o wysokim potencjale rynkowym. Działanie polega na tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju działalności innowacyjnej dzięki identyfikacji innowacyjnych projektów gospodarczych oraz zaangażowaniu środowisk naukowych w sferę działalności gospodarczej. Działanie obejmuje dwuetapowe wsparcie powstawania (inkubowania) nowych przedsiębiorstw o charakterze innowacyjnym. Realizacja działania obejmuje wybór (w drodze konkursu) podmiotów, które będą świadczyły usługę dwuetapowego wsparcia przedsiębiorców lub kandydatów na przedsiębiorców. Podmioty dokonują selekcji najlepszych projektów składanych przez potencjalnych przedsiębiorców. Dofinansowanie składa się z dwóch komponentów – dotacji na inkubację oraz na objęcie udziałów w tworzonemu przedsiębiorstwie. Wejście kapitałowe następuje w sytuacji, gdy po okresie inkubacji zidentyfikowane zostaną znaczące szanse na komercyjny sukces powstającego przedsiębiorstwa, którego działalność jest oparta na innowacyjnym pomysle. Środki uzyskane po zakończeniu inwestycji w inkubowane i dokapitalizowane podmioty trafiają na konto inkubatora z przeznaczeniem na kontynuację działalności o takim samym charakterze. Dodatkowym efektem realizacji działania jest powstanie instytucji mających możliwość kontynuowania działalności bez potrzeby dalszego ubiegania się o środki publiczne.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na jedno z działań w Priorytecie 3 „Wspieranie innowacji w przedsiębiorstwach”, ukierunkowanym na wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych, prowadzących do powstania nowej lub nowoczesnej technologii, usługi lub produktu o dużej wartości dodanej lub na wprowadzenie zasadniczej zmiany organizacyjnej w przedsiębiorstwie. Wskazane działanie to Działanie 3.4. „Wspieranie projektów w zakresie prawa własności przemysłowej oraz praw autorskich i praw pokrewnych”, którego celem wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez zwiększanie wykorzystania praw własności przemysłowej oraz praw autorskich i pokrewnych. Działanie to obejmuje wspieranie przedsięwzięć w zakresie wykorzystania praw własności przemysłowej oraz praw autorskich i pokrewnych wśród przedsiębiorców poprzez:

- dofinansowanie postępowań związanych z ochroną praw własności przemysłowej (m.in. poprzez dotacje na badanie stanu techniki i przygotowanie zgłoszenia patentowego);
- pożyczki na opłacenie kosztów postępowania i ochrony patentowej za granicą;
- dofinansowanie wdrażania systemów zabezpieczeń i oznakowań produktów oryginalnych;
- wsparcie działań upowszechniających wiedzę na temat korzyści wynikających z ochrony praw własności przemysłowej oraz praw autorskich i pokrewnych, zmierzających do podniesienia poziomu wiedzy przedsiębiorców o konieczności

ochrony tych praw, a także na temat korzyści wynikających z ich komercyjnego wykorzystania;

- wsparcie usług doradczych związanych z ochroną praw własności przemysłowej oraz praw autorskich i pokrewnych (usługi obejmujące m.in. przygotowanie prawne i merytoryczne do uzyskania patentów, wsparcie przeprowadzenia procedury patentowej i licencyjnej za granicą).

Niezwykle istotna przy wdrażaniu tego działania będzie rola instytucji otoczenia przedsiębiorstw; począwszy od Urzędu Patentowego RP, na poszczególnych centrach transferu technologii kończąc.

W poniższej tabeli nr 2. pokazano propozycję alokacji środków publicznych na poszczególne priorytety i działania (wg stanu na koniec sierpnia 2005). Łączne nakłady publiczne na dwa główne priorytety adresowane do instytucji otoczenia przedsiębiorstw wynoszą ok. 1950 mln euro, co stanowi (biorąc pod uwagę różnicę okresów wykorzystania środków) wzrost w stosunku do środków asygnowanych na podobne działania w aktualnie wdrażanym SPO WKP.

Tabela nr 2. Indykatywna tabela finansowa PO I-I-OG z podziałem na priorytety i działania (w mln euro)

Priorytety i działania	Wysokość środków publicznych
Ogółem	6805,5
Priorytet 1.	1311,8
działanie 1.1.	539,8
działanie 1.2.	285,0
działanie 1.3.	487,0
Priorytet 2.	640,0
działanie 2.1.	456,5
działanie 2.2.	35,5
działanie 2.3.	148,0
Priorytet 3.	3992,5
działanie 3.1.	2200,0
działanie 3.2.	1620,5
działanie 3.3.	91,0
działanie 3.4.	81,0
Priorytet 4.	589,0
działanie 4.1.	182,0
działanie 4.2.	220,0
działanie 4.3.	87,0
działanie 4.4.	100,0
Pomoc techniczna	272,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Podsumowując prezentację wszystkich działań adresowanych w PO „Inwestycje–Innowacje–Otwarta Gospodarka”, do instytucji wspierających przedsiębiorstwa, w szczególności w zakresie działalności innowacyjnej, zauważyć trzeba, że stworzona została bardzo obszerna, oferta będąca w części kontynuacją działań z lat 2004–2006, a w części zawierająca zupełnie nowe propozycje. Nowe propozycje, np. w działaniach adresowanych do szeroko pojętej grupy inwestorów instytucjonalnych i osób fizycznych oraz inkubatorów technologicznych, cechuje silnie rynekowa orientacja i próba powiązania wsparcia dla przedsiębiorcy ze wsparciem dla instytucji wspierającej. Takie podejście powinno przyczynić się do dużej efektywności wdrażanych instrumentów i zabezpieczyć przed wykorzystaniem środków bez widocznych efektów dla przedsiębiorców.

2.2. Program Operacyjny „Nauka, nowoczesne technologie i społeczeństwo informacyjne”

Celem Programu Operacyjnego nauka, nowoczesne technologie i społeczeństwo informacyjne 2007–2013, jest zwiększenie roli wiedzy i innowacyjności w procesie trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego. Realizacja tego celu ma przyczynić się do wzmocnienia pozycji konkurencyjnej polskiej gospodarki, poprzez skuteczniejsze wykorzystanie działalności B + R w działalności gospodarczej przedsiębiorstw. Osiągnięcie tego celu ma być możliwe dzięki m.in. poprawie poziomu jakościowego kadry naukowej oraz ukierunkowaniu jej działalności na potrzeby gospodarki i społeczeństwa, wzmocnienie współpracy nauki z gospodarką, a także wsparcie rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W programie określono następujące priorytety operacyjne:

- Priorytet operacyjny 1. – Wzmocnienie potencjału nauki, którego celem jest poprawa efektywności wykorzystania środków finansowych i poziomu jakościowego kadry naukowej oraz zapewnienie wyposażenia laboratoryjnego jednostek naukowych dla realizacji priorytetowych zadań wynikających z polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa, wspierających budowę gospodarki opartej na wiedzy. Realizacja tych działań jest oparta na integracji i konsolidacji zespołów badawczych w kierunku wspierania rozwoju klastrów badawczo-technologicznych, wokół silnych centrów naukowych, technologicznych i edukacyjnych, integrujących zespoły szkół wyższych, instytuty PAN i jednostki badawczo-rozwojowe, a także inne jednostki naukowe. Działania realizowane w ramach tego priorytetu służyć będą wzmocnianiu potencjału badawczego oraz zwiększeniu konkurencyjności polskich badań naukowych i prac rozwojowych. W związku z tym finansowane będą projekty zmierzające do odkryć naukowych oraz takie,

które będą koncentrowały się na programach związanych z realizacją priorytetowych zadań wynikających z polityki naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa, wspierając równocześnie międzynarodowy rozwój i mobilność polskich naukowców. W ramach priorytetu podjęte zostaną działania stymulujące rozwój kadry naukowej, a także działania dostosowujące jednostki organizacyjne prowadzące działalność B + R do wymagań związanych z realizacją priorytetowych zadań wynikających z polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej oraz odpowiedniego ich wyposażenia w aparaturę badawczą.

- Priorytet operacyjny 2. – Wzmocnienie współpracy nauki z gospodarką, którego celem jest zwiększenie efektywności współpracy sfery B + R (naukowców, zespołów badawczych, jednostek naukowych), z biznesem i jednostkami otoczenia biznesu (menedżerów, specjalistów w zakresie transferu technologii i marketingu, przedsiębiorstw) oraz zacieśnienie współpracy sektora nauki z gospodarką, które odbywać się będzie poprzez stosowanie instrumentów, z jednej strony motywujących przedsiębiorców do podejmowania działań na rzecz rozwoju przedsiębiorstw, opartych na wdrożeniu wyników badań naukowych, oraz z drugiej – zachęcających naukowców do podejmowania prac badawczych i rozwojowych zgodnie z potrzebami przedsiębiorców, ale również działań promocyjnych. Wsparcie dotyczyć będzie także rozwoju jednostek otoczenia biznesu (w tym jednostek naukowych) oraz działalności B + R przedsiębiorców (m.in. parki naukowo-technologiczne, inkubatory technologiczne, centra: innowacji, informacji oraz transferu i komercjalizacji technologii). Zintensyfikowanie współdziałania między nauką a gospodarką osiągnięte zostanie dzięki realizacji następujących celów szczegółowych priorytetu 2.: zwiększenie udziału przedsiębiorstw w badaniach stosowanych, przemysłowych i przedkonkurencyjnych oraz w pracach rozwojowych, rozwój instytucji pomostowych działających na rzecz współpracy sektora B + R z gospodarką, zwiększenie komercjalizacji wyników B + R, promocję i upowszechnianie sukcesów naukowych.
- Priorytet operacyjny 3. – Wsparcie rozwoju społeczeństwa informacyjnego, którego celem jest stworzenie właściwych warunków dla wsparcia wzrostu ekonomicznego i społecznego, dla którego techniki informacyjne i komunikacyjne (ICT) są głównym stymulatorem zwiększenia wydajności, konkurencyjności oraz zatrudnienia w gospodarce opartej na wiedzy. Działania skoncentrowane będą na zwiększeniu dostępności usług elektronicznych świadczonych przez sektor publiczny i prywatny (innowacyjnych usług *eBiznes*, nowoczesnych usług na rzecz elektronicznej administracji, publicznych zasobów danych *on-line*, nowoczesnych usług medycznych oraz inteligentnego transportu). Ponadto wsparcie uzyskają projekty mające na celu zwiększenie dostępu obywateli i przedsiębiorców do usług komunikacji elektronicznej, zarówno świadczonej przez sektor publiczny, jak i prywatny oraz projekty stymulujące tworzenie i rozwój zasobów cyfrowych w Internecie. Celem priorytetu jest także prze-

ciwdziałanie procesowi wykluczenia cyfrowego poprzez adaptację systemu edukacyjnego do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy.

Podsumowanie

Zaprezentowana powyżej oferta działań adresowanych do instytucji wspierających przedsiębiorstwa, w szczególności w działalności innowacyjnej, wydaje się bogata i kompletna; powstała na podstawie szeregu analiz i dokumentów strategicznych. Uznać należy, że wdrożenie tej oferty stanowić będzie wyzwanie zarówno dla instytucji wdrażających, jak i instytucji, do których jest adresowana. Jednak udane wdrożenie może w istotny sposób przyczynić się do wzmocnienia instytucji otoczenia przedsiębiorstw, a w ten sposób spowodować, że będą one zdolne do wykreowania odpowiadającej potrzebom przedsiębiorstw oferty. W efekcie końcowym przedsiębiorstwa będą mogły uzyskać dodatkowy impuls rozwojowy, np. przez obniżenie kosztów funkcjonowania, łatwiejszy dostęp do kapitału, korzystanie z odpowiedniej infrastruktury i zasobów technologicznych, dostęp do lepiej dostosowanej i na wyższym poziomie oferty doradczej i szkoleniowej. Szczególnie istotne są działania adresowane do przedsiębiorców tworzących lub rozwijających nowo utworzone przedsiębiorstwa oparte na nowych technologiach. Przedsiębiorcy ci mają szansę kreować nowe, wysokiej jakości miejsca pracy oraz wprowadzać na globalny rynek najbardziej zaawansowane technologicznie produkty i usługi.

LITERATURA

Biała księga 2004, Polskie Forum Strategii Lizbońskiej, Gdańsk/Warszawa 2004.

Biała księga 2003, Przedsiębiorczość, Polskie Forum Strategii Lizbońskiej, Gdańsk/Warszawa 2003.

Drucker P. F., *Innowacja i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady*, PWE, Warszawa 1992.

Guliński J., Zasiadły K. (red.), *Podręcznik – Inkubator przedsiębiorczości akademickiej*, MGiP, Warszawa 2005.

Kukliński A. (red.), *Gospodarka oparta na wiedzy. Wyzwania dla Polski XXI wieku*, KBN, Warszawa 2001.

Kwiatkowski S., *Przedsiębiorczość intelektualna*, PWN, Warszawa 2000.

Marciniak B. M., Guliński J. (red.), *Parki naukowe i technologiczne. Polska perspektywa*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1999.

Markowski T., Stawasz E., Zembaczyński R., *Instrumenty transferu technologii i pobudzania innowacji*, Warszawa 1997.

Matusiak K. B., *Parki technologiczne. Instytucjonalne wspieranie przedsiębiorczości, transferu technologii i rozwoju regionalnego*, Łódź 1995.

Matusiak K. B., Stawasz E. (red.), *Przedsiębiorczość i transfer technologii. Polska perspektywa*, Łódź/Żyrardów 1998.

Matusiak K. B., Stawasz E., Jewtuchowicz A., *Zewnętrzne determinanty rozwoju innowacyjnej firmy*, Katedra Ekonomii Uniwersytet Łódzki, Łódź 2001.

Okoń-Horodyńska E., *Narodowy system innowacji w Polsce*, Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego, Katowice 1998.

Okoń-Horodyńska E., Strużyńska A., Wieczorek D., *Gospodarka oparta na wiedzy, Biała księga 2003*, Polskie Forum Strategii Lizbońskiej, Gdańsk/Warszawa 2003.

Ośrodki Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce, SOOIPP Raporty z lat: 1995, 1998, 1999, 2000, 2001, 2004.

Procesy innowacyjne w gospodarce polskiej, Rada Strategii Gospodarczej przy Radzie Ministrów, Raport 26, Warszawa 2005.

Proponowane zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji technologicznych, Podręcznik Oslo, OECD, KBN, Warszawa 1999.

Sosnowska A. (i in.), *Systemy wspierania innowacji i transferu technologii w krajach UE i w Polsce*, PARP, Warszawa 2003.

Stawasz E., *Innowacje a mała firma*, Uniwersytet Łódzki, Łódź 1999.

Wysokińska Z., *Konkurencyjność w międzynarodowym i globalnym handlu technologiami*, PWN, Warszawa/Łódź 2001.

Zienkowski L. (red.), *Wiedza a wzrost gospodarczy*, Scholar, Warszawa 2003.